

การวิเคราะห์ยุทธวิธีการรุกและการป้องกันของฟุตบอลในการแข่งขันฟุตบอลโลก
ครั้งที่ 17 ปี 2545

ปริญญาณิพนธ์
ของ
เทเวศน์ จันทรหอม

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา
เมษายน 2546
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

796-3342

ท6530

S.2

การวิเคราะห์ยุทธวิธีการรุกและการป้องกันของฟุตบอลในการแข่งขันฟุตบอลโลก
ครั้งที่ 17 ปี 2545

บทคัดย่อ

ของ

เทเวศน์ จันทรหอม

24 ก.ค 2546

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา

เมษายน 2546

h 2257/04

เทเวศน์ จันทรหอม. (2546). *การวิเคราะห์ยุทธวิธีการรุกและการป้องกันของฟุตบอลในการแข่งขันฟุตบอลโลกครั้งที่ 17 ปี 2545*. ปรินซ์นิพนธ์ กศ.ม. (พลศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. คณะกรรมการควบคุม : อาจารย์
อรรถาญ ทรวงามทรัพย์, ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมรรถชัย น้อยศิริ.

การศึกษานี้มีความมุ่งหมายเพื่อวิเคราะห์ยุทธวิธีการรุกและการป้องกันของฟุตบอล ในการแข่งขันฟุตบอลโลกครั้งที่ 17 ปี 2545 กลุ่มตัวอย่างของการศึกษานี้เป็นทีมฟุตบอลที่ผ่านเข้าสู่อันดับ 8 ทีมสุดท้าย ของการแข่งขันฟุตบอลโลกครั้งที่ 17 ปี 2545 ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบโดยใช้วิธีโอเพนบันทึกภาพการแข่งขันเฉพาะ 8 ทีมสุดท้าย แล้วบันทึกความถี่ของยุทธวิธีการรุกและการป้องกันของฟุตบอลที่แต่ละทีมใช้

ผลการศึกษาพบว่า

1. ยุทธวิธีการรุกที่ใช้ในการแข่งขันฟุตบอลโลกครั้งที่ 17 ปี 2545 การส่งจากด้านข้างคือยุทธวิธีการรุกที่ใช้มากที่สุด จำนวน 168 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 33.94 รองลงมาได้แก่ยุทธวิธีการรุกแบบการส่งทะลุแนวป้องกัน การเลี้ยงหลบเข้าทำประตู การรุกรอบอย่างรวดเร็ว การส่งวอลพาส การส่งย้อนกลับ 90 องศา และการส่งดับเบิลพาส จำนวน 104 65 50 46 44 และ 18 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 21.01 13.13 10.10 9.29 8.89 และ 3.64 ตามลำดับ และทีมที่ใช้ยุทธวิธีการรุกโดยการส่งจากด้านข้างมากที่สุด ได้แก่ทีมชาติเยอรมัน จำนวน 45 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 45.92

2. ยุทธวิธีการป้องกันที่ใช้ในการแข่งขันฟุตบอลโลกครั้งที่ 17 ปี 2545 ใช้ยุทธวิธีการป้องกันแบบผสมมากที่สุด จำนวน 226 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 57.51 รองลงมาได้แก่ยุทธวิธีการป้องกันแบบคุมพื้นที่ จำนวน 167 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 42.49 ส่วนยุทธวิธีการป้องกันแบบคนต่อคนไม่มีทีมใดใช้เลย

AN ANALYSIS OFFENSIVE AND DEFENSIVE TACTICS OF
FOOTBALL PLAYING IN 17th WORLD CUP 2002

AN ABSTRACT
BY
TAEWAET JUNHOM

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree in Physical Education
at Srinakharinwirot University
April 2003

Theveth Janhom. (2003). *The Analysis of Football Offensive and Defensive Strategies in 17th World Cup, 2002*. Master thesis. M.Ed. (Physical Education).

Bangkok : Graduate School, Srinakharinwirot University. Adviser Committee :
Mr. Ajhan Song-ngamsup, Assist Prof. Samatchai Noisiri.

The purpose of this study was to analysis football offensive and defensive strategies in 17th World Cup, 2002. The subjects consisted of the 8 last teams of the 17th World Cup, 2002 through videotape of the 8 last teams and then recorded the frequency of offensive and defensive strategies used in each matches.

The results revealed that :

1. Offensive strategies mostly used in 17th World Cup, 2002 were 168 of side passes (33.94%), 104 of penetrations (21.01%), 65 of ball dribbles making a score (13.13%), 50 of quick offends (10.10%), 46 of wall passes (9.29%), 44 of 90-degree-reverse passes (8.89%), and 18 of double passes (3.64%), respectively. Germany team mostly used 45 of side passes (45.92%).

2. Defensive strategies mostly used in 17th World Cup, 2002 were 226 of mixed strategies (57.51%), and 167 of area controls (42.49%), whereas there was no defensive strategy of man to man.

ปริญญานิพนธ์

เรื่อง

การวิเคราะห์ยุทธวิธีการรุกและการป้องกันของฟุตบอลในการแข่งขันฟุตบอลโลก
ครั้งที่ 17 ปี 2545

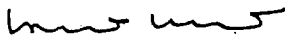
ของ

นายเทเวศน์ จันทรหอม

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา

ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

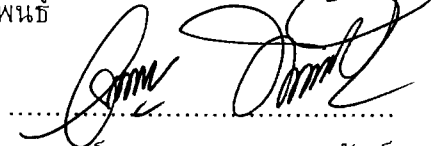

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.นภาพร หะวานนท์)

วันที่ 30 เดือนเมษายน พ.ศ. 2546

คณะกรรมการสอบปริญญานิพนธ์

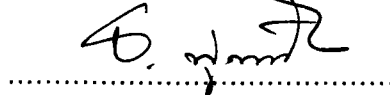
ประธาน

(อาจารย์อรรถาญ ทรงงามทรัพย์)

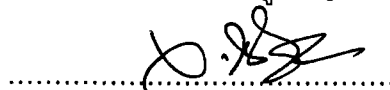
กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมรรักษ์ น้อยศิริ)

กรรมการแต่งตั้งเพิ่มเติม

(อาจารย์ธงชาติ พู่เจริญ)

กรรมการแต่งตั้งเพิ่มเติม

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เจียมศักดิ์ พานิชชัยกุล)

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยดีด้วยความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจากอาจารย์
อาจหาญ ทรงงามทรัพย์ ประธานกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมรรถชัย
น้อยศิริ กรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ ที่ได้กรุณาเสียสละเวลาเป็นอย่างมากในการให้ความรู้
ข้อเสนอแนะ การปรับปรุง แก้ไข พร้อมทั้งให้กำลังใจจนสามารถทำให้ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้
สำเร็จสมบูรณ์ลงได้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ธงชาติ พู่เจริญ และผู้ช่วยศาสตราจารย์เจียมศักดิ์
พานิชชัยกุล กรรมการสอบปากเปล่าปริญญานิพนธ์เพิ่มเติม และให้ข้อคิดเห็นต่างๆ ที่เป็น
ประโยชน์ต่องานวิจัย

ขอกราบขอบพระคุณคุณคณาจารย์คณะพลศึกษา ภาควิชาพลศึกษา มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตรทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทความรู้และให้กำลังใจแก่ศิษย์
ด้วยดีเสมอมา

ขอกราบขอบพระคุณ คุณดาวยศ ดารา คุณดวงพร ดารา ที่ให้ความช่วยเหลือ
สนับสนุนให้กำลังใจ จนกระทั่งผู้วิจัยสามารถค้นคว้าข้อมูล และจัดทำปริญญานิพนธ์จน
ประสบผลสำเร็จ

ขอขอบคุณ คุณวิชชุดา ไชยราช และนักศึกษาร่วมรุ่น ที่ให้ความอนุเคราะห์ช่วยเหลือใน
หลายๆ ด้านตลอดระยะเวลาที่ศึกษาเล่าเรียน

ท้ายนี้ผู้วิจัยขอโน้มรำลึกถึงพระคุณบิดา มารดา และญาติพี่น้องที่คอยเอาใจใส่ ห่วงใย
ส่งเสริม สนับสนุน ให้กำลังใจด้วยดีมาโดยตลอดจนกระทั่งสำเร็จการศึกษา คุณความดีทั้งหลายและ
ความสำเร็จครั้งนี้ขอให้ทุกท่านจงประสบในสิ่งที่ตั้งใจตลอดไป

เทเวศน์ จันทรหอม

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	2
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	2
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	3
นิยามศัพท์เฉพาะ	4
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
ยุทธวิธีในการเล่นฟุตบอล	6
ยุทธวิธีบุคคล	7
ยุทธวิธีเป็นกลุ่ม	13
ยุทธวิธีเป็นทีม	18
ยุทธวิธีพิเศษ	28
การครอบครองบอล	29
หลักการรุกและหลักการป้องกัน	32
หลักการสำคัญของการรุก	33
หลักการป้องกัน	34
การแข่งขันฟุตบอลโลก	40
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	44
งานวิจัยในต่างประเทศ	44
งานวิจัยในประเทศ	45
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	53
แหล่งข้อมูลและกลุ่มตัวอย่าง	53
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	53
วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล	53
วิธีจัดกระทำกับข้อมูล	54

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	55
	สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	55
	วิธีจัดกระทำกับข้อมูล.....	55
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	56
5	บทย่อ สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	75
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	75
	วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	75
	เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	75
	วิธีจัดกระทำกับข้อมูล.....	75
	สรุปผลการศึกษาค้นคว้า.....	76
	อภิปรายผล.....	76
	ข้อเสนอแนะ.....	78
	บรรณานุกรม.....	79
	ภาคผนวก.....	82
	ประวัติย่อผู้วิจัย.....	85

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	จำนวนและค่าร้อยละของยุทธวิธีการรุกแบบต่าง ๆ ของทีมชาติบราซิล	56
2	จำนวนและค่าร้อยละของยุทธวิธีการรุกแบบต่าง ๆ ของทีมชาติเยอรมัน.....	58
3	จำนวนและค่าร้อยละของยุทธวิธีการรุกแบบต่าง ๆ ของทีมชาติตุรกี	59
4	จำนวนและค่าร้อยละของยุทธวิธีการรุกแบบต่าง ๆ ของทีมชาติเกาหลีใต้	60
5	จำนวนและค่าร้อยละของยุทธวิธีการรุกแบบต่าง ๆ ของทีมชาติอังกฤษ	61
6	จำนวนและค่าร้อยละของยุทธวิธีการรุกแบบต่าง ๆ ของทีมชาติสเปน.....	62
7	จำนวนและค่าร้อยละของยุทธวิธีการรุกแบบต่าง ๆ ของทีมชาติสหรัฐอเมริกา.....	63
8	จำนวนและค่าร้อยละของยุทธวิธีการรุกแบบต่าง ๆ ของทีมชาติเซเนกัล	64
9	จำนวนและค่าร้อยละของยุทธวิธีการรุกแบบต่าง ๆ รวมทุกชาติ	65
10	จำนวนและค่าร้อยละของยุทธวิธีการป้องกันแบบต่าง ๆ ของทีมชาติบราซิล	66
11	จำนวนและค่าร้อยละของยุทธวิธีการป้องกันแบบต่าง ๆ ของทีมชาติเยอรมัน.....	67
12	จำนวนและค่าร้อยละของยุทธวิธีการป้องกันแบบต่าง ๆ ของทีมชาติตุรกี	68
13	จำนวนและค่าร้อยละของยุทธวิธีการป้องกันแบบต่าง ๆ ของทีมชาติเกาหลีใต้.....	69
14	จำนวนและค่าร้อยละของยุทธวิธีการป้องกันแบบต่าง ๆ ของทีมชาติอังกฤษ.....	70
15	จำนวนและค่าร้อยละของยุทธวิธีการป้องกันแบบต่าง ๆ ของทีมชาติสเปน.....	71
16	จำนวนและค่าร้อยละของยุทธวิธีการป้องกันแบบต่าง ๆ ของทีมชาติสหรัฐอเมริกา...	72
17	จำนวนและค่าร้อยละของยุทธวิธีการป้องกันแบบต่าง ๆ ของทีมชาติเซเนกัล	73
18	จำนวนและค่าร้อยละของยุทธวิธีการป้องกันแบบต่าง ๆ รวมทุกชาติ	74

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 การแยกตัวโดยเร็ว	7
2 การแยกตัวรับลูกจากผู้รักษาประตูของแบ็ค 2 ด้าน	8
3 การป้องกันแบบคนต่อคน	8
4 การเล่นลูกอ้อมหลังคู่ต่อสู้	9
5 การใช้ตัวบังขณะเลี้ยงลูกเบียด บัง หรือฟิง	9
6 การส่งลูกดีกว่าการเลี้ยงลูก (เล่นคนเดียว)	10
7 ยิงประตูไม่ใช่เกมโชว์เวลามีลูก	10
8 ไปช่วยคนมีลูกบอล ช่วยประคอง หรือช่วยครอบครองลูก	11
9 ให้เพื่อนเข้าสกัดก่อน	11
10 อย่าให้ลูกตกพื้น หรือกระดอนจากพื้น	12
11 วิ่งเข้าหาลูก (แย่งลูกก่อนคู่ต่อสู้)	12
12 การอ่านทางบอล (ตักทางบอล)	13
13 เล่นทางปีก	13
14 การเล่นลูกซึ่งคนเดียว	14
15 การเล่นลูกซึ่ง 2 ครั้ง	14
16 การรุกแบบสายฟ้าแลบ	15
17 การป้องกันแบบเช็กเอาล้าหน้า	15
18 การเล่นกับประตู (ถ่วงเวลา)	16
19 ยุทธวิธีของผู้รักษาประตูในตำแหน่งहारยืนและการรุก	16
20 ช่วยกันครอบครองลูก	17
21 ผัดหมี่ หรือการคว่ำให้คู่ต่อสู้หมดแรง	17
22 เล่นลูกเป็นมุมฉากหรือส่งไปมุมธง	18
23 การป้องกันแบบคนต่อคน	18
24 การป้องกันแบบคุมพื้นที่หรือตั้งโซน (Zone Defense)	19
25 การป้องกันแบบผสม	19
26 เล่นเอาล้าหน้า	20
27 ถอยรอโอกาส	20
28 ดึงคนหรือหลอกคู่ต่อสู้ให้ตามจับคู่	21
29 การถ่วงเวลา ถอยรอจังหวะ	21

บัญชีภาพประกอบ (ต่อ)

ภาพประกอบ	หน้า
30 เล่นหนักแต่ไม่หยาบ.....	22
31 การเปลี่ยนวิธีเล่น.....	22
32 สับเปลี่ยนหน้าที่กันได้ตลอดเวลา.....	23
33 การส่งลูกชิง.....	23
34 การส่งลูกชิง 2 ครั้ง.....	24
35 การรูกแบบใช้กองหลังลักไก่ขึ้นมาทำประตู.....	24
36 การส่งลูกมุมตรง.....	25
37 การเล่นลูกเข้าสูตร (ส่งย้อน 45-90 องศา).....	25
38 การเล่นลูกทฐ.....	26
39 กรรไกรวิ่งสวนกัน.....	26
40 เล่นทางจุดบอดของคู่ต่อสู้.....	27
41 เปลี่ยนทางเล่น.....	27
42 แบ่งส่วนสนามเพื่อป้องกัน.....	28
43 การเล่นที่เหมาะสมกับรูปร่าง.....	29

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ในอดีตที่ผ่านมากีฬาต่างๆ ได้รับการยอมรับและเล่นกันมาก ประโยค สุทธิสง่า (2541 : 1) ได้กล่าวว่า กีฬาฟุตบอลเป็นกีฬาประเภทหนึ่งที่ได้รับการนิยมจากบุคคลไปทุกระดับชั้นทั้งในประเทศและต่างประเทศทั่วทุกมุมโลก ซึ่งมีประชากรมากกว่า 150 ประเทศนิยมเล่นและเข้าชมการแข่งขันกีฬาฟุตบอล ได้จัดการแข่งขันในระดับต่างๆ มากมายจะอยู่ในความสนใจของประชาชนอย่างมากและมีการถ่ายทอดสดทางโทรทัศน์ไปยังทั่วโลก ในการแข่งขันระดับต่างๆ เหล่านี้ได้ก่อให้เกิดอาชีพผู้ฝึกสอนและนักฟุตบอลอาชีพขึ้น ตลอดจนได้มีการพัฒนาเทคนิคและแทคติคการเล่นสมัยใหม่มาตามลำดับ กีฬาฟุตบอลได้แพร่หลายเข้าไปสู่ประชาชนทุกหมู่บ้าน ตำบล และมีการบรรจุไว้ในหลักสูตรการสอนวิชาพลศึกษาในโรงเรียนด้วย ปัจจุบันกีฬาฟุตบอลได้มีการจัดการแข่งขันกีฬาฟุตบอลขึ้นอย่างกว้างขวาง ทั้งภายในประเทศ และต่างประเทศ ภายในประเทศมีการจัดการแข่งขันภายในโรงเรียน ระหว่าง โรงเรียน มหาวิทยาลัย รวมทั้งระดับเยาวชนและประชาชนโดยทั่วไป เช่น กีฬานักเรียน กีฬานักเรียนของกรมพลศึกษา กีฬามหาวิทยาลัย กีฬาเยาวชนแห่งชาติ กีฬาแห่งชาติ และการแข่งขันฟุตบอลชิงถ้วยพระราชทาน เป็นต้น ส่วนในระดับนานาชาติ ก็มีการจัดการแข่งขันกีฬาฟุตบอลมากมาย เช่น ฟุตบอลชิงชนะเลิศแห่งเอเชีย (Asian Cup) ฟุตบอลชิงชนะเลิศแห่งยุโรป (European Cup) และฟุตบอลชิงชนะเลิศแห่งโลก (World Cup) ตลอดจนกีฬาซีเกมส์ (Sea Games) ประชาชนทั่วไปได้สนใจกีฬาฟุตบอลอย่างมากที่สุด ซึ่งจะเห็นได้จากการแข่งขันฟุตบอลโลก (World Cup) ประชาชนจำนวนหลายร้อยล้านคนเฝ้าติดตามชมการแข่งขันอย่างใกล้ชิดตลอดเวลา นับเป็นการแข่งขันที่สนุกสนาน เร้าใจ ดึงดูดใจ เพราะการแข่งขันฟุตบอลโลกแต่ละทีมได้มีการพัฒนารูปแบบการเล่น เทคนิค และแทคติคใหม่ๆ อยู่เสมอ ทำให้เกมการแข่งขันตื่นเต้น เร้าใจ อย่างยิ่ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งยุทธวิธีการเล่นฟุตบอลเป็นสิ่งที่สำคัญมาก ในการวางแผนเพื่อต้องการชัยชนะในเกมการแข่งขันในแต่ละครั้ง โค้ช หรือ ผู้ฝึกสอนจะมีการวางยุทธวิธีการรุกและการรับตามความเหมาะสมของการแข่งขันในแต่ละครั้ง สุรพล เพิ่มผล (2531 : 53) ได้กล่าวว่า กีฬาถือว่ายุทธวิธีในการเล่นสำคัญมาก การมีอำนาจบังคับลูกมีความชำนาญอย่างเดียวไม่สำเร็จ จำจะต้องรู้วิธีการต่างๆ ที่ซับซ้อน เพื่อสติอันเลิศ และเอาชนะคู่แข่งต่อสู้

ยุทธวิธีการเล่นเป็นสิ่งที่เกิดจากการคิดและความรู้ เป็นความสามารถในการตอบสนองต่อสิ่งที่เกิดในสถานการณ์แข่งขัน เป็นความสามารถพิเศษและพัฒนาการทางด้านความสามารถ และพัฒนาการทางด้านความสามารถของสติปัญญา ชลัท ภิรมย์ (2539 : 58 ; อ้างอิงจาก German Football Association. 1991 : 16) และในการเล่นฟุตบอลมีจุดมุ่งหมายหลักคือ

ทำอย่างไรจึงจะสามารถเอาชนะฝ่ายตรงข้ามได้ นั่นคือ ทำประตูให้ได้และป้องกันไม่ให้ฝ่ายตนเองเสียประตู เป็นการวางแผนทางยุทธวิธีการเล่นทั้งในการรุกและการรับซึ่งต้องอาศัยความสามารถของนักฟุตบอลภายในทีมของตนเอง

ฟุตบอลโลกเป็นการแข่งขันกีฬารายการหนึ่งที่ได้รับ ความสนใจจากผู้ชมจำนวนทั่วโลก เพราะเป็นกีฬายอดนิยมในปัจจุบัน ซึ่งมีการแข่งขันฟุตบอลโลกเป็นการรวมเอานักฟุตบอลหรือผู้เล่นที่มีความสามารถในการเล่นฟุตบอลขั้นสูง และมีความชำนาญในการเล่นโดยแต่ละทีมได้คัดเลือกตัวผู้เล่นที่มีคุณสมบัติ มีมาตรฐานในการเล่นยอดเยี่ยม ส่วนใหญ่จะเป็นนักฟุตบอลอาชีพที่มีชื่อเสียงโด่งดังของแต่ละประเทศมารวมกันเป็นทีมเดียวที่มีความสมบูรณ์พร้อมในทุกด้าน เพื่อให้เป็นทีมที่ดีที่สุด ในการแข่งขันฟุตบอลแต่ละครั้ง จำนวนประตูที่ยิงได้เกิดขึ้น จำนวนมาก การได้ประตูเกิดขึ้นได้อย่างไร การเสียประตูเกิดขึ้นได้อย่างไร และอะไรที่เป็นปัจจัยที่ทำให้เกิดประตูและเสียประตู มียุทธวิธีอะไรที่ทำให้ได้ประตูและยุทธวิธีอะไรที่ต้องเสียประตูจากคู่ต่อสู้ และจะเปลี่ยนยุทธวิธีแบบไหนมาแก้ไข ซึ่งเป็นสิ่งที่น่าสนใจ และเป็นความรู้ใหม่ ควรศึกษารวมทั้งเป็นข้อมูลเพื่อประโยชน์กับผู้สนใจในกีฬาฟุตบอล และในการเตรียมทีมฟุตบอล เพื่อพัฒนามาตรฐานฟุตบอล และต้องการชัยชนะของการแข่งขัน จึงมีวิธีการดำเนินงาน การวางแผนในเรื่องยุทธวิธีต่างๆ เพื่อทำให้มีประสิทธิภาพและประสบความสำเร็จในการแข่งขัน

ด้วยเหตุผลดังกล่าวที่ได้มา ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาการวิเคราะห์ยุทธวิธีการรุกและการรับของฟุตบอล ในการแข่งขันฟุตบอลโลกครั้งที่ 17 ปี 2545 โดยหวังว่าจะมีประโยชน์ในวงการกีฬา หรือผู้สนใจในกีฬาฟุตบอล นักกีฬาฟุตบอล โค้ช หรือผู้ฝึกสอน ตลอดจนผู้เกี่ยวข้อง กับกีฬา ฟุตบอล รวมทั้งเป็นแหล่งข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าวิจัยในคราวต่อไป

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

เพื่อวิเคราะห์ยุทธวิธีการรุกและการป้องกันของฟุตบอล ในการแข่งขันฟุตบอลโลกครั้งที่ 17 ปี 2545

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ทราบยุทธวิธีการรุกและการป้องกันของฟุตบอล ในการแข่งขันฟุตบอลโลกครั้งที่ 17 ปี 2545 เพื่อเป็นแนวทางให้โค้ชหรือผู้ฝึกสอนดัดแปลงยุทธวิธีต่างๆ ไปใช้ฝึกสอน ฝึกซ้อม และการแข่งขันจริง เพื่อส่งผลให้ทีมมีประสิทธิภาพและประสบความสำเร็จในการแข่งขัน และ ผลการศึกษาครั้งนี้จะเป็นประโยชน์สำหรับผู้สนใจจะศึกษา ค้นคว้า วิจัยในเรื่องของยุทธวิธีการรุกและการรับของฟุตบอลและกีฬาประเภทอื่นๆ ต่อไป

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นทีมฟุตบอลที่ผ่านเข้ารอบสุดท้ายของการแข่งขันฟุตบอลโลกครั้งที่ 17 ปี 2545 จำนวน 32 ทีม (32 ประเทศ)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

กลุ่มตัวอย่างของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นทีมฟุตบอลที่ผ่านเข้าสู่อันดับ 8 ทีมสุดท้ายของการแข่งขันฟุตบอลโลกครั้งที่ 17 ปี 2545 ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง ได้แก่ ทีมชาติบราซิล ทีมชาติเยอรมนี ทีมชาติตุรกี ทีมชาติเกาหลีใต้ ทีมชาติอังกฤษ ทีมชาติสเปน ทีมชาติสหรัฐอเมริกา และทีมชาติเซเนกัล

ตัวแปรที่จะศึกษาค้นคว้า

1. ตัวแปรอิสระ แบ่งเป็นดังนี้

ทีมที่ผ่านเข้ารอบ 8 ทีมสุดท้ายของการแข่งขันฟุตบอลโลกครั้งที่ 17 ปี 2545 ได้แก่

1. ทีมชาติบราซิล
2. ทีมชาติเยอรมนี
3. ทีมชาติตุรกี
4. ทีมชาติเกาหลีใต้
5. ทีมชาติอังกฤษ
6. ทีมชาติสเปน
7. ทีมชาติสหรัฐอเมริกา
8. ทีมชาติเซเนกัล

2. ตัวแปรตาม ได้แก่

2.1 ยุทธวิธีการรุก ได้แก่

- 2.1.1 การส่งทะลุแนวป้องกัน (Through Pass)
- 2.1.2 การส่งจากด้านข้าง (Crossing)
- 2.1.3 การส่งวอลพาส (Wall Pass)
- 2.1.4 การส่งย้อนกลับ 90 องศา (Back Pass)
- 2.1.5 การเลี้ยงหลบเข้าทำประตู (Solo)
- 2.1.6 การรุกรุกอย่างรวดเร็ว (Counter Attack)
- 2.1.7 การส่งดับเบิลพาส (Double Pass)

2.2 ยุทธวิธีการป้องกัน

2.2.1 การป้องกันแบบคนต่อคน (Man to Man)

2.2.2 การป้องกันแบบคุมพื้นที่ (Zone Defense)

2.2.3 การป้องกันแบบผสม (Mix)

นิยามศัพท์เฉพาะ

การวิเคราะห์ (Analysis) หมายถึง การแยกรูปแบบเป็นตัวแทนของความจริง ซึ่งเป็นส่วนย่อยของลักษณะที่เกี่ยวข้อง รูปแบบจะมีส่วนช่วยให้ผู้วิเคราะห์สามารถประมาณผลที่ตามมาของแต่ละทางเลือก ซึ่งมักจะพิจารณาเกี่ยวกับสถานการณ์ในขณะนั้น

ยุทธวิธี (Tactics) หมายถึง รูปแบบวิธีการเล่นที่สอดคล้องกับทีมตนเอง คู่ต่อสู้ สถานการณ์ และสิ่งแวดล้อม เพื่อได้ประโยชน์สูงสุดในการแข่งขัน

ยุทธวิธีการรุก (Tactics Offense) หมายถึง รูปแบบการเล่นของฝ่ายรุกที่ต้องใช้เพื่อต้องการทำประตูคู่ต่อสู้โดยวิธีต่างๆ ดังนี้

การส่งทะลุแนวป้องกัน (Through Pass) หมายถึง การส่งลูกตามช่องว่างของคู่ต่อสู้ฝ่ายรับ ซึ่งเจาะทะลุทะลวงคู่ต่อสู้ฝ่ายรับตามช่องว่าง

การส่งจากด้านข้าง (Crossing) หมายถึง การส่งบอล จากด้านข้างสนามเข้ามาตรงหน้าประตู เพื่อให้ผู้ที่อยู่หน้าประตูของฝ่ายเดียวกันเป็นคนทำประตู

การส่งวอลพาส (Wall Pass) หมายถึง การส่งลูกซึ่ง 1 ครั้ง ไปข้างหน้าเพื่อทำประตู

การส่งดับเบิลพาส (Double Pass) หมายถึง การส่งลูกซึ่ง 2 ครั้ง ไปข้างหน้าเพื่อทำประตู

การส่งย้อนกลับ 90 องศา (Back Pass) หมายถึง การส่งบอลของผู้เล่นฝ่ายรุกบุกไปถึงเส้นประตูจะส่งบอลกลับหลังที่เรียกว่า 90 องศา ออกมาเพื่อยิงประตู

การเลี้ยงหลบเข้าทำประตู (Solo) หมายถึง การใช้ความสามารถเฉพาะตัวหลบหลีกคู่ต่อสู้เข้าทำประตูเพียงคนเดียว

การรุกรอกอย่างรวดเร็ว (Counter Attack) การโต้กลับเร็ว เป็นการเล่นที่เกี่ยวกับการป้องกันในขณะที่ยึดมั่นและสามารถแย่งชิงลูกบอลกลับคืนมาได้หรือตัดการส่งผ่านมาได้ และขณะนั้นฝ่ายตรงข้ามไม่มีโอกาสในการจัดรูปแบบป้องกัน ดังนั้นจึงใช้การรุกรอกอย่างรวดเร็วนั้นคือการส่งบอลยาวไปแดนหน้าที่ว่างให้ศูนย์ อาศัยความเร็วพาบอลไปยังประตู

ยุทธวิธีการป้องกัน (Tactics of Defense) คือ วิธีและอธิบายการเล่นของฝ่ายรับที่ต้องใช้เพื่อต้องการป้องกันไม่ให้คู่ต่อสู้เข้ามาทำประตูได้โดยวิธีต่างๆ ดังนี้

การป้องกันแบบคนต่อคน (Man to Man) คือ จับคู่ระหว่างฝ่ายรุกกับฝ่ายรับ โดยฝ่ายป้องกันทั้งหมดหันหลังให้กับประตูตัวเอง ฝ่ายรุกเคลื่อนที่ ฝ่ายรับต้องตามตลอดเวลาเป็นแบบคนต่อคนทั้งทีม

การป้องกันแบบคุมพื้นที่ (Zone Defense) คือ การให้ผู้เล่นยืนในลักษณะที่สามารถควบคุมพื้นที่ให้มากที่สุด โดยการยืนในลักษณะหันหลังให้ประตู

การป้องกันแบบผสม (Mix) คือ การป้องกันระหว่างคนต่อคนและการคุมพื้นที่ไปพร้อมกัน

ฟุตบอลโลกครั้งที่ 17 ปี 2545 หมายถึง การแข่งขันฟุตบอลที่สหพันธ์ฟุตบอลนานาชาติ (FIFA) กำหนดให้จัดการแข่งขันที่ประเทศญี่ปุ่นและประเทศเกาหลีเป็นเจ้าภาพร่วมในปี พ.ศ. 2545 โดยทีมจากทวีปต่างๆ เข้าร่วมการแข่งขันรอบสุดท้าย 32 ทีม (32 ประเทศ)

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยครั้งนี้ ทั้งในต่างประเทศ และภายในประเทศ พอสรุปดังนี้

1. ยุทธวิธีในการเล่นฟุตบอล
2. การครอบครองบอล
3. หลักการรุกและการป้องกัน
4. การแข่งขันฟุตบอลโลก
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 5.1 งานวิจัยในต่างประเทศ
 - 5.2 งานวิจัยในประเทศ

ยุทธวิธีในการเล่นฟุตบอล

การปฏิบัติเชิงกลยุทธ์ของทีมฟุตบอล นับเป็นหัวใจของโค้ชฟุตบอล เพราะการบริการทีมฟุตบอลให้สามารถสร้างทีมสำเร็จได้ การสร้างทีมที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล นั้น องค์ประกอบที่สำคัญที่สุด คือ การบริหารเชิงกลยุทธ์ (Strategic Management) นั่นเอง ซึ่งกลยุทธ์ของทีมฟุตบอลในแนวทางปฏิบัติ ประโยค สุทธิสง่า (2541 : 82-104) มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ยุทธวิธีหรือกลวิธี (Tactics) หมายถึง วิธีและอุบายของการเล่น หรือการเล่นที่มีเล่น์เหลี่ยม หรือวิธีการต่อสู้ที่ต้องใช้ยุทธวิธีต่างๆ หรือวิธีพลิกแพลงโดยอาศัยความรู้ความชำนาญ หรือวิธีที่แยบคาย หรือพลิกแพลง

ยุทธวิธี เป็นการรู้วิธีการ กลเม็ดในการเล่น ซึ่งยุทธวิธีในการเล่นสามารถแบ่งออกเป็น 4 แบบใหญ่ๆ คือ

1. ยุทธวิธีบุคคล (Individual Tactics)
2. ยุทธวิธีเป็นกลุ่ม (Group Tactics)
3. ยุทธวิธีเป็นทีม (Team Tactics)
4. ยุทธวิธีพิเศษ (Special Tactics)

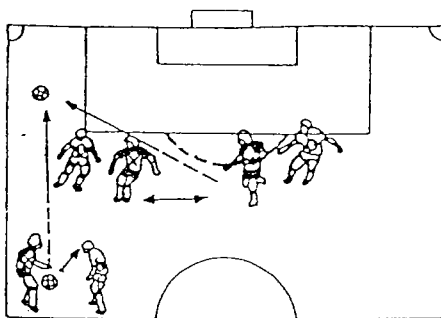
สัญลักษณ์

- = ผู้เล่นฝ่าย ก
- × = ผู้เล่นฝ่าย ข
- = ลูกฟุตบอล
- = ทิศทางการวิ่ง
- = ทิศทางการส่งลูก
- - - - -> = การเลี้ยงลูก
- ↔ = ระยะห่างของผู้สนับสนุนกับผู้ครอบครองลูก

1. ยุทธวิธีบุคคล (Individual Tactics) เช่น

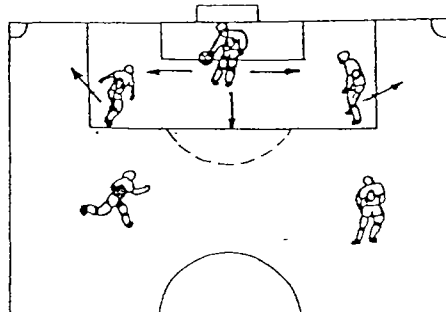
1.1 การแยกตัวโดยเร็ว (แยกตัวรับลูกหรือหนีจากคนที่คุม)

แสดงการแยกตัวโดยเร็ว เพื่อแยกตัวรับลูกในขณะที่ถูกควบคุมตัวอยู่ คือ ผู้เล่นฝ่าย x ส่งลูกไปมุมตรงด้านซ้าย และศูนย์หน้าฝ่าย x วิ่งไปรับลูกมุมตรง หรือหนีจากคนที่คุมเรา

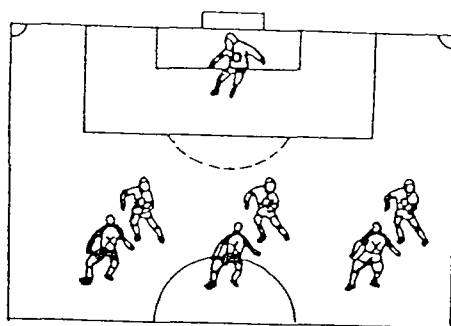
ภาพประกอบ 1 การแยกตัวโดยเร็ว

1.2 การแยกตัวรับลูกจากผู้รักษาประตูของแบ็ค 2 ด้าน
 แสดงการแยกตัวรับลูกจากผู้รักษาประตูของแบ็ค 2 ด้าน

ภาพประกอบ 2 การแยกตัวรับลูกจากผู้รักษาประตูของแบ็ค 2 ด้าน

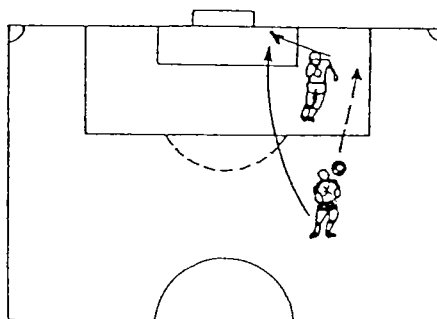
1.3 การป้องกันแบบคนต่อคน
 แสดงการป้องกันแบบคนต่อคน ซึ่งผู้เล่นฝ่ายฝ่าย O ป้องกันโดยหันหลัง
 ให้ประตูตนเองระหว่างคู่ต่อสู้ฝ่าย x

ภาพประกอบ 3 การป้องกันแบบคนต่อคน

1.4 การเล่นเกมหลังคู่ต่อสู้

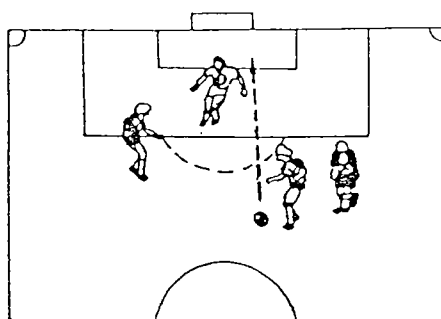
แสดงการเล่นเกมหลังคู่ต่อสู้ โดยเลี้ยงลูกวิ่งสวนอ้อมหลังคู่ต่อสู้แล้วเล่นเกม

ภาพประกอบ 4 การเล่นเกมหลังคู่ต่อสู้

1.5 การใช้ตัวบังขณะเลี้ยงลูกเบียด บัง หรือฟิง

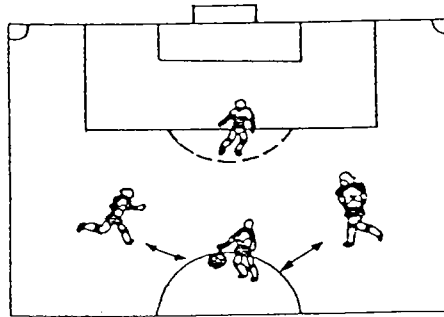
แสดงการใช้ตัวบังขณะเลี้ยงลูกเบียด บัง หรือฟิง การเลี้ยงลูกโดยตัวผู้เลี้ยงบังวิถีทางเข้าแย่งลูกของคู่ต่อสู้ ลูกบอลอยู่หน้าผู้เลี้ยงด้านที่ไม่มีคู่ต่อสู้ ในภาพมีฝ่ายรุก 2 คน ฝ่ายรับ 1 คน เป็นการฝึกเลี้ยงบั้งยังประตูแบบง่ายๆ ไม่มีการล้ำหน้า

ภาพประกอบ 5 การใช้ตัวบังขณะเลี้ยงลูกเบียด บัง หรือฟิง

1.8 ไปช่วยคนมีลูก ช่วยประคอง หรือช่วยครอบครองลูก

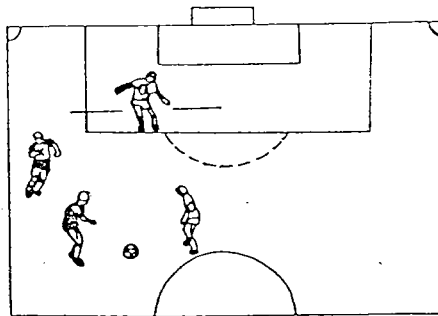
แสดงการไปช่วยคนมีลูก ช่วยประคอง หรือช่วยครอบครองลูก โดยการยืนเป็นสามเหลี่ยมเปิดทางที่จะให้ผู้ครอบครองลูกส่งลูกมาได้ ในภาพเป็นแบบฝึกการครอบครองลูกแบบ 3 : 1

ภาพประกอบ 8 ไปช่วยคนมีลูกบอล ช่วยประคอง หรือช่วยครอบครองลูก

1.9 ให้เพื่อนเข้าสกัดก่อน

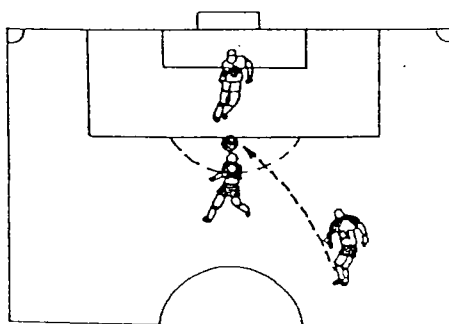
แสดงการให้เพื่อนเข้าสกัดก่อน ให้คนใกล้เคียงเข้าเล่นลูกก่อน ถ้าพลาดจึงได้ตัวหลังสุด

ภาพประกอบ 9 ให้เพื่อนเข้าสกัดก่อน

1.10 อย่าให้ลูกตกพื้น หรือกระดอนจากพื้น

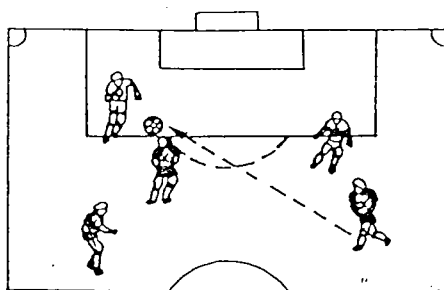
แสดงการอย่าให้ลูกตกพื้นหรือกระดอนจากพื้น เมื่อลูกลอยมาในอากาศจะต้องรีบวิ่งเข้าแย่งลูกนั้น เพื่อเป็นฝ่ายครอบครองลูกก่อนที่จะตกพื้น ในภาพ ปีกขวาโยนลูกให้ศูนย์หน้าโหม่งเพื่อทำประตูฝ่ายตรงข้าม โดยมีเซนเตอร์ฮาล์ฟคอยประกบคู่อยู่

ภาพประกอบ 10 อย่าให้ลูกตกพื้น หรือกระดอนจากพื้น

1.11 วิ่งเข้าหาลูก (การแย่งลูกก่อนคู่ต่อสู้)

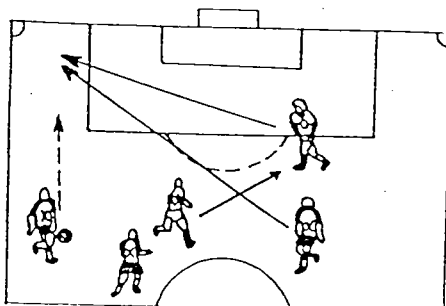
แสดงการวิ่งเข้าหาลูก การเข้าแย่งลูกจะต้องเข้าแย่งก่อนคู่ต่อสู้ด้วยความเร็ว จะได้มีโอกาสเป็นผู้ครอบครองลูก ในภาพปีกขวาส่งลูกให้ศูนย์หน้าโดยมีปีกซ้ายประกอง ขณะเดียวกันเซนเตอร์ฮาล์ฟและแบ็คซ้ายคอยจับคู่อยู่

ภาพประกอบ 11 วิ่งเข้าหาลูก (แย่งลูกก่อนคู่ต่อสู้)

1.12 การอ่านทางบอล (ตักทางบอล)

แสดงการอ่านทางบอล (ตักทางบอล) กองหลังต้องอ่านทางบอลออก และรู้จังหวะตักบอลได้ถูกทาง

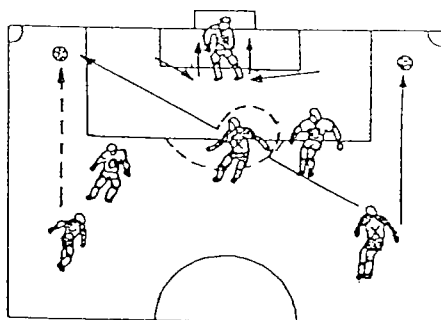

ภาพประกอบ 12 การอ่านทางบอล (ตักทางบอล)

2. ยุทธวิธีเป็นกลุ่ม (Group Tactics) เช่น

2.1 เล่นทางปีก

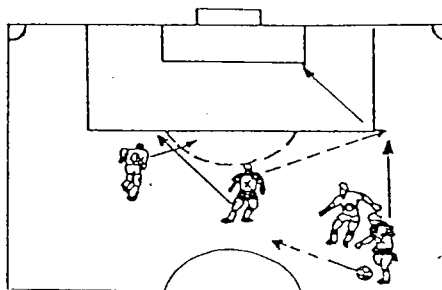
แสดงการเล่นทางปีก เป็นการเล่นโดยใช้ปีกเป็นตัวเปิดเกมซึ่งมักจะเป็นตัวคอยรับ เล่นลูก แล้วพยายามโยนลูกให้เข้ามายังหน้าประตู ในภาพ ปีกทั้ง 2 เล่นลูกทางปีกแล้ว หักลูกเข้ามาหน้าประตู หรืออาจส่งจากปีกขวามาปีกซ้ายวิ่งหักลูกเข้าทำประตูก็ได้

ภาพประกอบ 13 เล่นทางปีก

2.2 การเล่นเกมซิงคนเดียว

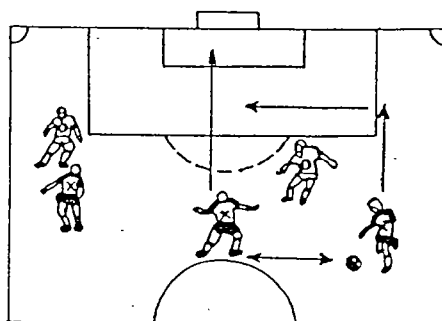
แสดงการเล่นเกมซิงคนเดียวของฝ่าย x

ภาพประกอบ 14 การเล่นเกมซิงคนเดียว

2.3 การเล่นเกมซิง 2 ครั้ง

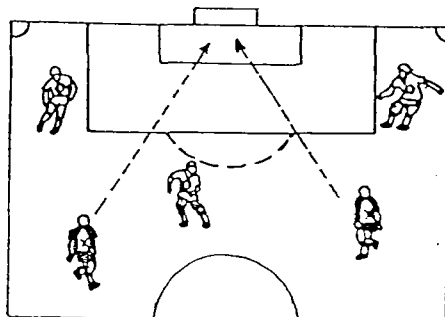
แสดงการเล่นเกมซิง 2 ครั้ง การส่งลูกให้ศูนย์หน้า และศูนย์หน้าส่งคืนให้ปีกซ้ายและวิ่งอ้อมหลังแบ็คขวา โดยปีกซ้ายวิ่งไปรับลูกที่มุมธงแล้วยิงประตูทันที ส่วนศูนย์หน้าวิ่งไป คอยยิงลูกทางปีกซ้ายโดยมีแบ็คขวาตามมาป้องกัน ตัวอย่างเช่น ศูนย์หน้าเป็นฝ่ายครอบครองบอล เป็นตัวส่งลูกให้ปีกซ้าย ปีกซ้ายส่งคืนศูนย์หน้า 2 ครั้ง โดยปีกซ้ายส่งลูกไปมุมธงในครั้งที่ 2 และศูนย์หน้าวิ่งไปรับลูกที่มุมธงทันที หรือในชัยชนะไปรับลูกที่มุมซ้ายอีกคนก็ได้

ภาพประกอบ 15 การเล่นเกมซิง 2 ครั้ง

2.4 การรุกแบบสายฟ้าแลบ (Counter Attack) เช่น โยน วิ่งแข่ง

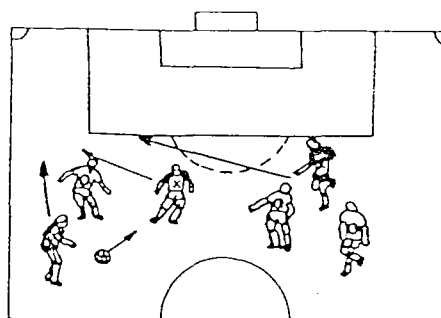
แสดงการรุกแบบสายฟ้าแลบ โยนไปที่ว่างหลังกองหลัง แล้ววิ่งแข่งหรือให้คนอื่นวิ่งไปเอาลูก หรือโยนให้ฝ่ายเดียวกันวิ่งไปเอาลูกก็ได้

ภาพประกอบ 16 การรุกแบบสายฟ้าแลบ

2.5 การป้องกันแบบเช็กเอาล้าหน้า

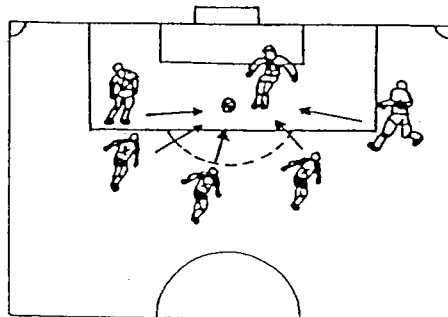
แสดงการป้องกันแบบเช็กเอาล้าหน้า โดยฝ่ายกองหลังรีบขึ้นไปเพื่อให้กองหน้าฝ่าย x ล้าหน้า

ภาพประกอบ 17 การป้องกันแบบเช็กเอาล้าหน้า

2.6 การเล่นกับประตู (ถ่วงเวลา)

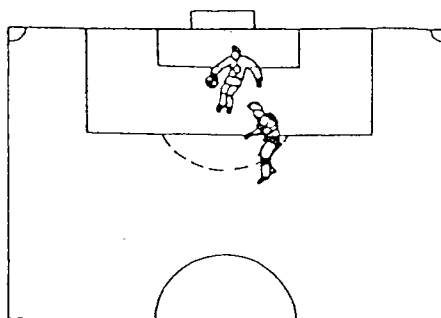
แสดงการเล่นกับประตู (ถ่วงเวลา) ปัจจุบันการถ่วงเวลาโดยการส่งลูกประตูเล่นไม่ได้ ผิดกติกา ต้องใช้วิธีอื่นถ่วงเวลา (ผู้รักษาประตูเล่นลูกด้วยเท้าได้)

ภาพประกอบ 18 การเล่นกับประตู (ถ่วงเวลา)

2.7 ยุทธวิธีของผู้รักษาประตูในตำแหน่งการยืนและการรุก

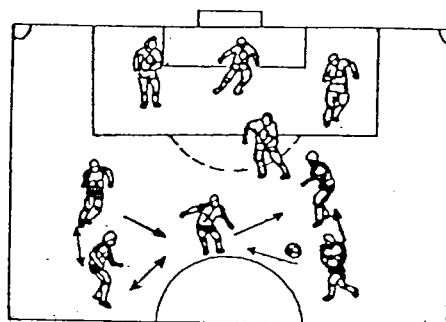
แสดงยุทธวิธีของผู้รักษาประตูในตำแหน่งการยืนและการรุก

ภาพประกอบ 19 ยุทธวิธีของผู้รักษาประตูในตำแหน่งการยืนและการรุก

2.8 ช่วยกันครอบครองลูก

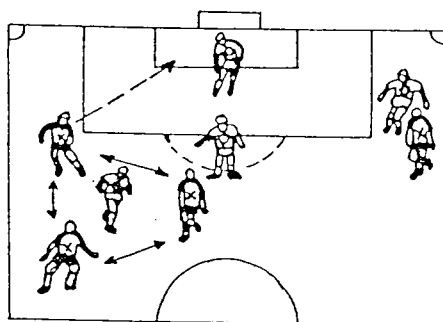
แสดงการช่วยกันครอบครองลูก ซึ่งฝ่าย x ช่วยกับครอบครองลูก
ตลอดเวลา

ภาพประกอบ 20 ช่วยกันครอบครองลูก

2.9 ผัดหมี่ หรือการคว่ำให้คู่ต่อสู้หมดแรง

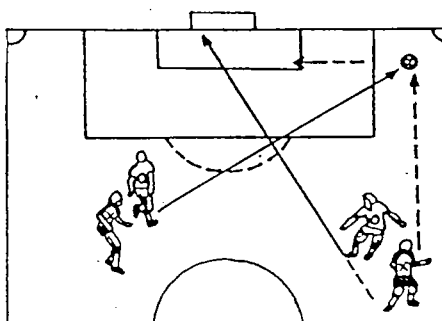
แสดงการผัดหมี่ หรือการคว่ำให้คู่ต่อสู้หมดแรง

ภาพประกอบ 21 ผัดหมี่ หรือการคว่ำให้คู่ต่อสู้หมดแรง

2.10 เล่นลูกเป็นมุมฉากหรือส่งไปมุมธง

แสดงการเล่นลูกเป็นมุมฉาก หรือส่งลูกไปที่มุมธงหลังกองหลัง เพื่อให้ฝ่ายเดียว
กัน วิ่งไปเอาลูกที่มุมธง

ภาพประกอบ 22 เล่นลูกเป็นมุมฉากหรือส่งไปมุมธง

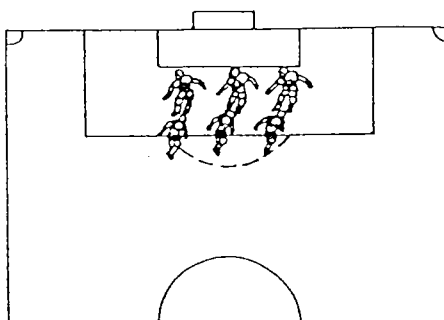
3. ยุทธวิธีเป็นทีม (Team Tactics) เช่น

3.1 ยุทธวิธีป้องกัน (Tactics of Defense)

การป้องกันที่ดีที่สุด คือ การครอบครองลูกให้อยู่ฝ่ายเราตลอดเวลาการแข่งขัน ผลการแข่งขันไม่เสมอกี่ชนะ สำหรับยุทธวิธีการป้องกัน เช่น

3.1.1 การป้องกันแบบคนต่อคน (Man to Man)

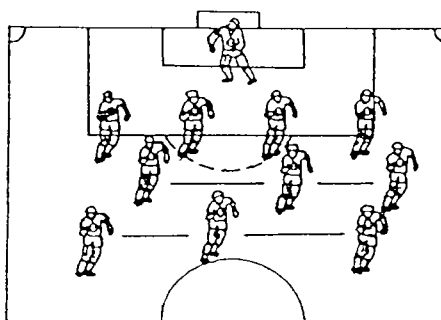
แสดงการป้องกันแบบคนต่อคน โดยฝ่ายป้องกันต้องหันหลังให้ประตู
ตัวเอง คู่ต่อสู้อยู่ข้างหน้าเสมอเป็นแนวตรง

ภาพประกอบ 23 การป้องกันแบบคนต่อคน

3.1.2 การป้องกันแบบคุมพื้นที่หรือตั้งโซน (Zone Defense)

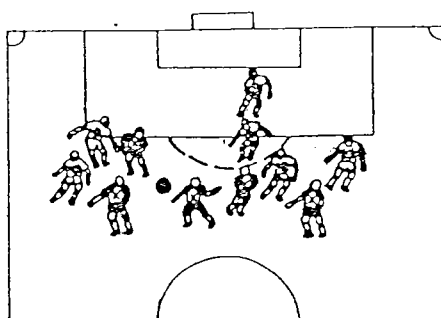
แสดงการป้องกันแบบคุมพื้นที่หรือตั้งโซน โดยผู้เล่นฝ่ายรับ O ทั้งหมดลงไปตั้งรับแนวโซนทั้งทีม

ภาพประกอบ 24 การป้องกันแบบคุมพื้นที่หรือตั้งโซน (Zone Defense)

3.1.3 การป้องกันแบบผสม

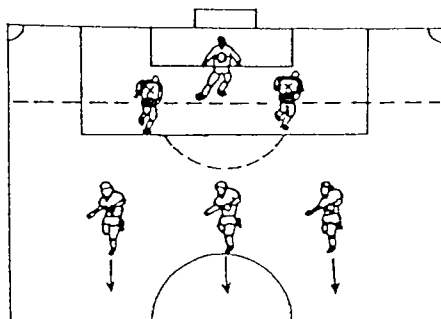
แสดงการป้องกันแบบผสมระหว่างคนต่อคนและโซน ซึ่งเป็นแบบอย่างของการป้องกันที่ดีที่สุด

ภาพประกอบ 25 การป้องกันแบบผสม

3.1.4 เล่นเอาล้าหน้า

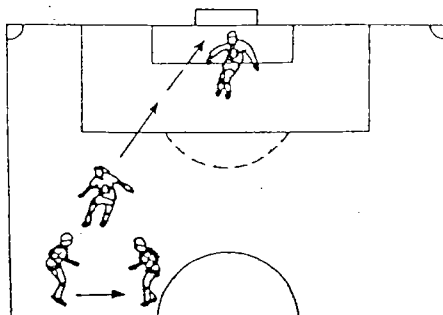
แสดงการเล่นเอาล้าหน้าเพื่อให้กองหน้าฝ่าย x ล้าหน้า

ภาพประกอบ 26 เล่นเอาล้าหน้า

3.1.5 ถอยรอโอกาส

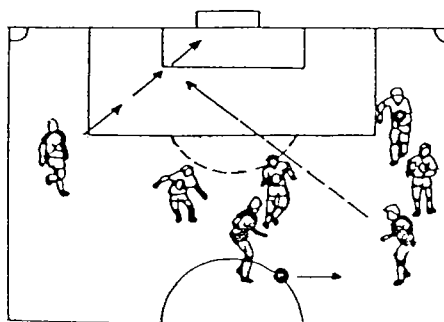
แสดงการถอยรอโอกาส โดยถอยถ่วงเวลาเพื่อฝ่ายป้องกันลงมาช่วยกัน

ภาพประกอบ 27 ถอยรอโอกาส

3.1.6 ตีงคนหรือหลอกคู่ต่อสู้ให้ตามจับคู่

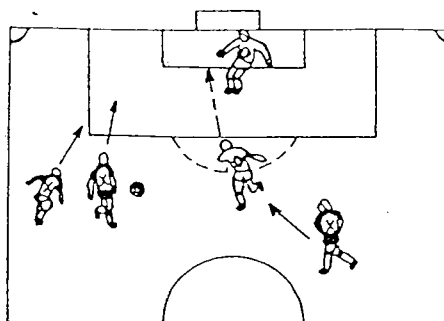
แสดงการตีงคนหรือหลอกคู่ต่อสู้ให้ตามจับคู่ หรือมาเล่นอีกทางหนึ่งแล้ว
เข้ารุกอีกทางหนึ่ง

ภาพประกอบ 28 ตีงคนหรือหลอกคู่ต่อสู้ให้ตามจับคู่

3.1.7 การถ่วงเวลา ถอยรอกจังหวะ

แสดงการถ่วงเวลาถอยรอกจังหวะ โดยตีเกมให้ช้าลงเพื่อรอโอกาส

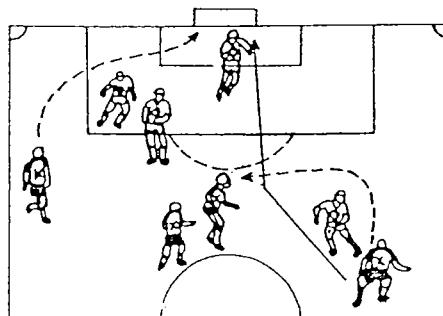

ภาพประกอบ 29 การถ่วงเวลา ถอยรอกจังหวะ

424303

3.1.8 เล่นหนักแต่ไม่หยาบ

แสดงการเล่นหนักแต่ไม่หยาบ โดยเข้าบอลให้หนักทำให้คู่ต่อสู้เกรงขาม เช่นเดียวกับตัดไม้ข่มนาม

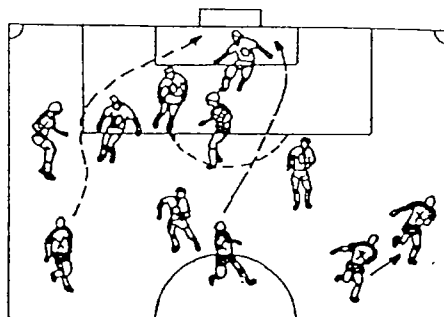

ภาพประกอบ 30 เล่นหนักแต่ไม่หยาบ

3.1.9 การเปลี่ยนวิธีเล่น

แสดงการเปลี่ยนวิธีเล่นด้วยวิธีการต่างๆ เช่น

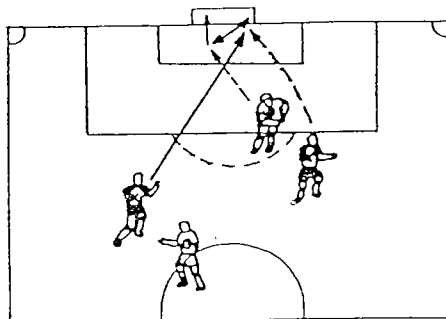
- ช้าสู้ไม่ได้ ต้องเล่นเร็ว แก่การคอนโทรลโดยจับคู่และตัดบอลเร็ว
- กำลังไม่ดีต้องเล่นให้ช้าลง
- เลี้ยงเดี่ยว ใช้ความสามารถเฉพาะตัวเหนือคู่ต่อสู้
- ใช้วิธีเลี้ยงหลบ กองกลางต้องเก่ง
- บัง เบียด ฟิง เป็นการใช้ร่างกายบังคู่ต่อสู้ และได้เปรียบคู่ต่อสู้
- เล่นหนัก เป็นการเล่นที่ตัดไม้ข่มนาม ทำให้คู่ต่อสู้ยำเกรงไม่กล้าเล่น

ภาพประกอบ 31 การเปลี่ยนวิธีเล่น

3.1.10 สับเปลี่ยนหน้าที่กันได้ตลอดเวลา

แสดงการสับเปลี่ยนหน้าที่กันได้ตลอดเวลา ผู้เล่นในตำแหน่งต่างๆ สามารถที่จะเปลี่ยนตำแหน่งกันได้ตลอดเวลา เช่น จากปีกมาเป็นศูนย์หน้า จากศูนย์หน้ามาเป็นกองกลาง เป็นต้น ในภาพ ปีกซ้ายและปีกขวาสลับกันแล้วเข้าทำประตู

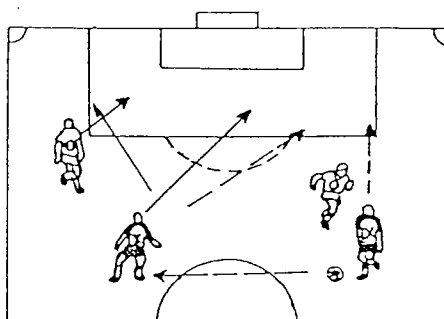

ภาพประกอบ 32 สับเปลี่ยนหน้าที่กันได้ตลอดเวลา

3.2 ยุทธวิธีในการรุก (Tactics Offense)

3.2.1 การส่งลูกชิ่ง (Wall Pass)

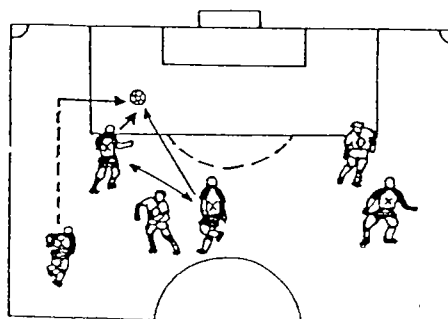
แสดงการรุกแบบการส่งลูกชิ่ง เป็นการเล่นลูกจังหวะเดียวในการทำประตู

ภาพประกอบ 33 การส่งลูกชิ่ง

3.2.2 การส่งลูกซิ่ง 2 ครั้ง (double pass)

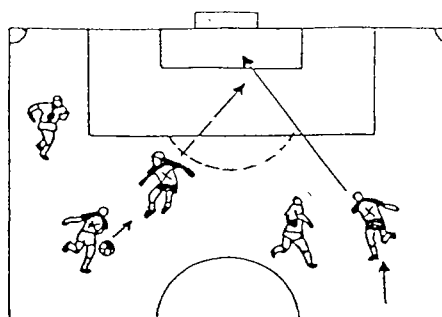
แสดงการส่งลูกซิ่ง 2 ครั้ง โดยเป็นการเล่นลูกจังหวะเดียว 2 ครั้ง ทำให้คู่ต่อสู้สับสน และไม่สามารถเล่นลูกนั้นได้

ภาพประกอบ 34 การส่งลูกซิ่ง 2 ครั้ง

3.2.3 การรุกแบบใช้กองหลังลักไก่ขึ้นมาทำประตู

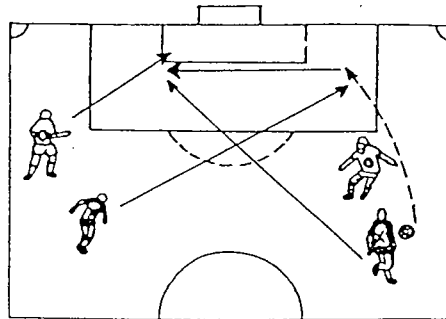
แสดงการรุกแบบแบ็คคูป โดยใช้กองหลังฝ่าย x ขึ้นมาทำประตูแบบสายฟ้าแลบได้

ภาพประกอบ 35 การรุกแบบใช้กองหลังลักไก่ขึ้นมาทำประตู

3.2.4 การส่งลูกมุมตรง

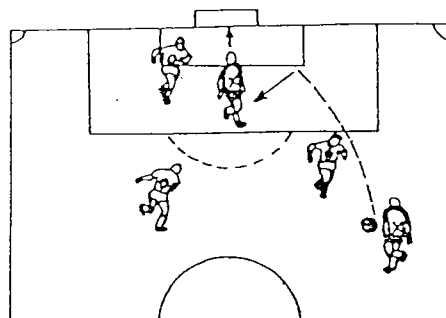
แสดงการส่งลูกไปมุมตรง และให้กองหน้าวิ่งไปเล่นลูก

ภาพประกอบ 36 การส่งลูกมุมตรง

3.2.5 การเล่นลูกเข้าสู่ประตู (ส่งย้อน 45 – 90 องศา)

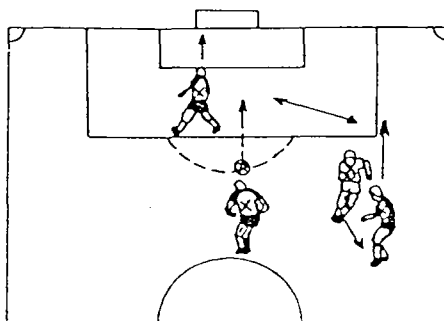
แสดงการเล่นลูกเข้าสู่ประตู (ส่งย้อน 45 – 90 องศา) เป็นการเลี้ยงลูก
จีไปหลังประตู และหักลูกกลับมาให้กองหน้ายิงประตู

ภาพประกอบ 37 การเล่นลูกเข้าสู่ประตู (ส่งย้อน 45-90 องศา)

3.2.6 การเล่นลูกทูล (Through Pass)

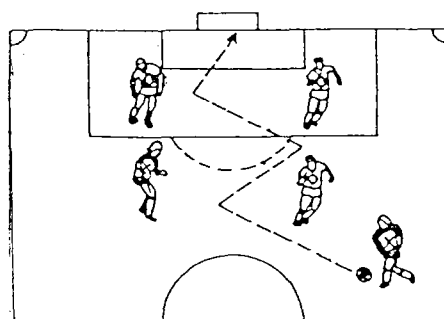
แสดงการเล่นลูกทูล โดยการเตะลูกตามช่องว่างของคู่ต่อสู้ฝ่ายรับ ซึ่งเจาะทะลุทะลวง คู่ต่อสู้ฝ่ายรับ O ตามช่องว่าง

ภาพประกอบ 38 การเล่นลูกทูล

3.2.7 การไกรวิ่งสวนกัน

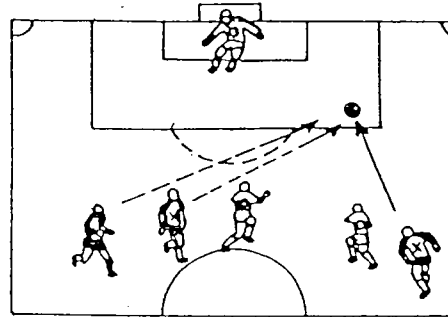
แสดงการเล่นแบบการไกร โดยผู้เล่นฝ่าย X วิ่งสวนกันเพื่อป้องกันการควบคุมของฝ่ายรับ O ทำให้ฝ่ายรับป้องกันไม่ได้

ภาพประกอบ 39 การไกรวิ่งสวนกัน

3.2.8 เล่นทางจุดบอดของคู่ต่อสู้

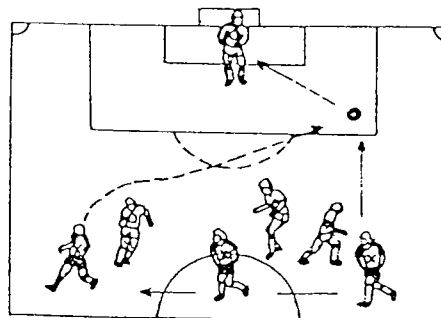
แสดงการเล่นทางจุดบอดของคู่ต่อสู้ โดยรุกทางด้านคู่ต่อสู้ที่อ่อน

ภาพประกอบ 40 เล่นทางจุดบอดของคู่ต่อสู้

3.2.9 เปลี่ยนทางเล่น

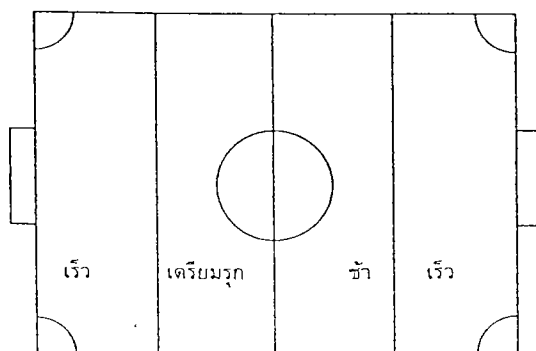
แสดงการเปลี่ยนทางเล่น เป็นการเล่นอยู่ด้านหนึ่ง แล้วกลับมาอีกด้านหนึ่ง ทำให้คู่ต่อสู้กลับมาเล่นลูกไม่ทัน

ภาพประกอบ 41 เปลี่ยนทางเล่น

3.2.10 แบ่งส่วนสนามเพื่อป้องกัน

แสดงการแบ่งส่วนสนามเพื่อป้องกัน โดยแบ่งเป็น 4 ส่วน
หน้าประตูทั้ง 2 ด้าน ต้องเล่นเร็ว ชั่วอันตราย ตรงกลางทั้งสองอาจเล่นลูกช้าแล้วเตรียมรุก

ภาพประกอบ 42 แบ่งส่วนสนามเพื่อป้องกัน

4. ยุทธวิธีพิเศษ (Special Tactics)

4.1 สภาพสนาม ภูมิอากาศ และรองเท้า

4.1.1 สภาพสนามลื่น มีหิมะ เล่นลูกยาว รองเท้าปุ่มยาว

4.1.2 สภาพสนามขรุขระและเปียก เล่นลูกวอลเลย์หรือลูกในอากาศ

รองเท้าปุ่มสั้น

4.1.3 สภาพสนามแฉะ เล่นลูกยาว รองเท้าปุ่มยาว

4.1.4 สภาพสนามแข็งและแห้ง เล่นลูกเสียด รองเท้าปุ่มสั้น

4.2 รูปร่างผู้เล่น

4.2.1 สูง เล่นลูกยาวโด่ง (ลูกในอากาศ)

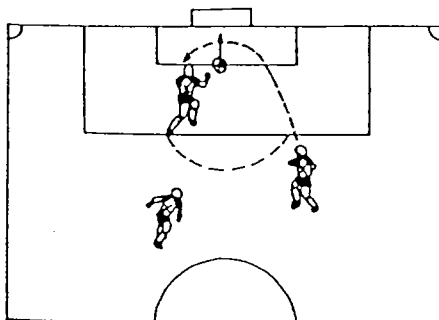
4.2.2 เตี้ย เล่นลูกสั้น เสียด เป็นต้น

การเล่นที่เหมาะสมกับรูปร่าง

แสดงการเล่นให้เหมาะสมกับรูปร่าง เช่น

คนสูง – เล่นลูกยาวโด่ง ลูกลอย ไม่เหนื่อยและได้เปรียบฝ่ายตรงข้าม เช่น ในภาพ ปีกขวา โยนลูกข้ามโด่งมาให้ปีกซ้าย หรือศูนย์หน้ารีบเข้าทำประตู

คนเตี้ย – เล่นลูกสั้นเสียด ทำให้ไม่เหนื่อย จากในภาพอาจเล่นลูกเสียดได้ โดยปีกขวาส่งลูกเสียดให้ปีกซ้ายหรือศูนย์หน้าทำประตูก็ได้เช่นเดียวกัน

ภาพประกอบ 43 การเล่นที่เหมาะสมกับรูปร่าง

ยุทธวิธีในการเล่นฟุตบอล ซึ่งเป็นหัวใจในการสร้างทีมให้ประสบความสำเร็จ ขึ้นอยู่กับ สิ่งต่อไปนี้

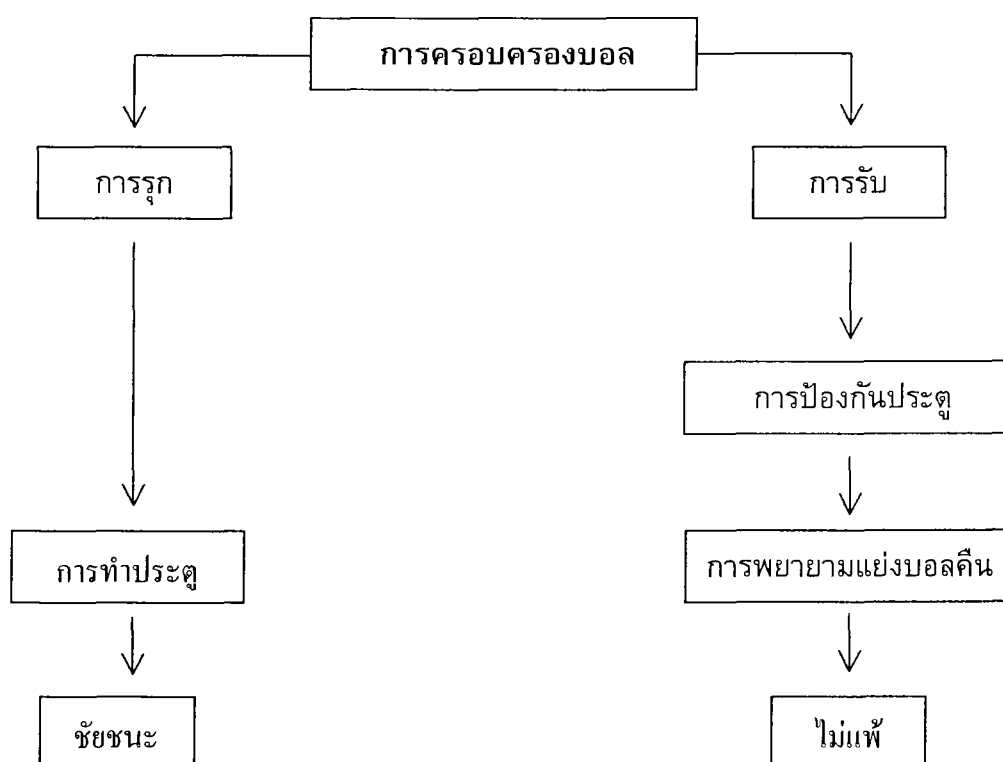
1. ความด้อยและความเด่นของความสามารถเฉพาะตัวของผู้เล่นในทีม
2. ความด้อยและความเด่นของความสามารถเฉพาะตัว
3. สภาพอากาศและสภาพสนามแข่งขัน
4. สภาพร่างกายของผู้เล่นทั้ง 2 ฝ่ายในสนาม
5. ความเข้าใจระหว่างผู้เล่นภายในทีมแบบต่างๆ
6. สภาพของการเล่น
7. สภาพวัสดุอุปกรณ์และสิ่งแวดล้อม
8. สภาพแรงจูงใจ
9. ความปลอดภัย

การครอบครองบอล (Ball Possession)

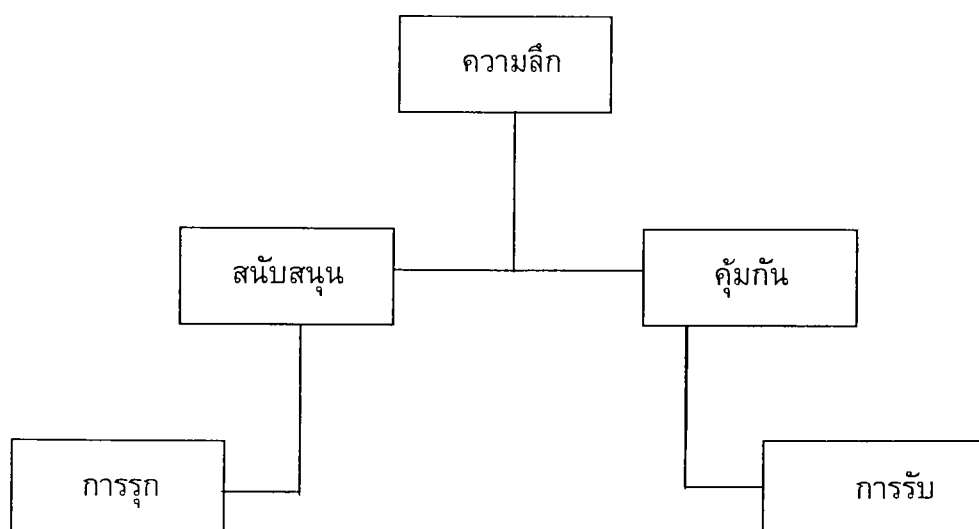
การครอบครองบอลเป็นเรื่องที่โปรแกรมการฝึกควรจะได้มีการเน้นเป็นพิเศษ เพราะเป็นส่วนประกอบที่สำคัญของการเล่นฟุตบอลสมัยใหม่ ทีมที่ได้ครอบครองบอลจะมีโอกาสในการรุก ดังนั้น ผลที่ตามมาอย่างสมเหตุสมผลก็คือ ทีมที่ครอบครองบอลจะมีโอกาสในการทำประตู และการทำประตูได้ก็เป็นการตัดสินการแข่งขัน ความสัมพันธ์ระหว่างการครอบครองบอล และชัยชนะเป็นทางที่เห็นได้ชัด ดังนั้น หลักการที่สำคัญของฟุตบอลก็คือ การรุกและการรับ (ชาญวิทย์ ผลชีวิน. 2534 : 30)

ดังได้กล่าวแล้วว่าทีมใดจะเป็นฝ่ายรุกหรือฝ่ายรับขึ้นอยู่กับโอกาสในการครอบครองบอลในระหว่างการแข่งขัน ผู้ฝึกสอนควรทำให้เห็นชัดเจนว่า การครอบครองบอลเป็นปัจจัยสูงสุดที่จะตัดสินการชนะหรือแพ้ และไม่ต้องสงสัยเลยว่าความสำคัญในเรื่องนี้จะนำมาอภิปรายออกความเห็นกันในการประชุมระหว่างผู้เล่นด้วยกัน ผู้ฝึกควรเน้นเรื่องการครอบครองบอลไว้กับทีมให้มาก เพราะถ้าหากไม่สามารถครอบครองบอลไว้กับทีมได้แล้ว แบบแผนหรือแบบฝึกในการโจมตีคู่ต่อสู้ จะไม่สามารถนำมาใช้ได้เลย

จุดมุ่งหมายของแบบฝึก : การครอบครองบอล (Ball Possession)

หลักการในการรูก	
การรูก	จุดมุ่งหมายของแบบฝึก
กลยุทธ์	
ควรรนำหลักการใช้ในการรูกมาใช้	การครองลูก โดยการครอบครองไว้กับทีม
เทคนิค	
การนำวิธีใช้การรูกมาใช้	การรับลูก การผ่านลูก : จังหวะในการส่ง ความแม่นยำ การเลี้ยงลูก : อย่างมีทิศทาง การยิง : ภายใต้สถานการณ์ใน การแข่งขัน
สมรรถภาพ	
หาจังหวะที่พอเหมาะในการส่งลูก	ใช้หลักการยืดกล้ามเนื้อ การผ่อนคลาย การยืดหยุ่น ความอ่อนตัว ความคล่องตัว

กฎของความลึก (Depth) คือ การแบ่งแยกระดับชั้นต่างๆ ของการรุกและการรับ

1.1 ความลึกในการรุก คือ มีผู้เล่นอีกคนช่วยสนับสนุนหรือประคอง (Support) ในการรุก

ความลึกในการรับ คือ มีผู้เล่นอีกคนช่วยในการป้องกันคุมพื้นที่อยู่ด้านหลัง (Cover Age)

กฎเกณฑ์พื้นฐานของการเล่นฟุตบอลข้อหนึ่งนั่นคือ ต้องมีคนอยู่ใกล้ลูกบอลมากกว่าฝ่ายตรงข้ามอยู่ 1 คนเสมอ และการฝึกซ้อมกฎทั้ง 2 ประการนั้น ไม่ควรฝึกเฉพาะกลยุทธ์ส่วนบุคคลควรจะฝึกทั้งทีม

ต้องให้ผู้เล่นฝึกซ้อมการใช้กำลังทั้งสอง ทั้งในแง่ทฤษฎีและในการแข่งขันจริง

1.2 กฎในการรุกและการรับอีกข้อหนึ่ง

- การครองลูก
- การทำประตู
- การป้องกันประตู

ผู้เล่นทุกคนต้องช่วยสนับสนุนเพื่อนร่วมทีมในการรุก และเช่นเดียวกันก็ต้องช่วยสนับสนุนการป้องกันด้วย ถ้าหากถูกแย่งถูกไป

ในการฝึกซ้อม โค้ชจะต้องคอยแก้ไขข้อบกพร่องของผู้เล่น โดยใช้การวิเคราะห์การเล่นและการใช้จิตวิทยาในการที่จะพูดกับผู้เล่นอย่างเหมาะสม

หลักการรุกและการป้องกัน

การเรียนรู้ถึงหลักการรุกและหลักการป้องกันนั้น ผู้ฝึกสอนสามารถแยกออกเป็นขั้นตอนต่างๆ ได้เป็นอย่างดีในการฝึก โดยอาศัยการฝึกซ้อม ที่มีแบบแผน 2 สิ่งนี้เป็นพื้นฐานทางกลยุทธ์ต้องสร้างขึ้นด้วยความระมัดระวัง แต่สิ่งสำคัญในการฝึกนี้ประสบความสำเร็จ คือ เน้นเรื่องของการทำประตูเป็นหลักใหญ่

เพื่อให้การฝึกบรรลุเป้าหมาย ผู้ฝึกสอนจะต้องกำหนดจำนวนคนในการฝึกโดยเริ่มจากแนวฝ่ายรุกที่มากกว่าฝ่ายป้องกัน เช่น 5 x 3, 6 x 4 หรือ 7 x 5 หลังจากนั้นให้เพิ่มจำนวนฝ่ายป้องกันใกล้เคียงกัน เท่ากัน และมากกว่า โดยที่ผู้ฝึกสอนจะต้องคอยให้คำแนะนำที่ละ ขั้นตอนทั้งฝ่ายรุกและฝ่ายป้องกัน เพื่อพัฒนารูปแบบการเล่นให้เข้ากับหลักการที่มีอยู่ (ชาญวิทย์ ผลชีวิน. 2534 : 66 – 68)

หลักสำคัญของการรุก (Principle of Attack)

1. การเล่นบอลทางด้านกว้างของสนาม (Width) การใช้ความกว้างของสนามก็เพื่อให้ฝ่ายป้องกันเปิดพื้นที่ช่องว่างขึ้น เราควรจะฝึกให้มากถึงจุดประสงค์ในการฝึกขั้นนี้ และพัฒนาไปอย่างถูกต้อง แน่นอนมีประสิทธิภาพตามแนวความคิดที่มีอยู่ทั่วไป

ผู้ฝึกสอนทุกคนก่อนทำการแข่งขันจะเรียกนักกีฬาทุกคนมาให้ความรู้ และแนะนำถึงแผนวิธีการเล่น ดังเช่น “พยายามเล่นบอลทางปีกทั้ง 2 ข้าง” ความหมายนี้มีการซักถามกันในหมู่นักกีฬา เพราะในการฝึกซ้อมนั้นบ่อยครั้งมากที่ผู้ฝึกสอนจะหาแบบแผนการฝึกการโจมตีฝ่ายป้องกันด้วยปีกมาฝึก นอกเหนือจากการผ่านบอลไปที่ว่างแล้วให้ปีกวิ่งเร็วๆ ไปรับบอลผ่านมาหน้าประตู

จากเทคนิคการเล่นฟุตบอลสมัยใหม่ นักฟุตบอลจะต้องมีทั้งเทคนิคและทักษะในการเล่นบอลที่ดีเยี่ยมในการครอบครองบอลได้กับตัว และใช้เทคนิคในการส่งบอลแบบสี่เหลี่ยม การส่งลูกขวางสนาม (Square Pass) ที่แน่นอนและแม่นยำ เพื่อเปิดการโจมตีฝ่ายป้องกันทำให้เกิดที่ว่างที่จะพาลบอลเข้าไปเล่น ผู้เล่นฝ่ายรุกจะต้องใช้ความกว้างของสนามให้เป็นประโยชน์ในการเล่นแบบนี้ต้องการเพียงความสามารถในการที่จะครอบครองบอลไว้กับทีม ทำเกมและทำการรุกอย่างมีประสิทธิภาพ

2. การทะลุทะลวงการตั้งรับของฝ่ายป้องกัน (Penetration) จากหลักการขั้นต้นเมื่อเปิดช่องว่างในการโจมตีได้แล้ว แบบแผนขั้นต่อไป คือ การส่งบอลผ่านแบบทะลุทะลวงแนวป้องกันของฝ่ายป้องกันเข้าไป และหาจังหวะในการยิงประตูหรือใช้ความพยายามอื่นๆ ในการทำประตู เทคนิคที่ต้องการสำหรับการผ่านบอลทะลุทะลวงเข้าไปโจมตีนี้จะแตกต่างจากการเล่นพื้นที่ทางด้านกว้าง คือ จะต้องผ่านลูกที่รวดเร็วและแม่นยำหลังจากที่ได้ตั้งเกมรุกให้ช้าลงเพื่อความแน่นอนในการรุก โดยที่ฝ่ายป้องกันคาดการณ์ไม่ถึง ส่วนมากจะใช้การส่งลูกทูล (Through Pass) และการส่งลูกทแยงมุม (Diagonal pass)

3. การเคลื่อนที่เพื่อให้ฝ่ายป้องกันสับสน (Mobility) การเคลื่อนที่อย่างรวดเร็วเป็นหลักสำคัญที่ทำให้การป้องกันของคู่ต่อสู้แตกหรือหละหลวม เทคนิคในการเคลื่อนที่นี้มีจุดมุ่งหมายของมันอยู่ในตัว คือ

3.1 การเคลื่อนที่เพื่อให้เกิดที่ว่างในการโจมตี

3.2 การเคลื่อนที่เพื่อหนีจากการถูกประกบตัวจากคู่ต่อสู้

3.3 การเคลื่อนที่เพื่อการสับเปลี่ยนตำแหน่งทำให้ฝ่ายป้องกันสับสน การเคลื่อนที่อย่างรวดเร็วพร้อมกับลูกบอลหรือไม่มีลูกบอลทั้งสองอย่างเป็นสิ่งสำคัญในขั้นนี้ แต่การเคลื่อนที่โดยไม่มีลูกบอลควรมีความเร็วที่สูงกว่า

การเคลื่อนที่ของผู้เล่นทุกคนในทีมในขณะที่ทีมได้ครอบครองบอล สามารถดัดแปลงหลักสำคัญของการสร้างรูปแบบการเปิดเกมรุกในพื้นที่ช่องว่างได้อย่างดีจากเทคนิคในขั้นนี้

การเลี้ยงลูกไปทางขวาจะทำให้เกิดพื้นที่ว่างทางซ้ายขึ้น ซึ่งทำให้ผู้เล่นอีกคนได้เข้ามาโจมตีทางพื้นที่ว่างนี้อีกอย่างทีคล้ายกับการเลี้ยงลูกไปทางด้านหน้าจะทำให้เกิดพื้นที่ว่างเหล่านี้ในการรุกอย่างมากที่สุดในการเล่นที่ผู้เล่นคนอื่นๆ จะตามขึ้นมาสนับสนุน การเคลื่อนที่นี้ต้องอาศัยสมรรถภาพเฉพาะพิเศษ โดยเฉพาะความเร็วหลายๆ รูปแบบที่ต้องสร้างขึ้นเพื่อให้ฝ่ายป้องกันคาดคะเนไม่ถูก

4. ปรับปรุงให้ดีขึ้นหรือการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าสร้างความประหลาดใจให้ฝ่ายป้องกัน (Improvisation)

จากขั้นตอนที่กล่าวมาสามารถนำมาแก้ไขปรับปรุงให้ดีขึ้นได้ทั้งหมด โดยความพยายามในการฝึกตลอดจนการนำขั้นตอนต่างๆ เชื่อมโยงกันให้มีประสิทธิภาพ และมีระดับสูงขึ้น การรูกนั้นมากไปด้วยศิลปะ และต้องมีความเข้าใจอย่างแจ่มแจ้งบางครั้งต้องอาศัยไหวพริบและความฉลาดที่มีอยู่ในตัวผู้เล่นแต่ละคนด้วย บางครั้งอาศัยการเล่นที่ฝ่ายรับ คาดการณ์ไม่ถึงหรือเล่นอย่างรวดเร็วฉับพลัน ฉะนั้น จุดมุ่งหมายในขั้นตอนนี้ คือ การทำประตูในเมื่อมีโอกาสไม่ว่าการทำประตูนั้นจะเกิดขึ้นจากการยิงด้วยข้างเท้าด้านในหรือข้างเท้าด้านนอก หลังเท้า ศีรษะ การเลี้ยงเข้าประตู หรือการชิงบอล (Wall Pass) ทั้งหมดนั้นเป็นผลสำเร็จจากการรูกทั้งสิ้น

หลักสำคัญๆ ในการรูกทั้งหมดต้องอาศัยผู้เล่นที่มีทักษะและเทคนิคที่ดี และได้รับการฝึกฝนมาตามขั้นตอนมีระบบแบบแผน โดยเฉพาะความสามารถพิเศษ สำหรับผู้เล่นกองหน้าซึ่งจะต้องพิจารณาเป็นพิเศษด้วย

หลักการป้องกัน (Principle of Defense)

จากการแยกแยะหลักสำคัญในการรูกในแต่ละขั้นตอนมาแล้ว ในที่นี้เราจะแนะนำหลักสำคัญๆ ของการป้องกันโดยทั่วไปก่อน สำหรับการป้องกันทั่วไปนั้นกล่าวว่า “บอลอยู่ใกล้ตัวพื้นที่อันตราย ให้ป้องกันโดยการคุมพื้นที่ (Spacemarking) ถ้าบอลอยู่ไกลให้ป้องกันโดยการคุมคน (Man Marking) ต่อไปนี้เป็นหลักสำคัญๆ ของการป้องกันที่เราจะต้องศึกษาและทำความเข้าใจอย่างละเอียด ชาญวิทย์ ผลชีวิน (2534 : 68 – 70)

1. ทำให้การรูกช้าลง (Delay) คือ การตั้งเกมรูกของคู่ต่อสู้ให้ช้าลง เรามีจุดมุ่งหมายที่จะทำให้เกมรูกของคู่ต่อสู้ไม่ประสบผลสำเร็จได้ง่ายๆ โดยขั้นตอนแรก เมื่อเราสูญเสียการครอบครองบอลและเป็นฝ่ายรับ เทคนิคอันแรกที่จะนำมาใช้ คือ ผู้เล่นที่อยู่ใกล้บอลจะหาหน้าที่เข้าหาบอลทันที เพื่อหยุดยั้งการรูกของคู่ต่อสู้ได้โดยการบีบบังคับให้ฝ่ายรูกส่งบอลกลับหรือส่งบอลออกด้านข้างไม่ให้เกิดการรูกได้อย่างรวดเร็ว อย่างไรก็ตามถ้ามีโอกาสที่จะตัดบอลหรือแย่งบอลกลับคืนมาได้ให้กระทำทันที แต่จะมีโอกาสน้อยมากจนนึกเสมอว่าขั้นนี้เป็นการตั้งเกมรูกให้ช้าลงเท่านั้น

2. สร้างความสมดุลย์ (Balance) ขั้นตอนนี้จะต้องผสมกลมกลืนกับขั้นตอนแรก

ในขณะที่ฝ่ายรุกฝึกกำลังเพื่อเข้าโจมตี ผู้เล่นฝ่ายรุกจะต้องพยายามเพิ่มจำนวนให้มากกว่าฝ่ายรับ ฉะนั้น ในสถานการณ์บางครั้งผู้เล่นฝ่ายรับน้อยกว่าและลูกบอลได้ถูกลำเรียงเข้าไปในแดนของฝ่ายรับ ฝ่ายรับจะต้องพยายามป้องกันและสร้างความสมดุลขึ้นมาใหม่อย่างรวดเร็ว โดยอาศัยหลักสำคัญขั้นต้น คือ การถ่วงเกมรุกให้ช้าลง เพื่อบรรเทาผู้เล่นที่อยู่แดนคู่ต่อสู้ลงมาช่วยในการป้องกัน และสร้างความสมดุลให้เกิดขึ้นในขณะที่เดียวกันต้องกลับเข้ามาอยู่ในตำแหน่งที่เหมาะสมเป็นระบบแบบแผนของการป้องกันอีกด้วย ซึ่งตามหลักการป้องกันที่ดีนั้นจะต้องมีผู้เล่นฝ่ายรับมากกว่าผู้เล่นฝ่ายรุก

3. มีความมั่นใจ มีสมาธิ (Concentrate) เมื่อการรุกของคู่ต่อสู้รุกเข้ามาถึงบริเวณครึ่งสนาม นั้นหมายถึง อันตรายที่กำลังจะเกิดขึ้น ฝ่ายป้องกันจะต้องพยายามผลักดันไม่ให้เกิดการรุกคืบหน้าเข้ามาในพื้นที่อันตรายหน้าประตูได้ และพยายามที่จะหาโอกาสแย่งบอลกลับมาครอบครอง

ในขั้นตอนนี้สมาธิเป็นสิ่งสำคัญที่สุด ผู้เล่นฝ่ายรับจะต้องหันหน้าเข้าหาผู้เล่นฝ่ายรุก และติดตามการเล่นอยู่ทุกขณะ และใช้ไหวพริบความสามารถในการเล่นให้มาก รวบรวมพลังกันในการป้องกันให้เต็มที่

4. ควบคุม (Control) จากหลักสำคัญที่สามเมื่อบอลผ่านเข้ามาในเขตอันตราย (บริเวณหน้าประตู) การป้องกันขั้นต่อมา คือ การคุมคน (Man – Marking) หรือการประกบตัว จะต้องถูกนำมาใช้เพราะเป็นบริเวณพื้นที่อันตรายที่ฝ่ายรุกสามารถจะยิงประตู หรือส่งบอลผ่านให้ฝ่ายเดียวกันเข้ายิงประตู ฉะนั้น การป้องกันที่ดีจะไม่ปล่อยให้ฝ่ายรุกได้เล่นบอลเป็นอันตราย จึงพยายามสกัดกั้นทุกวิถีทางตามกติกาเพื่อไม่ให้ฝ่ายรุกมีโอกาสยิงประตูหรือส่งบอลผ่านให้เพื่อนร่วมทีมได้ การป้องกันขั้นนี้จะต้องใช้เทคนิคทั้งการสกัดกั้นฝ่ายรุก เพื่อแย่งบอลมาครอบครอง การไล่ติดตามการประกบตัว (Man – Marking) ดังนั้น ผู้เล่น ฝ่ายรับจะต้องมีความสามารถในการใช้เทคนิคและกลยุทธ์ได้อย่างครบถ้วน มีการประสานงานที่ดีและต้องไม่ลืมที่จะคุมพื้นที่ (Space – Marking) ด้วย

การสร้างสมรรถภาพในขั้นตอนที่ผู้เล่นฝ่ายรับจะต้องมีความเร็ว ความคล่องตัว และความอดทนที่ดี

จากหลักสำคัญต่างๆ ในการรับนี้ ผู้เล่นฝ่ายรับสามารถที่จะแย่งบอลกลับมาครอบครองได้และใช้ความสามารถที่มีอยู่รุกรับแบบจับพลันได้ (Counter Attack) เช่นเดียวกันแนวความคิดบางอย่างมักจะสวนทางกับหลักการเล่นฟุตบอลสมัยใหม่ที่ต้องการจะฝึกฝนให้ผู้เล่นมีทักษะและวิธีการเล่นที่ดีขึ้น

องค์ประกอบสำคัญในการป้องกัน

สิ่งที่สำคัญที่สุดในการป้องกันคือ การกดดันส่วนบุคคลต่อฝ่ายตรงข้าม ซึ่งหลักสำคัญในการป้องกัน 3 ประการ มีดังนี้ ประโยค สุทธิสง่า (2541 : 139 – 141)

1. การสนับสนุนการป้องกัน ควรกระทำเมื่อผู้เล่นบีบผู้ครองบอลถ้าฝ่ายบีบเปลี่ยงพล้ำ ฝ่ายสนับสนุนควรเข้าช่วยทันที ข้อคิดสำหรับฝ่ายสนับสนุน คือ ต้องพยายามลดโอกาสและระยะของฝ่ายรุกในทันทีที่เข้าโจมตีฝ่ายรับ

ระยะทางจากผู้เล่นฝ่ายรุกควรมีระยะห่างจากฝ่ายรับและฝ่ายสนับสนุนเท่าไรนั้น ขึ้นอยู่กับการจัดระบบของฝ่ายรับ หรือผู้เล่นในตำแหน่งอื่นในบริเวณส่วนที่ 3 ของสนาม โดยเฉพาะปีกจะพยายามบุกโจมตีฝ่ายรับและสนับสนุนอย่างรวดเร็ว

ผู้เล่นที่สนับสนุนควรพิจารณาหลัก 3 ข้อต่อไปนี้ ก่อนตัดสินใจว่าควรอยู่ใกล้หรือไกล ผู้เล่นที่สกัดกัน ได้แก่

1.1 ตำแหน่งของผู้เล่นฝ่ายรับคนอื่นๆ

1.2 ความสามารถของฝ่ายตรงข้ามในการครองบอล และเขาสามารถเตะบอลไปข้างหน้าได้ หรือเร่งความเร็วผ่านคู่ต่อสู้ได้หรือไม่ ถ้าทำได้ควรสนับสนุนอยู่ห่างเล็กน้อย ถ้าเขาชอบเลี้ยงบอลไปใกล้ฝ่ายตรงกันข้ามเขาจะสามารถผ่านได้หรือไม่ ถ้าเขาทำได้ควรสนับสนุนอยู่ใกล้ๆ ฝ่ายรับ

1.3 พื้นที่หรือบริเวณสนาม

จากหลักเกณฑ์เหล่านี้พอจะกล่าวได้ว่า ความผิดอันยิ่งใหญ่ของฝ่ายสนับสนุน คือ การสนับสนุนจากระยะห่างเกินไป

การรับผิดชอบของฝ่ายสนับสนุน หมายถึง การวางตำแหน่งตัวเองให้อยู่ในระยะทางและมุมที่ถูกต้องและช่วยผู้เล่นกดดัน ผู้เล่นกองหลังต้องช่วยให้ผู้เล่นกดดันเคลื่อนที่เข้าใกล้ฝ่ายตรงข้ามฝ่ายกองหลังจะต้องบอกด้วยว่าฝ่ายตรงข้าม ควรถูกบังคับให้อยู่ด้านนอกหรือด้านในหรือไม่

ข้อควรคำนึงถึง คือ ควรฝึกการสนับสนุนเป็นกลุ่ม โดยทุกคนต้องยอมรับเมื่อผู้เล่นบอกถึง “การบังคับให้อยู่ด้านนอก” ควรเป็นที่เข้าใจกันว่าด้านนอกอยู่ตรงไหน ผู้เล่นควรฝึกให้เกิดความกล้าที่จะเข้าใกล้ โดยเฉพาะผู้เล่นรุ่นหนุ่ม ควรเข้าใจให้แจ่มแจ้งว่าการสนับสนุนในระยะไกลเกินไปเป็นความผิดพลาดอย่างมาก

2. การขัดขวางผู้เล่น การที่ฝ่ายรับยอมให้ฝ่ายรุกเคลื่อนเข้าด้านหลังเป็นความผิดอย่างมาก แต่ถ้าฝ่ายรับที่ไม่เห็นฝ่ายรุกเคลื่อนเข้าด้านหลังฝ่ายรับด้วยกันจะมีความผิดมากกว่า

การป้องกันประตูฝ่ายตรงข้ามสิ่งที่สำคัญ คือ กฎข้อที่ 1 ของการขัดขวาง (การเข้าหาฝ่ายรุกในทันที)

การที่เฝ้าดูบอลและฝ่ายตรงข้ามให้อยู่ในสายตา เป็นกฎข้อที่ 2 ซึ่งฝ่ายรับจะเป็นผู้คอยเฝ้าดูบอลและสกัดกั้นฝ่ายตรงข้ามให้อยู่ด้านหน้าเขา

สำหรับฝ่ายรับที่ดีจะต้องคอยชำเลื่องมองเหนือไหล่ของตนและปรับตำแหน่งของตนตามการเคลื่อนไหวของฝ่ายตรงกันข้าม ผู้เล่นต้องฝึกการขัดขวางบ่อยๆ และที่มีประโยชน์มาก คือ การเล่นเกมตัวต่อตัว ซึ่งจะทำให้ผู้เล่นคอยหาฝ่ายตรงข้ามและระวังติดตามอย่างใกล้ชิด

กลวิธีสมัยใหม่เน้นที่การวางตัวผู้เล่นกองกลางมากขึ้น และกองหลังจะเคลื่อนไปข้างหน้าเพื่อทำประตู ที่สำคัญที่สุด คือ กองหน้าและกองกลางจะต้องคอยป้องกันและขัดขวางการวิ่งไปข้างหน้าของฝ่ายตรงข้ามภายใน 2-3 หลา ผู้เล่นที่ถูกกีดขวางจะรู้สึกกังวลในช่องว่างด้านหลังของเขา

ถ้ากองหน้าและกองกลางระลึกในข้อนี้อยู่เสมอ จะช่วยให้การวิ่งของเขาปลอดภัยยิ่งขึ้น

3. การรุกรอยอย่างรวดเร็ว หมายถึง การได้ประตูเพราะฝ่ายรับเกิดการผิดพลาดจากการเข้าแย่งบอล โดยขาดหลักการเข้าแย่งลูก

หลักการเข้าแย่งบอล มี 4 ประการ ดังที่ ประโยค สุทธิสง่า (2541 : 141) ได้กล่าวดังนี้

1. เป็นคนแรกที่เข้าถึงบอล แม้ว่าจะเป็นผู้เล่นที่โหม่งลูกเก่งหรือเตะลูกปลอดภัยอย่างไรก็ไม่มีประโยชน์ ถ้าไม่ได้ไปถึงบอลเป็นคนแรก ฝ่ายรับซึ่งอยู่ในเขตโทษได้เปรียบมากกว่าฝ่ายรุก เพราะบอลจะตรงมายังตน จึงง่ายในการเคลื่อนที่เข้าแย่งบอล

อย่างไรก็ตาม การเข้าถึงบอลไม่เกี่ยวกับเทคนิคอย่างเดียว แต่เกี่ยวกับการตัดสินใจและการโหม่งลูกเท่าๆ กันด้วย

2. เล่นลูกโด่ง หมายถึง การส่งลูกบอลให้มีความสูง หรือลอยไปในอากาศได้สูง ไม่ว่าจะเป็นการเตะหรือโหม่ง ถ้าเป็นการเตะลูกบอลจะต้องถูกเตะผ่านด้านล่างของลูกบอลให้ลอยสูงขึ้น แต่ถ้าเตะครึ่งด้านบนของลูกบอล บอลจะกดต่ำลง

3. เตะลูกยาว หมายถึง เตะได้ไกลแต่สูง การเตะไกลแต่ไม่สูง จะมีค่าน้อยเพราะในเขตโทษจะมีผู้เล่นฝ่ายรับเป็นจำนวนมาก ดังนั้น ระยะห่างจึงเป็นสิ่งสำคัญที่บอลจะถูกเล่นไกลจากประตูก็จะมีอันตรายน้อยลง

4. เล่นบอลตามขวาง (เล่นขวางสนามหรือรูปเปล) นับว่าเป็นสิ่งสำคัญไม่เพียงแต่เล่นด้วยระยะที่ปลอดภัยจากประตูเท่านั้น แต่จะอยู่ในมุมที่ปลอดภัย ถ้าเป็นไปได้อีกจากปีกขวาของฝ่ายตรงข้ามควรจะส่งไปยังปีกซ้ายและกลับกัน เพราะพื้นที่จะมีฝ่ายตรงข้ามอยู่น้อยลง ฝ่ายป้องกันควรเล่นบอลให้สูง ไกล และกว้างตามโอกาส

ควรเข้าใจว่ามีหลายครั้งที่ต้องจ่ายอมเล่นบอลเหนือเส้นเขตประตูหรือที่เส้นประตู ถ้าผู้เล่นหรือทีมถูกกดดันบ่อยๆ เขตโทษ ดังนั้น บอลจะต้องถูกส่งออกไปในด้านความยาวและความกว้างแน่นอน บางคนอาจคิดว่าเป็นการเล่นที่ไม่ดี แต่สิ่งนี้เป็นโอกาสเดียวที่ควรพิจารณาว่าอะไรเป็นสิ่งที่ดี และถูกต้องที่สุดก็ควรทำสิ่งนี้ ซึ่งการสนับสนุนในการป้องกันการขัดขวาง และการรุกโดยฉับพลัน นับเป็นกุญแจที่สำคัญในการป้องกัน

หลักการสนับสนุนในการป้องกัน ควรยึดหลักสำคัญดังนี้ ประโยค สุทธิสง่า (2541 : 141 - 143)

1. การสนับสนุนในการป้องกัน ได้แก่
 - 1.1 ระยะเวลาของผู้สนับสนุน
 - 1.2 มุมของผู้สนับสนุน (มี 3 ตำแหน่ง)
 - 1.3 ผู้สนับสนุนรับผิดชอบ ในเรื่องทิศทางการเล่นและคำสั่งของผู้เล่นฝ่ายเดียวกัน
2. การขัดขวาง ได้แก่
 - 2.1 ป้องกันประตูฝ่ายตรงข้าม
 - 2.2 ฝ้าดูบอลและฝ่ายตรงข้ามให้อยู่ในสายตา
3. การรุกและแย่งบอลด้วยความกดดัน ได้แก่
 - 3.1 ไปถึงบอลก่อนเป็นคนแรก
 - 3.2 เล่นลูกโถ่ง (เตะหรือโหม่ง)
 - 3.3 เล่นตามขวาง (เพื่อให้พื้นที่มากขึ้น)

ปรัชญาของการป้องกัน (Philosophy of Defense)

1. การป้องกันที่ดีที่สุด คือ “การยึดลูกให้อยู่ในครอบครองของฝ่ายตน ภายใต้กำหนดเวลาของการแข่งขัน โดยถูกต้องตามกติกาของฟุตบอล จะไม่มีคำว่าแพ้”
2. การป้องกันทุกอย่าง ผู้เล่นจะต้องมียุทธวิธีส่วนบุคคล และสามารถนำไปใช้ในแต่ละสถานการณ์กับผู้เล่นในทีมของตนได้ ในการร่วมเตรียมการกับเพื่อนร่วมทีม และควบคุมช่องว่าง ตัวอย่าง เช่น ผู้เล่น 2 คน ควบคุมช่องว่างจากผู้กองหลังและผู้เล่นอื่นๆ ปกติกองหลัง 4 คน รับผิดชอบคู่ต่อสู้ได้สบาย แต่ต้องเป็นสัดส่วนที่เพียงพอกันระหว่างผู้เล่น ฝ่ายรุก และผู้เล่นฝ่ายรับ
3. ในเมื่อการรุกผ่านไม่ถึงเส้นแรกของการป้องกัน คือ เส้นแบ่งแดนฝ่ายที่เป็นฝ่ายรับ ต้องพร้อมที่จะกลับลงไปให้ทันป้องกัน เมื่อตกเป็นฝ่ายรับ
4. การป้องกันทุกแบบต้องใช้ยุทธวิธีให้เป็นประโยชน์ จึงเป็นความสามารถของแต่ละบุคคลที่จะต้องอ่านเกม และปฏิบัติร่วมกันในทีม
5. ความสามารถของแต่ละบุคคล จะต้องนำมาร่วมกันป้องกัน ซึ่งบางครั้งอาจกำหนดผู้เล่นคนหนึ่งเป็นพิเศษให้เป็นตัวกวาด (Sweeper) หรือใช้แบ็คคนหนึ่งเป็นตัวสวีปเปอร์ ซึ่งเคยเป็นผู้เล่นด้วยกันมาก่อน บางครั้งต้องเป็นผู้ป้องกันถ้า
 - 5.1 กองหลังต้องออกมาเล่นเมื่อถูกทำท่าย หรือเป็นการลากลูกออกมาเล่นในแดนที่ไม่ต้องควบคุม
 - 5.2 ฝ่ายรับจะต้องจับคู่ต่อสู้ เริ่มตั้งแต่สี่เหลี่ยมครึ่งสนามในแดนของตน ความลึก ความกว้าง การบีบ และการขยายในการป้องกัน เป็นสิ่งสำคัญที่ควรยึดเป็นหลักในการป้องกัน
 - 5.3 บางครั้งฝ่ายรับอาจจะใช้วิธีเล่น แบบคนต่อคน เมื่อมีกำลังเหนือกว่าผู้เล่นทีมตรงข้าม

3. การรุกและแย่งบอลด้วยความกดดัน ได้แก่

3.1 ไปถึงบอลก่อนเป็นคนแรก

3.2 เล่นด้วยความสูง (เตะหรือโหม่ง)

3.3 เล่นด้านความกว้าง (เพื่อให้พื้นที่มากขึ้น)

การแข่งขันฟุตบอลโลก

สหพันธ์ฟุตบอลนานาชาติ หรือฟีฟ่า (FIFA) ถูกจัดตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2447 โดยมีตัวแทนจากประเทศต่างๆ เข้าร่วมประชุมดังนี้ ได้แก่ ตัวแทนจากประเทศเบลเยียม เดนมาร์ก ฝรั่งเศส ฮอลแลนด์ สวิตเซอร์แลนด์ สวีเดน และสเปน และจัดให้มีการแข่งขันฟุตบอลโลกขึ้นเพื่อชิงถ้วยรางวัล ถ้วยฟุตบอลโลก (World Cup) ต่อมาเปลี่ยนชื่อเป็นถ้วยจูลส์ รีมาร์ท (Jules Rimet Trophy) เพื่อเป็นเกียรติให้แก่ประธานฟีฟ่าคนแรก ชาวฝรั่งเศส ซึ่งเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการวางรากฐานให้แก่สหพันธ์ฟุตบอลนานาชาติ

ครั้งที่	ปี	เจ้าภาพ	ทีมชนะเลิศ	ทีมรองชนะเลิศ
1	พ.ศ. 2473	ประเทศอุรุกวัย	ทีมชาติอุรุกวัย	ทีมชาติอาร์เจนตินา
2	พ.ศ. 2477	ประเทศอิตาลี	ทีมชาติอิตาลี	ทีมชาติเชโกสโลวาเกีย
3	พ.ศ. 2481	ประเทศฝรั่งเศส	ทีมชาติอิตาลี	ทีมชาติฮังการี
4	พ.ศ. 2493	ประเทศบราซิล	ทีมชาติอุรุกวัย	ประเทศบราซิล
5	พ.ศ. 2497	ประเทศสวิตเซอร์แลนด์	ทีมชาติเยอรมันตะวันตก	ทีมชาติฮังการี
6	พ.ศ. 2501	ประเทศสวีเดน	ทีมชาติบราซิล	ทีมชาติสวีเดน
7	พ.ศ. 2505	ประเทศชิลี	ทีมชาติบราซิล	ทีมชาติเชโกสโลวาเกีย
8	พ.ศ. 2509	ประเทศอังกฤษ	ทีมชาติอังกฤษ	ทีมชาติเยอรมันตะวันตก
9	พ.ศ. 2513	ประเทศเม็กซิโก	ทีมชาติบราซิล	ทีมชาติสวีเดน
10	พ.ศ. 2517	ประเทศเยอรมันตะวันตก	ทีมชาติเยอรมันตะวันตก	ทีมชาติฮอลแลนด์
11	พ.ศ. 2521	ประเทศอาร์เจนตินา	ทีมชาติอาร์เจนตินา	ทีมชาติฮอลแลนด์
12	พ.ศ. 2525	ประเทศสเปน	ทีมชาติอิตาลี	ทีมชาติเยอรมันตะวันตก
13	พ.ศ. 2529	ประเทศเม็กซิโก	ทีมชาติอาร์เจนตินา	ทีมชาติเยอรมันตะวันตก
ครั้งที่	ปี	เจ้าภาพ	ทีมชนะเลิศ	ทีมรองชนะเลิศ

14	พ.ศ. 2533	ประเทศอิตาลี	ทีมชาติเยอรมัน	ทีมชาติอาร์เจนตินา
15	พ.ศ. 2537	ประเทศสหรัฐอเมริกา	ทีมชาติบราซิล	ทีมชาติอิตาลี
16	พ.ศ. 2541	ประเทศฝรั่งเศส	ทีมชาติฝรั่งเศส	ทีมชาติบราซิล

จากการแข่งขันฟุตบอลโลกทั้ง 16 ครั้งที่ผ่านมา มีทีมชนะเลิศเพียง 7 ทีมเท่านั้น ได้แก่ ทีมชาติบราซิล ครองตำแหน่งชนะเลิศ 4 ครั้ง ทีมชาติอิตาลี 3 ครั้ง ทีมชาติเยอรมัน-ตะวันตก 3 ครั้ง ทีมชาติอาร์เจนตินากับทีมชาติอุรุกวัย ประเทศละ 2 ครั้ง ทีมชาติอังกฤษกับทีมชาติฝรั่งเศส ประเทศละ 1 ครั้ง

ส่วนในการแข่งขันฟุตบอลโลกครั้งที่ 17 ปี 2545 ที่สหพันธ์ฟุตบอลนานาชาติ (FIFA) กำหนดให้ประเทศญี่ปุ่นและประเทศเกาหลีใต้ เป็นเจ้าภาพร่วมกัน ซึ่งเป็นครั้งแรกที่จัดขึ้นในทวีปเอเชีย และเป็นครั้งแรกที่มีเจ้าภาพ 2 ประเทศ โดยมีทีมชาติจากทวีปต่างๆ ผ่านเข้าร่วมการแข่งขันรอบสุดท้ายทั้งหมด 32 ทีม (32 ประเทศ) จากรอบคัดเลือกที่แบ่งออกเป็น 5 โซน ดังนี้

โซนยุโรป มี 14 ทีม ได้แก่ ทีมชาติเยอรมัน ทีมชาติตุรกี ทีมชาติอังกฤษ ทีมชาติสเปน ทีมชาติอิตาลี ทีมชาติเดนมาร์ก ทีมชาติไอร์แลนด์ ทีมชาติสวีเดน ทีมชาติเบลเยียม ทีมชาติโครเอเชีย ทีมชาติรัสเซีย ทีมชาติสโลวีเนีย ทีมชาติโปรตุเกส และทีมชาติโปแลนด์

โซนแอฟริกา มี 5 ทีม ได้แก่ ทีมชาติเซเนกัล ทีมชาติไนจีเรีย ทีมชาติแคเมอรูน ทีมชาติตูนิเซีย และทีมชาติแอฟริกาใต้

โซนอเมริกาใต้ มี 5 ทีม ได้แก่ ทีมชาติบราซิล ทีมชาติอาร์เจนตินา ทีมชาติอุรุกวัย ทีมชาติเอกวาดอร์ และทีมชาติปารากวัย

โซนคอนคาแคฟ มี 3 ทีม ได้แก่ ทีมชาติสหรัฐอเมริกา ทีมชาติเม็กซิโก และทีมชาติคอสตาริกา

โซนเอเชีย มี 2 ทีม ได้แก่ ทีมชาติซาอุดีอาระเบีย และทีมชาติจีน

และอีก 3 ทีมที่ไม่ต้องคัดเลือก ได้แก่ ทีมชาติฝรั่งเศส (ซึ่งเป็นทีมชนะเลิศจากการแข่งขันครั้งที่แล้ว) ทีมชาติญี่ปุ่น และทีมชาติเกาหลีใต้ (ซึ่งเป็นเจ้าภาพจัดการแข่งขัน)

รูปแบบการจัดการแข่งขันในรอบสุดท้ายนี้ แบ่งออกเป็น 5 รอบ ดังนี้

1. รอบแรก จัดการแข่งขันแบบพบกันหมด แบ่งออกเป็น 8 สายๆ ละ 4 ทีม ทีมที่ชนะได้ 3 คะแนน เสมอได้ 1 คะแนน และแพ้ไม่ได้คะแนน โดยทีมที่มีคะแนนอันดับ 1 และอันดับ 2 ผ่านเข้าสู่รอบสองหรือรอบ 16 ทีม

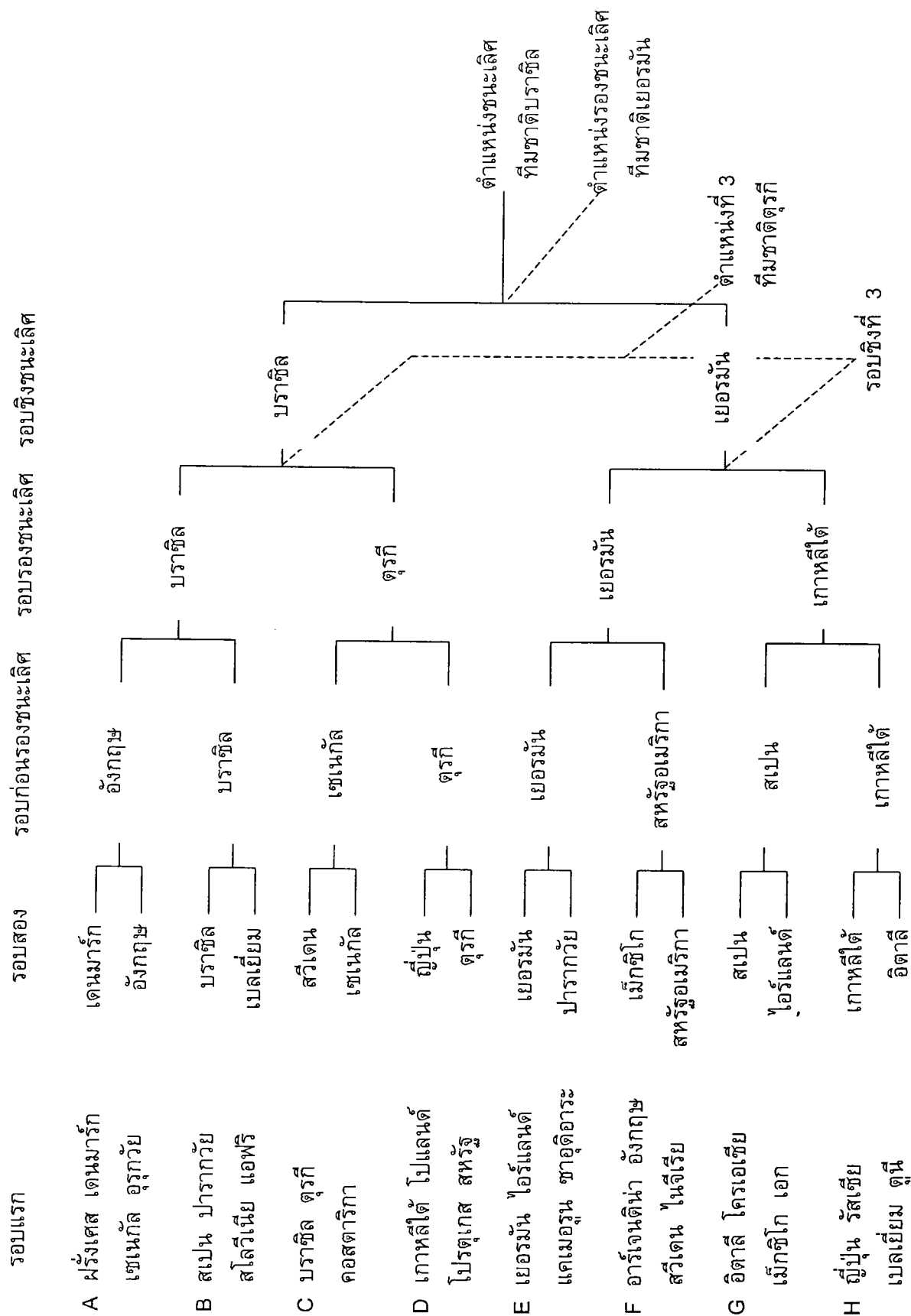
2. รอบสองหรือรอบ 16 ทีม จัดการแข่งขันแบบแพ้คัดออก ทีมที่ชนะผ่านเข้าสู่รอบก่อนรองชนะเลิศหรือรอบ 8 ทีม ส่วนทีมที่แพ้ก็ตกกรอบ

3. รอบก่อนรองชนะเลิศหรือรอบ 8 ทีม จัดการแข่งขันแบบแพ้คัดออก ทีมที่ชนะผ่านเข้าสู่รอบรองชนะเลิศ ส่วนทีมที่แพ้ก็ตกกรอบ

4. รอบรองชนะเลิศ จัดการแข่งขันแบบแพ้คัดออก ทีมที่ชนะผ่านเข้าสู่รอบชิงชนะเลิศ ส่วนทีมที่แพ้จะเข้าไปชิงที่ 3

5. รอบชิงชนะเลิศ จัดการแข่งขันแบบแพ้คัดออก ทีมที่ชนะได้ตำแหน่งชนะเลิศ ส่วนทีมที่แพ้จะได้ตำแหน่งรองชนะเลิศ และในการแข่งขันชิงที่ 3 ก็จัดการแข่งขันแบบแพ้คัดออก ทีมที่ชนะได้ตำแหน่งที่ 3 ส่วนทีมที่แพ้จะได้ตำแหน่งที่ 4

สำหรับการแข่งขันในรอบสองถึงรอบชิงชนะเลิศ ที่จัดการแข่งขันแบบแพ้คัดออก (Knock Out Competition) หลังจากการแข่งขันครบ 90 นาทีแล้ว ผลการแข่งขันยังเสมอกัน จะใช้วิธีการต่อเวลาแบบโกลเด้นโกล์ (Golden Goal) กล่าวคือ ทีมใดยิงประตูคู่ต่อสู้ได้ก่อนจะเป็นฝ่ายชนะ แต่ถ้าต่อเวลาครบ 2 ครั้งๆ ละ 15 นาทีแล้ว ยังไม่มีการยิงประตูเกิดขึ้น ก็จะใช้วิธีการเตะ ผนจุดเตะโทษเป็นการตัดสินการแพ้-ชนะ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในต่างประเทศ

โคแวกส์ (Barrow. 1979 : 284 ; citing Kovacs. 1973) ได้ศึกษาแบบทดสอบเพื่อวัดความสามารถโดยทั่วไปในกีฬาฟุตบอล และเจาะจงให้เป็นพื้นฐานในกีฬาฟุตบอลเพื่อทำนายความสามารถก่อนที่จะลงเล่นในสนามจริง แบบทดสอบที่ใช้ คือ การเตะบอล (Bounce a Soccer Ball) โดยใช้เท้า เตะ ดันขา โหล่ ศีรษะ หรือส่วนต่างๆ ของร่างกายได้ ทุกส่วนยกเว้นมือและแขนโดยเตะให้ได้มากที่สุดภายใน 45 วินาที ในพื้นที่วงกลมรัศมี 9 ฟุต การเตะบอลอนุญาตให้ลูกฟุตบอลกระดอนพื้นได้ 1 ครั้ง การทดสอบปฏิบัติได้ 4 ครั้งๆ ละ 45 วินาที ให้มีการพักระหว่างการทดสอบแต่ละครั้งได้ การคิดคะแนนจะคิดรวมผลการเตะทั้ง 4 ครั้ง การศึกษาความเที่ยงตรงของแบบทดสอบใช้แบบทดสอบของแมคโดแนลด์ และการใช้คะแนนของผู้เชี่ยวชาญเป็นเกณฑ์ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักกีฬาฟุตบอล 38 คน โดยแบ่งเป็น 3 กลุ่ม

ผลการศึกษาพบว่า เกณฑ์ความเที่ยงตรงกับแบบทดสอบของแมคโดแนลด์ของกลุ่มรวมนักกีฬาและผู้เริ่มเล่นมีค่าเท่ากับ 0.71, 0.43 และ 0.80 ตามลำดับ ส่วนเกณฑ์ความเที่ยงตรงกับบุคคลประเมินค่าของกลุ่มนักกีฬามีค่าเท่ากับ 0.37 และกลุ่มผู้เริ่มเล่นมีค่าเท่ากับ 0.79 การศึกษาความเชื่อมั่นกลุ่มรวมนักกีฬาและผู้เริ่มเล่นมีค่าเท่ากับ 0.97, 0.97 และ 0.95 ตามลำดับ ซึ่งแบบทดสอบนี้จะมีค่าความเที่ยงตรงในกลุ่มผู้เริ่มเล่น มากกว่ากลุ่มอื่นๆ แต่ทุกกลุ่มมีค่าความเชื่อมั่นสูงใกล้เคียงกัน

เฮอร์นันเดซ (Hernandes. 1987 : 03C) ได้ทำการศึกษาการวิเคราะห์ท่าทางของผู้เล่นในขณะแข่งขันกีฬาประเภททีม ซึ่งประยุกต์ใช้กับกีฬาบาสเกตบอล จุดมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้านี้ เพื่อวิเคราะห์ท่าทางของผู้เล่นในขณะแข่งขันเพื่อที่จะวางตำแหน่งการเล่นได้เหมาะสม ซึ่งพิจารณาจาก 1) ความคล่องตัวในขณะเล่น 2) ความไม่คล่องตัวของผู้เล่น 3) เทคนิคเฉพาะตัวของผู้เล่น 4) การใช้พื้นที่ในการเล่น 5) แบบแผนของการเคลื่อนไหว

ผลการศึกษาพบว่า การที่จะวางตำแหน่งการเล่นจะต้องศึกษารูปแบบของการวางตำแหน่งของฝ่ายตรงข้าม และการวางตำแหน่งของทีมของตนเองเป็นสำคัญ สิ่งที่โค้ชและผู้เล่นจะต้องปฏิบัติเป็นสิ่งแรก คือ การศึกษารูปแบบการเล่น ข้อจำกัดของการเล่นที่ควรคำนึงถึง คือ กติกาการแข่งขัน และการจำกัดของร่างกายที่ใช้ในการเล่นบาสเกตบอล เช่น รูปแบบของเทคนิคการเล่น และการฝึกซ้อมรูปแบบต่างๆ เป็นอย่างดี ทำให้ผู้เล่นภายในทีมการเล่นที่ประสานสัมพันธ์กันเป็นอย่างดีสิ่งนี้จะเป็นหัวใจสำคัญที่ทำให้สามารถอ่านแผนการเล่นของฝ่ายตรงข้ามได้เป็นอย่างดี และการฝึกซ้อมตามรูปแบบก็เป็นพื้นฐานของการพัฒนาการแข่งขัน

จินชัน และคนอื่นๆ (Jinshan and others. 1993) ได้วิเคราะห์การได้ประตูในการแข่งขันฟุตบอลโลก ครั้งที่ 14 (Analysis of the Goals in the 14th World Cup) ทั้งหมด 52 แมชต์ โดยการดูจากวีดีโอเทป และทำการวิเคราะห์ทั้ง 115 ลูก โดยการดู

การปฏิบัติประกอบภาพพื้นที่ที่กำหนดขึ้นว่าใช้เทคนิคและแทคติคใด เพื่อนำไปเปรียบเทียบกับ การแข่งขันฟุตบอลโลกครั้งที่ 13

ผลการศึกษาพบว่า แทคติคที่ใช้ของ 115 ประตู คิดเป็นเปอร์เซ็นต์ คือ การผ่าน บอลจากพื้นที่ B 4.3% การเลี้ยงและการผ่านบอล 27% เทคนิคที่ยิงประตูได้สำเร็จ คือ การเตะด้วยหลังเท้า 28.7% การโหม่ง 24.4% การเตะด้วยข้างเท้าด้านใน 24.4% ด้านหน้า 18.3% เมื่อเปรียบฟุตบอลโลกครั้งที่ 13 และฟุตบอลโลกครั้งที่ 14 เปอร์เซนต์ของการได้ ประตูจากการผ่านบอลจากพื้นที่ B การได้ประตูครั้งแรก พบว่า อยู่ในระดับต่ำ ($p < .05$) เมื่อเปรียบเทียบกับ การได้ประตูครั้งหลังมีความแตกต่างกับผลจากการโหม่ง มีนัยที่ระดับสูง ($p < .05$)

ยามานะกะ, ฮิว และ ลอท์ (Yamanaka, Hughes & Lott. 1993 : 207) ศึกษา รูปแบบการเล่นฟุตบอลในการแข่งขันฟุตบอลปี 1990 (An Analysis of Playing in the 1990 World Cup for Association Football) ความชัดเจนของรูปแบบของการเล่นฟุตบอลทั้งหมด ในกลุ่มของประเทศเครือจักรภพ ซึ่งแตกต่างจากกลุ่มอื่น พบว่า ในการสร้างเกมรุกจากการ เป็นฝ่ายรับ โดยใช้การเตะส่งในระยะไกลและการเตะจากประตู ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความเด่นชัด ในการเล่นลูกกลางอากาศ ทีมยุโรปสร้างการเล่นโดยการส่งสั้น การวิ่งการเลี้ยง การครอบครอง มีความอันตรายต่อการแพ้ ทีมอเมริกาใต้มีอัตราการยิงประตูโดยการผ่านบอลจากข้างสนาม สูงกว่าเปอร์เซนต์ของการผ่านบอลจากช่วงสุดท้ายของสนาม

การสิ้นสุดของทีมแอมะซอน ซึ่งเป็นทีมที่มีรูปแบบการเล่นฟุตบอลคล้ายคลึงกับทีม จากประเทศอเมริกาใต้ มีมากกว่าสองกลุ่มอื่นจากเครือจักรภพและยุโรป ดันเหตุที่แสดงให้เห็น ถึงความแตกต่างอย่างเด่นชัด คือ เกมการเล่นของทีมส่วนใหญ่เน้นหนักการป้องกัน

งานวิจัยในประเทศ

นพดล เกตุประทุม (2536 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการวิเคราะห์รูปแบบการเล่น บาสเกตบอลความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เพื่อทราบรูปแบบการรุกและการรับ เพื่อทราบขนาดรูปร่างนักกีฬาบาสเกตบอลชาย 4 ทีมสุดท้าย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นนักกีฬา บาสเกตบอลที่ชายที่เข้าร่วมการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัย ครั้งที่ 19 ระหว่างวันที่ 8 - 15 มกราคม 2535 ณ มหาวิทยาลัยมหิดล ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง โดยคัดเลือก 4 ทีมสุดท้ายที่เข้าชิงชนะเลิศของการแข่งขันทำการบันทึก วิดีโอเทปขณะทำการแข่งขัน

ผลการศึกษาครั้งนี้

1. การรุกแบบรวดเร็ว เป็นแบบที่ใช้ในการรุกมากที่สุด สัดส่วนการรุกแบบรวดเร็ว ของทุกทีมไม่แตกต่างกัน รองลงมา คือ การรุกเมื่อฝ่ายป้องกันตั้งป้อมรับ และน้อยที่สุดคือ การรุกแบบหมุนคู่

2. การตั้งรับแบบคนต่อคน เป็นแบบที่ใช้ในการตั้งรับมากที่สุด สัดส่วนของการตั้งรับแบบคนต่อคน ระหว่างทีมจุฬาภรณ์กับทีมศรีนครินทรวิโรฒ และทีมจุฬาภรณ์กับทีมรามคำแหง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นไม่แตกต่างกัน ระหว่างทีมจุฬาภรณ์กับทีมศรีนครินทรวิโรฒ ทีมจุฬาภรณ์กับทีมรามคำแหง และทีมรามคำแหงกับทีมเทคโนโลยีพระจอมเกล้า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 ส่วนคู่อื่น ไม่แตกต่างกัน และน้อยที่สุด การตั้งรับแบบผสม

แสงว วิทยพิทักษ์ (2539 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องมุมการเคลื่อนที่เข้าเตะแบบสปีนที่มีผลต่อความแม่นยำในกีฬาฟุตบอล กลุ่มตัวอย่างได้จากการสุ่มอย่างง่ายจากนักกีฬาฟุตบอล ซึ่งเป็นผู้ยิงประตูโทษของแต่ละสโมสรซึ่งเข้ารอบ 8 ทีมสุดท้ายในการแข่งขันฟุตบอลชิงถ้วยพระราชทานประเภท ก. ประจำปีพุทธศักราช 2538 จำนวนสโมสรละ 3 คน รวม 24 คน โดยทำการทดสอบเตะลูกฟุตบอลสปีนไปทางซ้ายมือเตะและสปีนและสปีนไปทางขวาของผู้เตะมุม 15 องศา 30 องศา 60 องศา และ 90 องศา ในการเคลื่อนที่เข้าเตะลูกฟุตบอล จำนวน 12 สถานี และสถานีละ 5 ครั้ง แล้วหาค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าร้อยละ และหาค่าเฉลี่ยความแม่นยำแต่ละมุมในการเคลื่อนที่เข้าเตะแบบสปีนในกีฬาฟุตบอลระหว่างทางด้านซ้ายมือของผู้เตะกับทางด้านขวามือของผู้เตะ โดยใช้สถิติที่ (t – test) รวมทั้งทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ย ของความแม่นยำแต่ละมุมในการเคลื่อนที่เข้าเตะแบบสปีนในกีฬาฟุตบอล โดยวิเคราะห์การแปรปรวนทางเดียวแบบวัดซ้ำ (Anova – one – way – Repeated – Analysis of Variance) และทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ

ผลการวิจัยพบว่า

1. ในการเคลื่อนที่เข้าเตะแบบสปีนในกีฬาบอลจากมุม 15 องศา 30 องศา 45 องศา 60 องศา และ 90 องศา ณ จุดกลางประตูในระยะทาง 22 หลา พบว่า การเคลื่อนที่เข้าเตะฟุตบอลทางด้านซ้ายมือกับขวามือของผู้เตะ ณ มุม 15 องศา 30 องศา 45 องศา และ 60 องศา ผลของการแม่นยำในการเตะลูกฟุตบอลมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนมุม 75 องศา กับ 90 องศา ไม่แตกต่างกัน

2. ในการเคลื่อนที่เข้าเตะแบบสปีนในกีฬาฟุตบอลจากมุม 15 องศา 30 องศา 45 องศา 60 องศา 75 องศา และ 90 องศา ณ จุดกลางประตูในระยะทาง 22 หลา จากทางด้านซ้ายมือของผู้เตะ พบว่า

2.1 ณ มุม 30 องศา กับมุม 90 องศา ผลของความแม่นยำในการเตะลูกฟุตบอลมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 ณ มุม 45 องศา กับมุม 90 องศา ผลของความแม่นยำในการเตะลูกฟุตบอลมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.3 ณ มุม 60 องศา กับมุม 90 องศา ผลของความแม่นยำในการเตะลูกฟุตบอลมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.4 สำหรับมุมต่างๆ ไม่แตกต่างกัน

3. ในการเคลื่อนที่เข้าเตะแบบสปินในกีฬาฟุตบอลจากมุม 15 องศา 30 องศา 45 องศา 60 องศา 75 องศา และ 90 องศา ณ จุดกลางประตู ระยะ 22 หลา จากด้านขวามือของผู้เตะ พบว่า

3.1 ณ มุม 15 องศา กับมุม 30 องศา 45 องศา 60 องศา 75 องศา และ 90 องศา ผลของการแม่นยำในการเตะลูกฟุตบอลไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.2 ณ มุม 30 องศา กับมุม 45 องศา 60 องศา 75 องศา และ 90 องศา ผลของการแม่นยำในการเตะลูกฟุตบอลไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.3 ณ มุม 45 องศา กับมุม 60 องศา 75 องศา และ 90 องศา ผลของการแม่นยำในการเตะลูกฟุตบอลไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.4 ณ มุม 60 องศา กับมุม 75 องศา ผลของการแม่นยำในการเตะลูกฟุตบอลไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.5 ณ มุม 75 องศา กับมุม 90 องศา ผลของการแม่นยำในการเตะลูกฟุตบอลไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ในการเคลื่อนที่เข้าเตะแบบสปินในกีฬาฟุตบอลจากมุม 15 องศา 30 องศา 45 องศา 60 องศา 75 องศา และ 90 องศา ณ จุดกลางประตูในระยะ 22 หลา พบว่า การเคลื่อนเข้าเตะลูกฟุตบอลมีค่าสูงสุด

5. ในการเคลื่อนที่เข้าเตะแบบสปินในกีฬาฟุตบอลจากมุม 15 องศา 30 องศา 45 องศา 60 องศา 75 องศา ณ จุดกลางประตูในระยะทาง 22 หลา พบว่า การเคลื่อนที่เข้าเตะลูกฟุตบอลทางด้านซ้ายมือและขวามือของผู้เตะ ณ 90 องศา ผลของความแม่นยำในการเตะลูกฟุตบอลมีค่าน้อยที่สุด

เฉลิมพล ก่อกิจเถลิงกุล (2540 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์รูปแบบการเล่นฟุตบอล ความมุ่งหมายของการศึกษาครั้งนี้ เพื่อทราบรูปแบบการรุกและรูปแบบการป้องกันกลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นทีมฟุตบอลที่ส่งเข้าร่วมการแข่งขันฟุตบอลชิงถ้วยพระราชทานประเภท ก. ประจำปี 2537 ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจงโดยคัดเลือกจาก 4 ทีมสุดท้ายของการแข่งขันประจำปี 2536 โดยบันทึก วิดีโอเทปขณะทำการแข่งขัน

ผลของการศึกษาพบว่า

1. การรุกจากด้านข้างใกล้เส้นข้าง เป็นแบบที่ใช้ในการรุกมากที่สุด รองลงมา คือ การรุกจากด้านข้างใกล้เส้นหลัง และน้อยที่สุด คือ การรุกอย่างรวดเร็ว

2. การป้องกันแบบผสม เป็นแบบที่ใช้ในการป้องกันมากที่สุด รองลงมา คือ การป้องกันแบบโซนหรือแบ่งเขต ส่วนการป้องกันแบบตัวต่อตัวไม่นิยมใช้ในการแข่งขัน

สมชาย พันธุ์โชติ (2540 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษารูปแบบการเล่นวอลเลย์บอลเพื่อการแข่งขันของนักเรียนในระดับประถมศึกษา ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้าเพื่อทราบรูปแบบของการเสิร์ฟ รูปแบบของการตั้งรับเสิร์ฟ รูปแบบของการรุกและการช้อนหลัง รูปแบบของการสกัดกั้นและการช้อนหลัง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นนักกีฬาวอลเลย์บอลประเภททีมหญิงอายุไม่เกิน 12 ปี ที่เข้าร่วมในการแข่งขันกีฬาวอลเลย์บอลนักเรียนของกรมพลศึกษาประจำปี 2538 ณ อาคารจันทรียังยง กรุงเทพมหานคร ซึ่งได้มาจากการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง 4 ทีมสุดท้ายที่เข้าชิงชนะเลิศของการแข่งขัน โดยบันทึกวีดิโอเทปในขณะที่ทำการแข่งขัน

ผลการศึกษาพบว่า

1. การเสิร์ฟแบบมือบนด้านหน้า เป็นแบบที่ใช้ในการเสิร์ฟมากที่สุด รองลงมาคือการเสิร์ฟแบบมือล่างด้านข้าง
2. การตั้งรับเสิร์ฟแบบตัวดับเบิลยู (W) เป็นแบบที่ใช้ในการตั้งรับเสิร์ฟมากที่สุด รองลงมาคือการตั้งรับเสิร์ฟแบบตัววี (V) และน้อยที่สุดคือการตั้งรับเสิร์ฟแบบตัวยู (U)
3. การสกัดกั้นแบบ 1 คน เป็นแบบที่ใช้ในการสกัดกั้นมากที่สุด รองลงมาคือการสกัดกั้นแบบ 2 คน
4. การช้อนหลังคนสกัดกั้นแบบตำแหน่ง 6 อยู่นอก เป็นแบบที่ใช้ในการช้อนหลังคนสกัดกั้นมากที่สุด รองลงมาคือการช้อนหลังคนสกัดกั้นแบบตำแหน่ง 6 อยู่ใน
5. การรุกแบบ 5 – 1 เป็นแบบที่ใช้ในการรุกมากที่สุด รองลงมาคือการรุกแบบ 4 – 2
6. การตบ เป็นทักษะที่ใช้ในการรุกมากที่สุด รองลงมาคือการตีก้นและน้อยที่สุดคือการเซต
7. การช้อนหลังการตบแบบ 1 – 3 – 2 เป็นแบบที่ใช้ในการช้อนหลังผู้ตบลูกบอลมากที่สุด รองลงมาคือการช้อนหลังการตบแบบ 1 – 2 – 3
8. การตีก้นแบบด้านหน้า เป็นแบบที่ใช้ตีก้นมากที่สุด รองลงมาคือการตีก้นแบบด้านข้าง และน้อยที่สุดคือการตีก้นแบบพุ่งตัว
9. การตีก้นเซต เป็นแบบที่ใช้เซตมากที่สุด รองลงมาคือการเซต
10. การเซตแบบเซตยาว (C) เป็นแบบที่ใช้ในการเซตมากที่สุด รองลงมาคือการเซตแบบปานกลาง (B)

กรุงธน ชูไทย (2542 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษารูปแบบการเล่นกีฬาแฮนด์บอลในการแข่งขันกีฬาเอเชียนเกมส์ครั้งที่ 13 การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษารูปแบบการเล่นกีฬาแฮนด์บอลในการแข่งขันกีฬาเอเชียนเกมส์ครั้งที่ 13 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาได้แก่ ประเทศที่เข้าร่วมการแข่งขันกีฬาแฮนด์บอลในการแข่งขันกีฬาเอเชียนเกมส์ครั้งที่ 13 โดยคัดเลือกจาก 4 ทีมสุดท้ายทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามวิธีทางสถิติ โดยหาความถี่และร้อยละ ของข้อมูลในแต่ละรูปแบบ

ผลการศึกษาพบว่า

1. ประเทศอิหร่าน ใช้รูปแบบการรุกแบบ 1 – 5 มากที่สุด 37 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 30.08

และการป้องกันแบบ 5 – 1 มากที่สุด 42 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 26.41 ผลสัมฤทธิ์จากการรุก ลูกบอลเข้าประตูมากที่สุดจำนวน 13 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 28.89 และลูกบอลไม่เข้าประตูคือจำนวน 24 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 30.77 ส่วนการป้องกันที่ประสบความสำเร็จมากที่สุดจำนวน 29 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 27.10 และการป้องกันที่ไม่ประสบความสำเร็จจำนวน 14 ครั้งคิดเป็นร้อยละ 26.41

2. ประเทศคูเวต ใช้รูปแบบการรุกแบบ 1 – 5 มากที่สุด 43 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 40.18 และการป้องกันแบบ 5 – 1 มากที่สุด 72 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 44.17 ผลสัมฤทธิ์จากการรุก ลูกบอลเข้าประตูมากที่สุดจำนวน 16 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 35.56 และลูกบอลไม่เข้าประตูคือจำนวน 27 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 37.52 ส่วนการป้องกันที่ประสบความสำเร็จมากที่สุดจำนวน 49 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 44.96 และการป้องกันที่ไม่ประสบความสำเร็จจำนวน 23 ครั้งคิดเป็นร้อยละ 41.81

3. ประเทศญี่ปุ่น ใช้รูปแบบการรุกแบบ 1 – 5 มากที่สุด 29 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 26.37 และการป้องกันแบบ 6 – 0 มากที่สุด 57 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 35.40 ผลสัมฤทธิ์จากการรุก ลูกบอลเข้าประตูมากที่สุดจำนวน 13 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 24.07 และลูกบอลไม่เข้าประตูคือจำนวน 16 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 28.58 ส่วนการป้องกันที่ประสบความสำเร็จมากที่สุดจำนวน 47 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 37.91 และการป้องกันที่ไม่ประสบความสำเร็จคือการป้องกันแบบอื่นๆ จำนวน 11 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 25.58

4. ประเทศเกาหลีใต้ ใช้รูปแบบการรุกแบบ 1 – 5 มากที่สุด 40 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 36.70 และการป้องกันแบบ 3 - 2 – 1 มากที่สุด 84 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 49.70 ผลสัมฤทธิ์จากการรุก ลูกบอลเข้าประตูมากที่สุดจำนวน 23 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 35.94 และลูกบอลไม่เข้าประตูคือจำนวน 17 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 37.78 ส่วนการป้องกันที่ประสบความสำเร็จมากที่สุดจำนวน 68 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 54.84 และการป้องกันที่ไม่ประสบความสำเร็จจำนวน 16 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 36.36

5. รูปแบบการรุกแบบต่างๆ ของ 4 ประเทศรวมกัน รูปแบบการรุกที่นำมาใช้มากที่สุดคือการรุกแบบ 1 – 5 จำนวน 149 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 32.46 ผลสัมฤทธิ์จากการรุก ลูกบอลเข้าประตูมากที่สุดจำนวน 65 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 31.25 ส่วนลูกบอลที่ยังไม่เข้าประตูจำนวน 84 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 33.60 รองลงมาคือการรุกแบบ 2 – 4 จำนวน 60 คิดเป็นร้อยละ 24.00

6. รูปแบบการป้องกันแบบต่างๆ ของ 4 ประเทศรวมกัน รูปแบบการป้องกันที่ได้นำมาใช้มากที่สุดคือ การรุกแบบ 5 – 1 จำนวน 190 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 28.87 ผลสัมฤทธิ์จากการป้องกัน ประสบความสำเร็จมากที่สุดจากการป้องกัน 5-1 จำนวน 132 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 28.44 ส่วนการป้องกันที่ไม่ประสบความสำเร็จมากที่สุดคือการป้องกันแบบ 5 – 1 จำนวน 58 ครั้งคิดเป็นร้อยละ 29.89

เทพรัตน์ วิโนทัย (2542 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษารูปแบบการเล่นบาสเกตบอลของนักกีฬาบาสเกตบอลหญิงชนะเลิศแห่งเอเชียความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้าเพื่อทราบรูปแบบการรุก

และการป้องกัน และผลสำเร็จในการรุกและการป้องกันกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เป็นนักกีฬาบาสเกตบอลหญิงที่เข้าร่วมการแข่งขันชิงชนะเลิศแห่งเอเชีย ครั้งที่ 17 ระหว่างวันที่ 27 เมษายน ถึง 5 พฤษภาคม พ.ศ. 2540 ณ อาคารนิมิตรบุตรซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจงจำนวน 6 ทีม ในประเภทตัวชั้น 1 ซึ่งทำการบันทึกวีดีโอเทปในขณะการแข่งขัน

ผลการศึกษาพบว่า

1. การรุกแบบ 1-2-2 เป็นแบบที่ใช้รุกมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 43.63 อันดับที่ 2 ได้แก่ การรุกแบบรวดเร็ว คิดเป็นร้อยละ 34.33 อันดับที่ 3 ได้แก่ การรุกแบบ 2-1-2 หรือ 2-2-1 คิดเป็นร้อยละ 12.62 ผลสำเร็จของการรุกมากที่สุด ได้แก่ การรุกแบบคิดเป็นร้อยละ 51.63 อันดับที่ 2 ได้แก่ การรุกแบบ 1-2-2 คิดเป็นร้อยละ 45.78 อันดับที่ 3 ได้แก่ การรุกแบบ 2-1-2 หรือ 2-2-1 คิดเป็นร้อยละ 43.79

2. การป้องกันแบบคนต่อคน เป็นแบบที่ใช้การตั้งรับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 97.54 อันดับที่ 2 ได้แก่ แบบโซน 1-3-1 คิดเป็นร้อยละ 1.57 อันดับที่ 3 ได้แก่ แบบบีบบังคับคิดเป็นร้อยละ 0.88 ผลสำเร็จของการป้องกันแบบโซน 1-3-1 คิดเป็นร้อยละ 65.62 อันดับที่ 2 ได้แก่ แบบคนต่อคนคิดเป็นร้อยละ 51.96 อันดับที่ 3 แบบบีบบังคับคิดเป็นร้อยละ 50.00

สถาพร เกษแก้ว (2542 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษารูปแบบการเล่นเซปักตะกร้อในการแข่งขันกีฬาเอเชียนเกมส์ครั้งที่ 13 ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้าเพื่อทราบรูปแบบและทักษะการเล่นเซปักตะกร้อในการแข่งขันกีฬาเอเชียนเกมส์ครั้งที่ 13 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นนักกีฬาเซปักตะกร้อประเภททีมชุดชาย ที่ลงทำการแข่งขันรอบรองชนะเลิศระหว่างวันที่ 6 - 20 ธันวาคม 2541 ณ กรุงเทพมหานคร ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง โดยศึกษาจากสกอร์บันทึกวีดีทัศน์ขณะแข่งขัน

ผลการศึกษาพบว่า

1. รูปแบบการเสิร์ฟข้างเท้าด้านใน เป็นแบบที่ใช้ในการเสิร์ฟมากที่สุด และรองลงมาเป็นการเสิร์ฟด้วยกลิ้งเท้า

2. รูปแบบการรับลูกเสิร์ฟด้วยข้างเท้าด้านใน เป็นแบบที่ใช้ในการรับเสิร์ฟมากที่สุด และรองลงมาเป็นการรับลูกเสิร์ฟด้วยศรีษะ

3. รูปแบบการรุกด้วยตำแหน่งหน้าขวา บริเวณพื้นที่หน้าซ้ายของสนามเป็นแบบที่ใช้ในการรุกมากที่สุด และรองลงมาเป็นการรุกด้วยตำแหน่งหน้าขวาบริเวณพื้นที่กลางสนาม

4. รูปแบบการสกัดกันด้วยขา เป็นแบบที่ใช้มากที่สุดในการสกัดกัน และรองลงมาเป็นการสกัดกันด้วยขาและลำตัว

5. รูปแบบการรุกแบบเตะลังกาหลัง เป็นแบบที่ใช้มากที่สุดในการเตะตะกร้อและรองลงมาเป็นการรุกแบบเตะสลับหลัง

6. การตั้งด้วยข้างเท้าด้านใน เป็นแบบที่ใช้มากที่สุดในการตั้ง และรองลงมาเป็นการตั้งด้วยศรีษะ

7. การเสิร์ฟเตะกร้อไปยังตำแหน่งหลังเป็นทิศทางที่ใช้มากที่สุด และรองลงมาเป็นการเสิร์ฟไปยังตำแหน่งซ้าย

8. การตั้งรับเสิร์ฟแบบ บี เป็นแบบที่ใช้ในการตั้งรับเสิร์ฟมากที่สุด และรองลงมาเป็นการตั้งรับเสิร์ฟ เอ

จันทร์เพ็ญ บัวแก้ว (2544 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษารูปแบบการเล่นบาสเกตบอลหญิงในการแข่งขันกีฬาเยาวชนแห่งชาติ ครั้งที่ 17 จุดมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้าเพื่อรูปแบบการเล่นบาสเกตบอลหญิงในการแข่งขันกีฬาเยาวชนแห่งชาติ ครั้งที่ 17 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักกีฬาบาสเกตบอลหญิงที่เข้ารอบ 4 ทีมสุดท้าย ในการแข่งขันได้แก่ ทีมนครราชสีมา ทีมอ่างทอง ทีมกรุงเทพมหานคร และทีมนครสวรรค์

ผลการศึกษาพบว่า

รูปแบบการรุกรวมทั้ง 4 ทีม

1. ใช้รูปแบบการรุกแบบ 2 – 1 – 2 หรือ 2 – 2 – 1 จำนวน 30 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 5.46 ประสบผลสำเร็จ 14 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 46.66 โดยใช้การยิงประตูแบบ เลย์ อัฟ ช็อต จำนวน 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 21.42 และใช้แบบ จัม ช็อต จำนวน 11 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 78.57

2. ใช้รูปแบบการรุกแบบ 1 – 2 – 2 จำนวน 296 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 53.91 ประสบผลสำเร็จ 115 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 40.20 โดยใช้การยิงประตูแบบ เลย์ อัฟ ช็อต จำนวน 32 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 27.82 และใช้แบบ จัม ช็อต จำนวน 83 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 72.17

3. ใช้รูปแบบการรุกแบบ 1 – 3 – 1 จำนวน 106 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 19.30 ประสบผลสำเร็จ 38 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 35.84 โดยใช้การยิงประตูแบบ เลย์ อัฟ ช็อต จำนวน 10 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 26.31 และใช้แบบ จัม ช็อต จำนวน 28 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 73.68

4. ใช้รูปแบบการรุกแบบรวดเร็ว จำนวน 117 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 21.31 ประสบผลสำเร็จ 63 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 53.84 โดยใช้การยิงประตูแบบ เลย์ อัฟ ช็อต จำนวน 32 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 50.79 และใช้แบบ จัม ช็อต จำนวน 31 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 49.20

รูปแบบการป้องกันรวมทั้ง 4 ทีม

1. ใช้รูปแบบการป้องกันแบบคนต่อคน จำนวน 345 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 55.20 ประสบผลสำเร็จ 206 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 59.71

2. ใช้รูปแบบการป้องกันแบบโซน 2 - 3 จำนวน 135 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 21.60 ประสบผลสำเร็จ 86 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 63.70

3. ใช้รูปแบบการป้องกันแบบโซน 1 – 2 – 2 จำนวน 20 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 3.20 ประสบผลสำเร็จ 10 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 50.00

4. ใช้รูปแบบการป้องกันแบบโซน 1 – 3 – 1 จำนวน 16 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 2.56 ประสบผลสำเร็จ 8 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 50.00
5. ใช้รูปแบบการป้องกันแบบบีบบังคับแบบโซน 1 – 2 – 2 จำนวน 39 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 6.24 ประสบผลสำเร็จ 30 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 76.92
6. ใช้รูปแบบการป้องกันแบบบีบบังคับแบบโซน 2 – 2 – 1 จำนวน 70 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 11.20 ประสบผลสำเร็จ 41 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 58.57

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า

แหล่งข้อมูลและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นทีมฟุตบอลที่ผ่านเข้ารอบสุดท้ายของการแข่งขันฟุตบอลโลกครั้งที่ 17 ปี 2545 จำนวน 32 ทีม (32 ประเทศ)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

กลุ่มตัวอย่างของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นทีมฟุตบอลที่ผ่านเข้าสู่อันดับ 8 ทีมสุดท้ายของการแข่งขันฟุตบอลโลกครั้งที่ 17 ปี 2545 ที่จัดโดยฟีฟ่า (FIFA) ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง ได้แก่ ทีมชาติบราซิล ทีมชาติเยอรมนี ทีมชาติตุรกี ทีมชาติเกาหลีใต้ ทีมชาติอังกฤษ ทีมชาติสเปน ทีมชาติสหรัฐอเมริกา และทีมชาติเซเนกัล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ไบบนทีกยุทธวิธี
 - 1.1 ไบบนทีกยุทธวิธีรุก
 - 1.2 ไบบนทีกยุทธวิธีป้องกัน
2. เครื่องมือและอุปกรณ์อำนวยความสะดวก ได้แก่
 - 2.1 เครื่องเล่นวีดีโอเทป
 - 2.2 เครื่องรับโทรทัศน์
 - 2.3 ม้วนวีดีโอเทปบันทึกการแข่งขัน

วิธีการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ทำหนังสือขอความร่วมมือในการทำวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัยเพื่อติดต่อขอความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
2. ศึกษารายละเอียดของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. ผู้วิจัยและผู้เชี่ยวชาญนำวีดีโอเทปบันทึกภาพ การแข่งขันเฉพาะ 8 ทีมสุดท้ายของการแข่งขันฟุตบอลโลกครั้งที่ 17 ปี 2545 ไปวิเคราะห์เพื่อบันทึกความถี่ของยุทธวิธีรุกและการป้องกันของฟุตบอล โดยการวิเคราะห์ยุทธวิธีการรุกก่อนและทีมเดียวกัน ซึ่งเมื่อเกิดยุทธวิธีการรุกแบบใดก็จะบันทึกการยิงชดในช่องยุทธวิธีนั้น เพื่อให้ได้ข้อมูลสำหรับคำนวณค่าร้อยละต่อไป

วิธีจัดการกับข้อมูล

แจกแจงความถี่ของยุทธวิธีการรุกและการป้องกันแต่ละทีมแล้วเปลี่ยนเป็นค่าร้อยละ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

QF	แทน	การแข่งขันรอบก่อนรองชนะเลิศ
SF	แทน	การแข่งขันรอบรองชนะเลิศ
F	แทน	การแข่งขันรอบชิงชนะเลิศ
T	แทน	การแข่งขันรอบชิงที่ 3
N	แทน	จำนวนความถี่ของยุทธวิธี
N_i	แทน	จำนวนความถี่ของยุทธวิธีรวมทุกรอบการแข่งขัน
P	แทน	ค่าร้อยละ

วิธีจัดกระทำกับข้อมูล

แจกแจงความถี่ของยุทธวิธีการรุกและการป้องกันแต่ละทีมแล้วเปลี่ยนเป็นค่าร้อยละ

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. จำนวนและค่าร้อยละของยุทธวิธีการรุกแบบต่างๆ ของทีมชาติแต่ละชาติและรวมทุกชาติ
2. จำนวนและค่าร้อยละของยุทธวิธีการป้องกันแบบต่างๆ ของทีมชาติแต่ละชาติและรวมทุกชาติ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ปรากฏผลดังตารางต่อไปนี้

1. จำนวนและค่าร้อยละของยุทธวิธีการรุกแบบต่างๆ ของทีมชาติแต่ละชาติและรวมทุกชาติ

ตาราง 1 จำนวนและค่าร้อยละของยุทธวิธีการรุกแบบต่างๆ ของทีมชาติบราซิล

ยุทธวิธีการรุก	จำนวนครั้ง				P
	QF	SF	F	N _t	
1. การส่งทะลุแนวป้องกัน	5	6	10	21	23.86
2. การส่งจากด้านข้าง	4	5	5	14	15.91
3. การส่งวอลพาส	5	2	2	9	10.23
4. การส่งดับเบิลพาส	1	1	2	4	4.55
5. การส่งย้อนกลับ 90 องศา	1	1	2	4	4.55
6. การเลี้ยงหลบเข้าทำประตู	9	5	9	23	26.14
7. การรูกอย่างรวดเร็ว	6	5	2	13	14.77
รวม	31	25	32	88	100.00

จากตาราง 1 แสดงว่า

การแข่งขันรอบก่อนรองชนะเลิศ ทีมชาติบราซิลใช้ยุทธวิธีการรุกแบบการเลี้ยงหลบเข้าทำประตู มากที่สุด จำนวน 9 ครั้ง อันดับที่สอง ได้แก่ ยุทธวิธีการรุกแบบการรูกอย่างรวดเร็ว จำนวน 6 ครั้ง และอันดับที่ 3 ได้แก่ ยุทธวิธีการรุกแบบการส่งทะลุแนวป้องกันกับการส่งวอลพาส จำนวนยุทธวิธีละ 5 ครั้ง

การแข่งขันรอบรองชนะเลิศ ทีมชาติบราซิลใช้ยุทธวิธีการรุกแบบการส่งทะลุแนวป้องกัน มากที่สุด จำนวน 6 ครั้ง อันดับที่สอง ได้แก่ ยุทธวิธีการรุกแบบการส่งจากด้านข้าง การเลี้ยงหลบเข้าทำประตู และการรูกอย่างรวดเร็ว จำนวนยุทธวิธีละ 5 ครั้ง

การแข่งขันรอบชิงชนะเลิศ ทีมชาติบราซิลใช้ยุทธวิธีการรุกแบบการส่งทะลุแนวป้องกัน มากที่สุด จำนวน 10 ครั้ง อันดับที่สอง ได้แก่ ยุทธวิธีการรุกแบบการเลี้ยงหลบเข้าทำประตู จำนวน 9 ครั้ง และอันดับที่ 3 ได้แก่ ยุทธวิธีการรุกแบบการส่งจากด้านข้าง จำนวน 5 ครั้ง

และรวมทุกรอบ ทีมชาติบราซิลใช้ยุทธวิธีการรุกแบบการเลี้ยงหลบเข้าทำประตูมากที่สุด จำนวน 23 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 26.14 อันดับที่สอง ได้แก่ ยุทธวิธีการรุกแบบการส่งทะลุแนวป้องกัน จำนวน 21 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 23.86 และอันดับที่ 3 ได้แก่ ยุทธวิธีการรุกแบบการส่งจากด้านข้าง จำนวน 14 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 15.91

ตาราง 2 จำนวนและค่าร้อยละของยุทธวิธีการรุกแบบต่างๆ ของทีมชาติเยอรมัน

ยุทธวิธีการรุก	จำนวนครั้ง				P
	QF	SF	F	N _t	
1. การส่งทะลุแนวป้องกัน	4	4	8	16	16.33
2. การส่งจากด้านข้าง	14	16	15	45	45.92
3. การส่งวอลพาส	3	2	2	7	7.14
4. การส่งดับเบิลพาส	1	1	0	2	2.04
5. การส่งย้อนกลับ 90 องศา	1	1	7	9	9.18
6. การเลี้ยงหลบเข้าทำประตู	8	1	2	11	11.22
7. การรุกรอยางรวดเร็ว	3	3	2	8	8.16
รวม	34	28	36	98	100.00

จากตาราง 2 แสดงว่า

การแข่งขันรอบก่อนรองชนะเลิศ ทีมชาติเยอรมันใช้ยุทธวิธีการรุกแบบการส่งจากด้านข้าง มากที่สุด จำนวน 14 ครั้ง อันดับที่สอง ได้แก่ ยุทธวิธีการรุกแบบการเลี้ยงหลบเข้าทำประตู จำนวน 8 ครั้ง และอันดับที่ 3 ได้แก่ ยุทธวิธีการรุกแบบการส่งทะลุแนวป้องกัน จำนวน 5 ครั้ง

การแข่งขันรอบรองชนะเลิศ ทีมชาติเยอรมันใช้ยุทธวิธีการรุกแบบการส่งจากด้านข้าง มากที่สุด จำนวน 16 ครั้ง อันดับที่สอง ได้แก่ ยุทธวิธีการรุกแบบการส่งทะลุแนวป้องกัน จำนวน 4 ครั้ง และอันดับที่ 3 ได้แก่ ยุทธวิธีการรุกแบบการรุกรอยางรวดเร็ว จำนวน 3 ครั้ง

การแข่งขันชิงชนะเลิศ ทีมชาติเยอรมันใช้ยุทธวิธีการรุกแบบการส่งจากด้านข้าง มากที่สุด จำนวน 15 ครั้ง อันดับที่สอง ได้แก่ ยุทธวิธีการรุกแบบการส่งทะลุแนวป้องกัน จำนวน 8 ครั้ง และอันดับที่ 3 ได้แก่ ยุทธวิธีการรุกแบบการส่งย้อนกลับ 90 องศา จำนวน 7 ครั้ง

และรวมทุกรอบ ทีมชาติเยอรมันใช้ยุทธวิธีการรุกแบบการส่งจากด้านข้าง มากที่สุด จำนวน 45 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 45.92 อันดับที่สอง ได้แก่ ยุทธวิธีการรุกแบบการส่งทะลุแนวป้องกัน จำนวน 16 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 16.33 และอันดับที่ 3 ได้แก่ ยุทธวิธีการรุกแบบการเลี้ยงหลบเข้าทำประตู จำนวน 11 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 11.22

ตาราง 3 จำนวนและค่าร้อยละของยุทธวิธีการรุกแบบต่างๆ ของทีมชาติตุรกี

ยุทธวิธีการรุก	จำนวนครั้ง				P
	QF	SF	T	N _t	
1. การส่งทะลุแนวป้องกัน	10	3	7	20	19.80
2. การส่งจากด้านข้าง	19	11	7	37	36.63
3. การส่งวอลพาส	9	1	3	13	12.87
4. การส่งดับเบิลพาส	2	2	2	6	5.94
5. การส่งย้อนกลับ 90 องศา	8	2	2	12	11.88
6. การเลี้ยงหลบเข้าทำประตู	1	2	2	5	4.95
7. การรุกรอยอย่างรวดเร็ว	1	2	5	8	7.92
รวม	50	23	28	101	100.00

จากตาราง 3 แสดงว่า

การแข่งขันรอบก่อนรองชนะเลิศ ทีมชาติตุรกีใช้ยุทธวิธีการรุกแบบการส่งจากด้านข้างมากที่สุด จำนวน 19 ครั้ง อันดับที่สอง ได้แก่ ยุทธวิธีการรุกแบบการส่งทะลุแนวป้องกัน จำนวน 8 ครั้ง และอันดับที่ 3 ได้แก่ ยุทธวิธีการรุกแบบการส่งวอลพาส จำนวน 9 ครั้ง

การแข่งขันรอบรองชนะเลิศ ทีมชาติตุรกีใช้ยุทธวิธีการรุกแบบการส่งจากด้านข้างมากที่สุด จำนวน 11 ครั้ง อันดับที่สอง ได้แก่ ยุทธวิธีการรุกแบบการส่งทะลุแนวป้องกัน จำนวน 3 ครั้ง และอันดับที่ 3 ได้แก่ ยุทธวิธีการรุกแบบการส่งการส่งดับเบิลพาส การส่งย้อนกลับ 90 องศา การเลี้ยงหลบเข้าทำประตู และการรุกรอยอย่างรวดเร็ว จำนวนยุทธวิธีละ 2 ครั้ง

การแข่งขันรอบชิงที่ 3 ทีมชาติตุรกีใช้ยุทธวิธีการรุกแบบการส่งทะลุแนวป้องกันกับการส่งจากด้านข้าง มากที่สุด จำนวนยุทธวิธีละ 7 ครั้ง อันดับที่สอง ได้แก่ ยุทธวิธีการรุกแบบการรุกรอยอย่างรวดเร็ว จำนวน 5 ครั้ง และอันดับที่ 3 ได้แก่ ยุทธวิธีการรุกแบบการส่งวอลพาส จำนวน 3 ครั้ง

และรวมทุกรอบ ทีมชาติตุรกีใช้ยุทธวิธีการรุกแบบการส่งจากด้านข้าง มากที่สุด จำนวน 37 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 36.63 อันดับที่สอง ได้แก่ ยุทธวิธีการรุกแบบการส่งทะลุแนวป้องกัน จำนวน 20 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 19.80 และอันดับที่ 3 ได้แก่ ยุทธวิธีการรุกแบบการส่งวอลพาส จำนวน 13 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 12.87

ตาราง 4 จำนวนและค่าร้อยละของยุทธวิธีการรุกแบบต่างๆ ของทีมชาติเกาหลีใต้

ยุทธวิธีการรุก	จำนวนครั้ง				P
	QF	SF	T	N _t	
1. การส่งทะลุแนวป้องกัน	3	5	6	14	15.22
2. การส่งจากด้านข้าง	15	5	17	37	40.22
3. การส่งวอลพาส	2	2	3	7	7.61
4. การส่งดับเบิลพาส	0	1	1	2	2.17
5. การส่งย้อนกลับ 90 องศา	2	4	5	11	11.96
6. การเลี้ยงหลบเข้าทำประตู	4	0	7	11	11.96
7. การรุกรอยอย่างรวดเร็ว	2	3	5	10	10.87
รวม	28	20	44	92	100.00

จากตาราง 4 แสดงว่า

การแข่งขันรอบก่อนรองชนะเลิศ ทีมชาติเกาหลีใต้ใช้ยุทธวิธีการรุกแบบการส่งจากด้านข้าง มากที่สุด จำนวน 15 ครั้ง อันดับที่สอง ได้แก่ ยุทธวิธีการรุกแบบการเลี้ยงหลบเข้าทำประตู จำนวน 4 ครั้ง และอันดับที่ 3 ได้แก่ ยุทธวิธีการรุกแบบการส่งทะลุแนวป้องกัน จำนวน 3 ครั้ง

การแข่งขันรอบรองชนะเลิศ ทีมชาติเกาหลีใต้ ใช้ยุทธวิธีการรุกแบบการส่งทะลุแนวป้องกันกับการส่งจากด้านข้าง มากที่สุด จำนวนยุทธวิธีละ 5 ครั้ง อันดับที่สอง ได้แก่ ยุทธวิธีการรุกแบบการส่งย้อนกลับ 90 องศา จำนวน 4 ครั้ง และอันดับที่ 3 ได้แก่ ยุทธวิธีการรุกแบบการรุกรอยอย่างรวดเร็ว จำนวน 2 ครั้ง

การแข่งขันรอบชิงที่ 3 ทีมชาติเกาหลีใต้ใช้ยุทธวิธีการรุกแบบกับการส่งจากด้านข้าง มากที่สุด จำนวน 17 ครั้ง อันดับที่สอง ได้แก่ ยุทธวิธีการรุกแบบการเลี้ยงหลบเข้าทำประตู จำนวน 7 ครั้ง และอันดับที่ 3 ได้แก่ ยุทธวิธีการรุกแบบการส่งทะลุแนวป้องกัน จำนวน 6 ครั้ง

และรวมทุกรอบ ทีมชาติเกาหลีใต้ใช้ยุทธวิธีการรุกแบบการส่งจากด้านข้าง มากที่สุด จำนวน 37 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 40.22 อันดับที่สอง ได้แก่ ยุทธวิธีการรุกแบบการส่งทะลุแนวป้องกัน จำนวน 14 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 15.22 และอันดับที่ 3 ได้แก่ ยุทธวิธีการรุกแบบการเลี้ยงหลบเข้าทำประตูกับการส่งย้อนกลับ 90 องศา จำนวนยุทธวิธี 11 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 11.96

ตาราง 5 จำนวนและค่าร้อยละของยุทธวิธีการรุกแบบต่างๆ ของทีมชาติอังกฤษ

ยุทธวิธีการรุก	QF	
	N	P
1. การส่งทะลุแนวป้องกัน	10	34.48
2. การส่งจากด้านข้าง	9	31.03
3. การส่งวอลพาส	2	6.90
4. การส่งดับเบิลพาส	1	3.45
5. การส่งย้อนกลับ 90 องศา	1	3.45
6. การเลี้ยงหลบเข้าทำประตู	3	10.34
7. การรุกรุกอย่างรวดเร็ว	3	10.34
รวม	29	100.00

จากตาราง 5 แสดงว่า

การแข่งขันรอบก่อนรองชนะเลิศ ทีมชาติอังกฤษใช้ยุทธวิธีการรุกแบบการส่งทะลุแนวป้องกัน มากที่สุด จำนวน 10 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 34.48 อันดับที่สอง ได้แก่ ยุทธวิธีการรุกแบบการส่งจากด้านข้าง จำนวน 4 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 31.03 และอันดับที่ 3 ได้แก่ ยุทธวิธีการรุกแบบการเลี้ยงหลบเข้าทำประตูกับการรุกรุกอย่างรวดเร็ว จำนวนยุทธวิธีละ 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 10.34

ตาราง 6 จำนวนและค่าร้อยละของยุทธวิธีการรุกแบบต่างๆ ของทีมชาติสเปน

ยุทธวิธีการรุก	QF	
	N	P
1. การส่งทะลุแนวป้องกัน	7	28.00
2. การส่งจากด้านข้าง	7	28.00
3. การส่งวอลพาส	2	8.00
4. การส่งดับเบิลพาส	2	8.00
5. การส่งย้อนกลับ 90 องศา	1	4.00
6. การเลี้ยงหลบเข้าทำประตู	4	16.00
7. การรุกรอยอย่างรวดเร็ว	2	8.00
รวม	25	100.00

จากตาราง 6 แสดงว่า

การแข่งขันรอบก่อนรองชนะเลิศ ทีมชาติสเปนใช้ยุทธวิธีการรุกแบบยุทธวิธีการรุกแบบการส่งทะลุแนวป้องกัน และการส่งจากด้านข้าง มากที่สุด จำนวนยุทธวิธีละ 7 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 28 อันดับที่สอง ได้แก่ ยุทธวิธีการรุกแบบการเลี้ยงหลบเข้าทำประตู จำนวน 4 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 16 และอันดับที่ 3 ได้แก่ ยุทธวิธีการรุกแบบการส่งวอลพาส การส่งดับเบิลพาส และการรุกรอยอย่างรวดเร็ว จำนวนยุทธวิธีละ 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 8

ตาราง 7 จำนวนและค่าร้อยละของยุทธวิธีการรุกแบบต่างๆ ของทีมชาติสหรัฐอเมริกา

ยุทธวิธีการรุก	QF	
	N	P
1. การส่งทะลุแนวป้องกัน	10	29.41
2. การส่งจากด้านข้าง	14	41.18
3. การส่งวอลพาส	1	2.94
4. การส่งดับเบิลพาส	0	0.00
5. การส่งย้อนกลับ 90 องศา	2	5.88
6. การเลี้ยงหลบเข้าทำประตู	4	11.76
7. การรุกรอยอย่างรวดเร็ว	3	8.82
รวม	34	100.00

จากตาราง 7 แสดงว่า

การแข่งขันรอบก่อนรองชนะเลิศ ทีมชาติสหรัฐอเมริกาใช้ยุทธวิธีการรุกแบบยุทธวิธีการรุกแบบการส่งจากด้านข้าง มากที่สุด จำนวน 14 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 41.18 อันดับที่สอง ได้แก่ ยุทธวิธีการรุกแบบการส่งทะลุแนวป้องกัน จำนวน 10 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 29.41 และอันดับที่ 3 ได้แก่ ยุทธวิธีการรุกแบบการเลี้ยงหลบเข้าทำประตู จำนวน 4 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 11.76

ตาราง 8 จำนวนและค่าร้อยละของยุทธวิธีการรุกแบบต่าง ๆ ของทีมชาติเซเนกัล

ยุทธวิธีการรุก	QF	
	N	P
1. การส่งทะลุแนวป้องกัน	6	21.43
2. การส่งจากด้านข้าง	5	17.86
3. การส่งวอลพาส	5	17.86
4. การส่งดับเบิลพาส	1	3.57
5. การส่งย้อนกลับ 90 องศา	4	14.29
6. การเลี้ยงหลบเข้าทำประตู	4	14.29
7. การรุกอย่างรวดเร็ว	3	10.71
รวม	28	100.00

จากตาราง 8 แสดงว่า

การแข่งขันรอบก่อนรองชนะเลิศ ทีมชาติเซเนกัลใช้ยุทธวิธีการรุกแบบยุทธวิธีการรุกแบบการส่งทะลุแนวป้องกัน มากที่สุด จำนวน 6 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 21.43 อันดับที่สอง ได้แก่ ยุทธวิธีการรุกแบบการส่งจากด้านข้างกับการส่งวอลพาส จำนวนยุทธวิธีละ 5 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 17.86 และอันดับที่ 3 ได้แก่ ยุทธวิธีการรุกแบบการส่งย้อนกลับ 90 องศากับการเลี้ยงหลบเข้าทำประตู จำนวนยุทธวิธีละ 4 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 14.29

ตาราง 9 จำนวนและค่าร้อยละของยุทธวิธีการรุกแบบต่างๆ ของและรวมทุกชาติ

ยุทธวิธีการรุก	N	P
1. การส่งทะลุแนวป้องกัน	104	21.01
2. การส่งจากด้านข้าง	168	33.94
3. การส่งวอลพาส	46	9.29
4. การส่งดับเบิลพาส	18	3.64
5. การส่งย้อนกลับ 90 องศา	44	8.89
6. การเลี้ยงหลบเข้าทำประตู	65	13.13
7. การรุกรอบอย่างรวดเร็ว	50	10.10
รวม	495	100.00

จากตาราง 9 แสดงว่า

ยุทธวิธีการรุกที่ใช้ในการแข่งขันฟุตบอลโลกครั้งที่ 17 ปี 2545 การส่งจากด้านข้าง คือยุทธวิธีการรุกที่ใช้มากที่สุด จำนวน 168 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 33.94 รองลงมาได้แก่ ยุทธวิธีการรุกแบบการส่งทะลุแนวป้องกัน การเลี้ยงหลบเข้าทำประตู การรุกรอบอย่างรวดเร็ว การส่งวอลพาส การส่งย้อนกลับ 90 องศา และการส่งดับเบิลพาส จำนวน 104 65 50 46 44 และ 18 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 21.01 13.13 10.10 9.29 8.89 และ 3.64 ตามลำดับ

2. จำนวนและค่าร้อยละของยุทธวิธีการป้องกันแบบต่างๆ ของแต่ละทีมชาติและรวมทุกชาติ

ตาราง 10 จำนวนและค่าร้อยละของยุทธวิธีการป้องกันแบบต่างๆ ของทีมชาติบราซิล

ยุทธวิธีการป้องกัน	จำนวนครั้ง				P
	QF	SF	F	N _t	
1. แบบคนต่อคน	0	0	0	0	0.00
2. แบบคุมพื้นที่	8	7	17	32	43.84
3. แบบผสม	14	11	16	41	56.16
รวม	22	18	33	73	100.00

จากตาราง 10 แสดงว่า

ทีมชาติบราซิลใช้ยุทธวิธีการป้องกันแบบผสม มากที่สุด ในการแข่งขันรอบก่อนรองชนะเลิศ และรอบรองชนะเลิศ จำนวน 14 และ 11 ครั้ง ตามลำดับ ส่วนรอบชิงชนะเลิศ ใช้ยุทธวิธีการป้องกันแบบคุมพื้นที่ มากที่สุด จำนวน 17 ครั้ง รวมทุกรอบ ทีมชาติบราซิล ใช้ยุทธวิธีการป้องกันแบบผสม มากที่สุด จำนวน 41 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 56.16

ตาราง 11 จำนวนและค่าร้อยละของยุทธวิธีการป้องกันแบบต่างๆ ของทีมชาติเยอรมัน

ยุทธวิธีการป้องกัน	จำนวนครั้ง				P
	QF	SF	F	N _t	
1. แบบคนต่อคน	0	0	0	0	0.00
2. แบบคุมพื้นที่	12	7	13	32	43.24
3. แบบผสม	16	10	16	42	56.76
รวม	28	17	29	74	100.00

จากตาราง 11 แสดงว่า

ทีมชาติเยอรมันใช้ยุทธวิธีการป้องกันแบบผสม มากที่สุด ในการแข่งขันรอบ
ก่อนรองชนะเลิศ รอบรองชนะเลิศ และรอบชิงชนะเลิศ จำนวน 16 10 และ 16 ครั้ง
ตามลำดับ รวมทุกรอบ ทีมชาติเยอรมัน ใช้ยุทธวิธีการป้องกันแบบผสม มากที่สุด จำนวน
42 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 56.76

ตาราง 12 จำนวนและค่าร้อยละของยุทธวิธีการป้องกันแบบต่างๆ ของทีมชาติตุรกี

ยุทธวิธีการป้องกัน	จำนวนครั้ง				P
	QF	SF	F	N_t	
1. แบบคนต่อคน	0	0	0	0	0.00
2. แบบคุมพื้นที่	8	9	14	31	39.24
3. แบบผสม	15	13	20	48	60.76
รวม	23	22	34	79	100.00

จากตาราง 12 แสดงว่า

ทีมชาติตุรกีใช้ยุทธวิธีการป้องกันแบบผสม มากที่สุด ในการแข่งขันรอบ
ก่อนรองชนะเลิศ รอบรองชนะเลิศ และรอบชิงชนะเลิศ จำนวน 15 13 และ 20 ครั้ง
ตามลำดับ รวมทุกรอบ ทีมชาติตุรกี ใช้ยุทธวิธีการป้องกันแบบผสม มากที่สุด จำนวน 48 ครั้ง
คิดเป็นร้อยละ 60.76

ตาราง 13 จำนวนและค่าร้อยละของยุทธวิธีการป้องกันแบบต่างๆ ของทีมชาติเกาหลีใต้

ยุทธวิธีการป้องกัน	จำนวนครั้ง				P
	QF	SF	F	N _t	
1. แบบคนต่อคน	0	0	0	0	0.00
2. แบบคุมพื้นที่	6	13	7	26	41.94
3. แบบผสม	12	10	14	36	58.06
รวม	18	23	21	62	100.00

จากตาราง 13 แสดงว่า

ทีมชาติเกาหลีใต้ใช้ยุทธวิธีการป้องกันแบบผสม มากที่สุด ในการแข่งขันรอบก่อนรองชนะเลิศ และรอบชิงที่ 3 จำนวน 12 และ 14 ครั้ง ตามลำดับ ส่วนรอบรองชนะเลิศ ใช้ยุทธวิธีการป้องกันแบบคุมพื้นที่ มากที่สุด จำนวน 13 ครั้ง รวมทุกรอบ ทีมชาติเกาหลีใต้ใช้ยุทธวิธีการป้องกันแบบผสม มากที่สุด จำนวน 36 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 58.06

ตาราง 14 จำนวนและค่าร้อยละของยุทธวิธีการป้องกันแบบต่างๆ ของทีมชาติอังกฤษ

ยุทธวิธีการป้องกัน	QF	
	N	P
1. แบบคนต่อคน	0	0.00
2. แบบคุมพื้นที่	14	63.64
3. แบบผสม	8	36.36
รวม	22	100.00

จากตาราง 14 แสดงว่า

ทีมชาติอังกฤษใช้ยุทธวิธีการป้องกันแบบคุมพื้นที่ มากที่สุด จำนวน 14 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 63.64

ตาราง 15 จำนวนและค่าร้อยละของยุทธวิธีการป้องกันแบบต่างๆ ของทีมชาติสเปน

ยุทธวิธีการป้องกัน	QF	
	N	P
1. แบบคนต่อคน	0	0.00
2. แบบคุมพื้นที่	9	40.91
3. แบบผสม	13	59.09
รวม	22	100.00

จากตาราง 15 แสดงว่า

ทีมชาติสเปนใช้ยุทธวิธีการป้องกันแบบผสมมากที่สุด จำนวน 14 ครั้ง
คิดเป็นร้อยละ 59.09

ตาราง 16 จำนวนและค่าร้อยละของยุทธวิธีการป้องกันแบบต่างๆ ของทีมชาติสหรัฐอเมริกา

ยุทธวิธีการป้องกัน	QF	
	N	P
1. แบบคนต่อคน	0	0.00
2. แบบคุมพื้นที่	9	36.00
3. แบบผสม	16	64.00
รวม	25	100.00

จากตาราง 16 แสดงว่า

ทีมชาติสหรัฐอเมริกาใช้ยุทธวิธีการป้องกันแบบผสมมากที่สุด จำนวน 16 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 64

ตาราง 17 จำนวนและค่าร้อยละของยุทธวิธีการป้องกันแบบต่างๆ ของทีมชาติเซเนกัล

ยุทธวิธีการป้องกัน	QF	
	N	P
1. แบบคนต่อคน	0	0.00
2. แบบคุมพื้นที่	14	38.89
3. แบบผสม	22	61.11
รวม	36	100.00

จากตาราง 17 แสดงว่า

ทีมชาติเซเนกัลใช้ยุทธวิธีการป้องกันแบบผสมมากที่สุด จำนวน 22 ครั้ง
คิดเป็นร้อยละ 61.11

ตาราง 18 จำนวนและค่าร้อยละของยุทธวิธีการป้องกันแบบต่างๆ ของรวมทุกชาติ

ยุทธวิธีการป้องกัน	N	P
1. แบบคนต่อคน	0	0.00
2. แบบคุมพื้นที่	167	42.49
3. แบบผสม	226	57.51
รวม	393	100.00

จากตาราง 18 แสดงว่า

ยุทธวิธีการป้องกันที่ใช้ในการแข่งขันฟุตบอลโลกครั้งที่ 17 ปี 2545 ยุทธวิธีการป้องกันแบบผสม เป็นยุทธวิธีการป้องกันที่นิยมใช้กันมากที่สุด จำนวน 226 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 57.51 รองลงมาได้แก่ ยุทธวิธีการรุกป้องกันแบบคุมพื้นที่ จำนวน 167 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 42.49 ส่วนยุทธวิธีการป้องกันแบบคนต่อคนไม่มีทีมใดใช้เลย

บทที่ 5

บทย่อ สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

บทย่อ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

เพื่อวิเคราะห์ยุทธวิธีการรุกและการป้องกันของฟุตบอล ในการแข่งขันฟุตบอลโลก ครั้งที่ 17 ปี 2545

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นทีมฟุตบอลที่ผ่านเข้ารอบสุดท้ายของการแข่งขันฟุตบอลโลกครั้งที่ 17 ปี 2545 จำนวน 32 ทีม (32 ประเทศ)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นทีมฟุตบอลที่เข้ามาเล่นรอบสุดท้ายของการแข่งขันฟุตบอลโลกครั้งที่ 17 ปี 2545 ที่จัดโดยฟีฟ่า (FIFA) ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง โดยคัดเลือกจากทีมฟุตบอลที่สามารถผ่านเข้ามาสู่อันดับ 8 ทีมสุดท้ายของการแข่งขันซึ่งได้แก่ ทีมชาติบราซิล ทีมชาติเยอรมัน ทีมชาติตูรกี ทีมชาติเกาหลีใต้ ทีมชาติอังกฤษ ทีมชาติสเปน ทีมชาติสหรัฐอเมริกา และทีมชาติเซเนกัล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ไบบันทึกยุทธวิธี
 - 1.1 ไบบันทึกยุทธวิธีการรุก
 - 1.2 ไบบันทึกยุทธวิธีการป้องกัน
2. เครื่องมือและอุปกรณ์อำนวยความสะดวก ได้แก่
 - 2.1 เครื่องเล่นวีดีโอเทป
 - 2.2 เครื่องรับโทรทัศน์
 - 2.3 ม้วนวีดีโอเทปบันทึกการแข่งขัน

วิธีจัดการกับข้อมูล

แจกแจงความถี่ของยุทธวิธีการรุกและการป้องกันแต่ละทีมแล้วเปลี่ยนเป็นค่าร้อยละ

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

1. ยุทธวิธีการรุกที่ใช้ในการแข่งขันฟุตบอลโลกครั้งที่ 17 ปี 2545 การส่งจากด้านข้างคือยุทธวิธีการรุกที่ใช้มากที่สุด จำนวน 168 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 33.94 รองลงมาได้แก่ ยุทธวิธีการรุกแบบการส่งทะลุแนวป้องกัน การเลี้ยงหลบเข้าทำประตู การรุกรอบอย่างรวดเร็ว การส่งวอลพาส การส่งย้อนกลับ 90 องศา และการส่งดับเบิลพาส จำนวน 104 65 50 46 44 และ 18 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 21.01 13.13 10.10 9.29 8.89 และ 3.64 ตามลำดับ

2. ยุทธวิธีการป้องกันที่ใช้ในการแข่งขันฟุตบอลโลกครั้งที่ 17 ปี 2545 ใช้ยุทธวิธีการป้องกันแบบผสมมากที่สุด จำนวน 226 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 57.51 รองลงมาได้แก่ ยุทธวิธีการป้องกันแบบคุมพื้นที่ จำนวน 167 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 42.49 ส่วนยุทธวิธีการป้องกันแบบคนต่อคนไม่มีทีมใดใช้เลย

3. ทีมที่ใช้ยุทธวิธีการรุกโดยการส่งจากด้านข้างมากที่สุด ได้แก่ทีมชาติเยอรมัน เพราะการส่งจากด้านข้างต้องอาศัยผู้เล่นที่มีลักษณะรูปร่างที่สูงจึงจะเหมาะสมสำหรับยุทธวิธีนี้ เนื่องจากผู้เล่นของทีมชาติเยอรมันส่วนมากจะเป็นผู้เล่นที่มีความสูงเป็นส่วนใหญ่มากกว่าทีมอื่นๆ ฉะนั้นยุทธวิธีที่จะได้เปรียบคู่ต่อสู้จึงเป็นยุทธวิธีการส่งจากด้านข้างแล้วโหม่งเข้าทำประตูจึงเหมาะสมที่สุดสำหรับทีมชาติเยอรมันคิดเป็นร้อยละ 45.92 และยุทธวิธีที่ใช้ในการป้องกันมากที่สุด ได้แก่การป้องกันแบบผสมซึ่งแต่ละทีมจะใช้การป้องกันแบบผสมเป็นส่วนมากเพราะว่าการป้องกันแบบผสมเป็นแบบไม่ตายตัวสามารถปรับเปลี่ยนยุทธวิธีการป้องกันได้ตลอดเวลา และสามารถแก้ไขสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในการรุกของคู่ต่อสู้ได้ทุกรูปแบบ

อภิปรายผล

1. ยุทธวิธีการรุก ในการแข่งขันฟุตบอลโลกครั้งที่ 17 ปี 2545 ยุทธวิธีการรุกที่นิยมใช้มากที่สุดคือ การส่งจากด้านข้าง คิดเป็นร้อยละ 32.51 ที่มีทีมชาติเยอรมันใช้ยุทธวิธีแบบนี้มากที่สุด เพราะว่า เป็นพื้นที่ที่สร้างโอกาสในการทำประตูได้ง่าย มีแนวป้องกันน้อยและยากลำบากในการป้องกันของคู่ต่อสู้ เนื่องจากการทำประตูจากด้านข้างส่วนมากเป็นการทำประตูเพียงจังหวะเดียว มีมุมที่กว้างและใกล้ประตูมากที่สุด โอกาสที่จะทำประตูจึงมีมากกว่ายุทธวิธีอื่นๆ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ เจลิมพล ก่อกิจเถกิงกุล (2540 : 57) ที่ศึกษาเรื่องการวิเคราะห์รูปแบบการเล่นฟุตบอลของทีมชาติฟุตบอลที่ส่งเข้าร่วมการแข่งขันฟุตบอลชิงถ้วยพระราชทานประเภท ก ประจำปี 2537 พบว่า การรุกจากด้านข้างใกล้เส้นข้าง เป็นรูปแบบที่ใช้ในการรุกมากที่สุด รองลงมา คือ การรุกจากด้านข้างใกล้เส้นหลัง นอกจากนี้ ชาญวิทย์ ผลชีวิน (2534 : 66-68) กล่าวว่า ในการเล่นฟุตบอลสมัยใหม่ การส่งลูกขวางสนามที่แน่นอนและแม่นยำ ซึ่งเป็นการเปิดการโจมตีฝ่ายตรงกันข้าม และทำให้เกิดพื้นที่ช่องว่างที่จะพบบอลเข้าไปยิงประตูได้ ผู้เล่นฝ่ายที่ครอบครองลูกบอลจะต้องใช้ความกว้างของสนามให้เป็นประโยชน์ ดังนั้นยุทธวิธีการรุกแบบการส่งจากทางด้านข้าง จึงเป็นยุทธวิธีการรุกที่สำคัญมากสำหรับการรุก

ที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งจะเห็นได้จาก 5 ทีม ใน 8 ทีมที่สามารถผ่านเข้ามาสู่อรอบ 8 ทีมสุดท้ายของการแข่งขันฟุตบอลโลกครั้งที่ 17 ปี 2545 ใช้ยุทธวิธีการรุกแบบการส่งจากทางด้านข้าง และอีก 3 ทีมที่เหลือก็ยังเลือกยุทธวิธีการรุกแบบการส่งจากทางด้านข้าง เป็นยุทธวิธีการรุกอันดับ 2 ของทีม

ส่วนยุทธวิธีการรุกที่รองลงมา คือ การรุกแบบการส่งทะลุแนวป้องกัน ซึ่งมีทีมชาติบราซิลใช้ยุทธวิธีการรุกแบบนี้มากที่สุด เพราะว่าผู้เล่นของทีมชาติบราซิลมีเทคนิคทักษะในการเล่นฟุตบอลที่ดี เหมาะสมกับการเล่นที่เป็นการรุกที่รวดเร็วในพื้นที่สุดท้ายใกล้หน้าประตู ดังนั้นยุทธวิธีการส่งลูกทะลุแนวป้องกัน เหมาะสำหรับทีมที่มีการเล่นที่มีทักษะ และเทคนิคที่ดี มีการเล่นที่หลากหลาย ดังที่ ชาญวิทย์ ผลชีวิน (2534 : 67) กล่าวว่า การทะลุทะลวงการตั้งรับของฝ่ายรับ การส่งบอลทะลุทะลวงเข้าโจมตี ต้องอาศัยเทคนิคการส่งบอลที่รวดเร็วและแม่นยำ โดยหาโอกาสส่งผ่านแนวป้องกันเพื่อเข้ายิงประตู ยุทธวิธีการรุกแบบการเลี้ยงหลบเข้าทำประตู เป็นยุทธวิธีการรุกที่จะต้องใช้ความสามารถเฉพาะตัวของผู้เล่นในการหลบหลีกผู้เล่นฝ่ายรับก่อนที่จะเข้าไปยิงประตู ซึ่งนับว่าเป็นเรื่องที่ยากมากที่จะผ่านแนวป้องกันของผู้เล่นฝ่ายรับที่มีจำนวนมาก ยกเว้นผู้เล่นที่มีทักษะที่ยอดเยี่ยมจึงจะสามารถเข้าไปยิงประตูได้ ซึ่งในการแข่งขันฟุตบอลโลกครั้งนี้มีทีมชาติบราซิลเพียงทีมเดียวที่ใช้ยุทธวิธีการรุกแบบนี้มากที่สุดเป็นอันดับหนึ่งของยุทธวิธีการรุกทั้งหมดของทีม ยุทธวิธีการรุกแบบการส่งดับเบิลพาส เป็นยุทธวิธีการรุกที่นิยมใช้กันน้อยที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะลักษณะการเล่นของการส่งดับเบิลพาสที่เป็น การส่งไปมาระหว่างผู้เล่นที่ต่อเนื่องกัน ซึ่งถ้าผู้เล่นอีกคนถูกฝ่ายรับประกบตัวต่อตัว ก็จะทำให้การส่งดับเบิลพาสไม่สามารถทำได้

2. ยุทธวิธีการป้องกัน เป็นยุทธวิธี ลักษณะการเล่นของทีม หรือผู้เล่นฝ่ายที่ไม่ได้ครอบครองลูกบอลในรูปแบบต่างๆ เพื่อพยายามป้องกันไม่ให้ฝ่ายครอบครองลูกบอลเข้าไปยิงประตู ยุทธวิธีการป้องกันที่นิยมใช้มากที่สุดในการแข่งขันฟุตบอลโลกครั้งที่ 17 ปี 2545 คือ ยุทธวิธีการป้องกันแบบผสม ซึ่งมี 7 ทีม จาก 8 ทีมที่สามารถผ่านเข้ามาสู่อรอบ 8 ทีมสุดท้ายของการแข่งขันฟุตบอลโลกครั้งนี้ ใช้ยุทธวิธีการป้องกันแบบนี้ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ เฉลิมพล ก่อกิจเถกิงกุล (2540 : 57) ที่ศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์รูปแบบการเล่นฟุตบอลของทีมฟุตบอลที่ส่งเข้าร่วมการแข่งขันฟุตบอลชิงถ้วยพระราชทานประเภท ก ประจำปี 2537 พบว่าการป้องกันแบบผสม เป็นแบบที่ใช้ในการป้องกันมากที่สุด รองลงมา คือ การป้องกันแบบโซนหรือแบ่งเขต ส่วนการป้องกันแบบตัวต่อตัวไม่นิยมใช้ในการแข่งขัน ดังที่ นิพนธ์ กิตติกุล (2525 : 96) กล่าวว่า ยุทธวิธีการป้องกันแบบผสมเป็นยุทธวิธีที่น่าจะได้ผลมากที่สุด เพราะเป็นการรวมเอายุทธวิธีการป้องกันแบบคนต่อคนและแบบคุมพื้นที่เข้าไว้ด้วยกัน โดยผู้เล่นฝ่ายรับจะถูกมอบหมายให้ทำหน้าที่ป้องกันแบบคุมพื้นที่และคอยประกบผู้เล่นแบบคนต่อคน เมื่อต้องเผชิญหน้ากับผู้เล่นที่ครอบครองลูกบอล โดยเฉพาะเมื่ออยู่ในแดนรับและใกล้กับเขตประตู และยุทธวิธีการป้องกันแบบนี้ยังจำเป็นต้องอาศัยผู้เล่นที่มีความสามารถและประสบการณ์ที่ดีด้วยจึงจะทำให้

ทีมประสบความสำเร็จ ประโยค สุทธิสง่า (2517 : 140) กล่าวว่า ในการแข่งขันที่เป็นไปอย่างรวดเร็วนั้น ผู้เล่นฝ่ายป้องกันจะใช้แต่ยุทธวิธีการป้องกันแบบคนต่อคน หรือแบบคุมพื้นที่ไม่ได้ เพราะต้องแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าอย่างรวดเร็วโดยอัตโนมัติ ถ้าหากใช้ไปเพียงเสี้ยววินาทีเดียว จะถูกยิงประตูได้ ดังนั้นในสถานการณ์จริงมักจะใช้ยุทธวิธีการป้องกันทั้ง 2 แบบผสมกันไป ทั้งนี้ก็ขึ้นอยู่กับโอกาสด้วย ซึ่ง ชาญวิทย์ ผลชีวิน (2534 : 68) กล่าวว่า หลักในการป้องกันนั้น หากลูกบอลอยู่ไกล หรือนอกพื้นที่อันตราย ให้ใช้ยุทธวิธีการป้องกันแบบคุมพื้นที่ แต่ถ้าลูกบอลอยู่ใกล้ หรือในพื้นที่อันตราย ให้ใช้ยุทธวิธีการป้องกันแบบคนต่อคน

ส่วนยุทธวิธีการป้องกันแบบคุมพื้นที่นั้น มีเพียงทีมชาติอังกฤษเท่านั้นที่ใช้ยุทธวิธีการป้องกันแบบนี้มากที่สุดเป็นอันดับหนึ่งของยุทธวิธีการป้องกันทั้งหมดของทีม ดังที่ นิพนธ์ กิตติกุล (2525 : 96) กล่าวว่า ยุทธวิธีการป้องกันแบบนี้ เป็นการแบ่งพื้นที่รับผิดชอบ ผู้เล่นฝ่ายป้องกันไม่ต้องประกบใครเป็นพิเศษ แต่จะทำหน้าที่ป้องกันพื้นที่ของสนามบริเวณหนึ่งและเข้าประกบเฉพาะผู้เล่นฝ่ายรุกที่เข้ามาในพื้นที่ที่ตนรับผิดชอบโดยไม่พิจารณาว่าผู้เล่นคนนั้นจะเล่นในตำแหน่งใด พื้นที่ในการป้องกันของทุกคนอาจจะถูกจัดให้ซ้อนกัน จะไม่กำหนดขอบเขตแน่นอน ซึ่งจะช่วยให้ผู้เล่นสามารถยืดหยุ่นได้

อย่างไรก็ดี การเล่นฟุตบอลในปัจจุบันนั้นจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้เล่นจะต้องมีทักษะการเล่นฟุตบอล และสมรรถภาพทางกายที่ดี ซึ่งจะช่วยให้ผู้เล่นประสบความสำเร็จและสามารถเล่นฟุตบอลไปได้นานๆ นอกจากนี้ บางครั้งการลอกเลียนแบบนำเอายุทธวิธีต่างๆ มาใช้นั้น จะพบว่า ไม่มีผู้เล่นที่เหมาะสมกับแต่ละยุทธวิธีที่จะใช้ หรือผู้เล่นได้รับบาดเจ็บ ก็จะทำให้ยุทธวิธีนั้นใช้ไม่ได้ผล ดังนั้น ยุทธวิธีการเล่นทั้งหมดไม่ว่าจะเป็นยุทธวิธีการรุก หรือยุทธวิธีการป้องกันจะสัมฤทธิ์ผลได้นั้น ก็ต่อเมื่อยุทธวิธีต่างๆ มีความเหมาะสมกับความสามารถของผู้เล่นที่มีอยู่ ไม่จำเป็นต้องใช้ผู้เล่นที่มีค่าตัวแพงๆ แล้วเล่นตามยุทธวิธีของทีมไม่ได้

ข้อเสนอแนะ

1. จากผลการวิจัยครั้งนี้ ผู้ฝึกสอนสามารถและนักกีฬาสามารถนำยุทธวิธีการรุกและการป้องกันไปประยุกต์ใช้ในฝึกซ้อม เพื่อใช้เป็นยุทธวิธีของทีมในการแข่งขันครั้งต่อไป
2. จากผลการวิจัยครั้งนี้ จะเป็นแนวทางให้ครูพลศึกษานำไปประยุกต์ ปรับปรุง และพัฒนาการเรียนการสอนในวิชาฟุตบอลให้ประสบความสำเร็จได้
3. ควรทำการศึกษาเปรียบเทียบยุทธวิธีการรุกและการป้องกันของทีมชาติไทย ในการแข่งขันระดับต่างๆ

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรกต คงทน. (2542). *การวิเคราะห์รูปแบบการยิงประตูฟุตบอลในการแข่งขันฟุตบอลโลก ปี 1998*. ปรินซ์นิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- กรุงธน ชูไทย. (2542). *รูปแบบการเล่นกีฬาแฮนด์บอลในการแข่งขันกีฬาเอเชียนเกมส์ ครั้งที่ 13*. ปรินซ์นิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- การกีฬาแห่งประเทศไทย. (ม.ป.ป.). *คู่มือการฝึกสอนฟุตบอลขั้นก้าวหน้า*. กรุงเทพฯ : ม.ป.พ.
- จันทร์เพ็ญ บัวแก้ว. (2544). *รูปแบบการเล่นบาสเกตบอลหญิงในการแข่งขันกีฬาเยาวชนแห่งชาติ ครั้งที่ 17*. ปรินซ์นิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- เฉลิมพล ก่อกิจเถกิงกุล. (2540). *การวิเคราะห์รูปแบบการเล่นฟุตบอล*. ปรินซ์นิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ชลัท ภิมย์. (2539). *"การฝึกและการจัดการ", ฟุตบอลสมัยใหม่*. สมุทรสาคร : วิทยาลัยพลศึกษา จังหวัดสมุทรสาคร.
- ชาญวิทย์ ผลชีวิน. (2529). *คู่มือการฝึกสอนฟุตบอลสมัยใหม่*. กรุงเทพฯ : ฝ่ายวิชาการกองกีฬากรมพลศึกษา.
- _____. (2534). *ฟุตบอล*. กรุงเทพฯ : สยามสปอร์ตปริ้นติ้ง.
- เพชรรัตน์ วิโนทัย. (2542). *รูปแบบการเล่นบาสเกตบอลของนักบาสหญิงชิงชนะเลิศแห่งเอเชีย*. ปรินซ์นิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- นพดล เกตุประทุม. (2536). *การวิเคราะห์รูปแบบการเล่นบาสเกตบอลในกีฬามหาวิทยาลัย ปี 2535*. ปรินซ์นิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- นิพนธ์ นิตกุล. (2525). *หลักการเล่นฟุตบอลสมัยใหม่*. กรุงเทพฯ : พัทธอักษร.
- ประโยค สุทธิสง่า. (2517). *คู่มือฟุตบอล*. กรุงเทพฯ : รวมการพิมพ์.
- _____. (2541). *การบริหารเชิงกลยุทธ์สู่ความเป็นเลิศของโค้ชฟุตบอล*. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- สถาพร เกษแก้ว. (2542). *รูปแบบการเล่นเซปักตะกร้อในการแข่งขันกีฬาเอเชียนเกมส์ ครั้งที่ 13*. ปรินซ์นิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- สมชาย พันธุ์โชติ. (2540). รูปแบบการเล่นวอลเลย์บอลเพื่อการแข่งขันของนักเรียนในระดับประถมศึกษา. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สุรพล เพิ่มผล. (2531). ฟุตบอล. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- แสง วิทย์พิทักษ์. (2539). มุมของการเคลื่อนที่เข้าเตะแบบสปินที่มีผลต่อความแม่นยำในกีฬาฟุตบอล. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- Barrow, Harold M. and McGee, Rosemary. (1979). *A Practical Approach to Measurement in Physical Education*. 3rd ed. London : Lea and Febiger.
- Hernandez, Moreno Jose. (1987, November). "Study About the Analysis of the Play's Action in Team Sports : Application to Basketball (Estudiosbreeel Analysis de De La Accion De Juego En Los Edporte De Equipo : Su Aplicacion Al Baloncesto)," *Dissertation Abstracts International*. 50 : 03.C.
- Jinshan and others. (1993). "Analysis of the Gals in the World Cop," *In Science and Football II*. Edited by Picilly, T.J. Clery and A Stibbe. London : St. Edmundsbuty.
- Yamanaka, K., M. Hughes, M & Lott, M.T.J. (1993). "An Analysis Playing in the 1990 World Cup for Association Football II," *In Science and Football II*. Edited by Picilly, T.J. Clerk and A Stibbe. London : St Edmundsbuty.

ภาคผนวก

ใบบันทึกผลยุทธวิธีการรุก

ยุทธวิธีการรุก	การแข่งขัน.....ระหว่าง.....กับ..... วันที่.....สถานที่.....			
	รอยขีดความถี่		จำนวน รวม	ร้อยละ
	ครั้งแรก	ครั้งหลัง		
การส่งทะลุ แนวป้องกัน				
การส่งจากด้านข้าง				
การส่งวอลพาส				
การส่งย้อนกลับ 90 องศา				
การเลี้ยงหลบเข้า ทำประตู				
การรุกร้อยอย่างรวดเร็ว				
การส่งดับเบิลพาส				

ใบบันทึกผลยุทธวิธีการรับ

ยุทธวิธีการรับ	การแข่งขัน.....ระหว่าง.....กับ..... วันที่.....สถานที่.....			
	รอยขีดความถี่		จำนวน รวม	ร้อยละ
	ครั้งแรก	ครั้งหลัง		
การป้องกัน คนต่อคน				
การป้องกันแบบ คุมพื้นที่				
การป้องกันแบบผสม				

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ ชื่อสกุล	นายเทเวศน์ จันทรหอม
วัน เดือน ปีเกิด	15 กุมภาพันธ์ 2520
สถานที่เกิด	จังหวัดพัทลุง
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	24/177 หมู่ 5 ต.เขารูปช้าง อ.เมือง จ.สงขลา 90000
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	พนักงานธุรการ 4
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	การทำเรือแห่งประเทศไทย เขตคลองเตย กรุงเทพฯ

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2536	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จากโรงเรียนมหาชิราวุธ จังหวัดสงขลา
พ.ศ. 2539	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จากโรงเรียนกรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2544	วิทยาศาสตร์บัณฑิต (พลศึกษา) จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2546	การศึกษามหาบัณฑิต (พลศึกษา) จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กรุงเทพมหานคร